

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

analytická část a strategická část

28. 8. 2014

IDENTIFIKACE PŘEDKLADATELE SCLLD

• Název subjektu:	Místní akční skupina Hornácko a Ostrožsko
• Adresa sídla společnosti, PSČ, tel., E-mail: www.stránky	Zámecká 24 687 24 Uherský Ostroh e-mail:mas@ostrozsko.cz www.leader.ostrozsko.cz tel.: 518 323 765
• Právní statut:	Spolek
• Statutární zástupci:	Mgr. Vlastimil Vaněk, předseda e-mail: vanek@c-box.cz Jiří Prášek, místopředseda e-mail: jiri-prasek@seznam.cz
• Manažer MAS :	Jana Bujáková E-mail: mikroregion@uhostroh.cz Tel: 518 323 765 , 724 503 950
• IČO	270 16 005

REALIZAČNÍ TÝM SCLLD:

Jana Bujáková (MAS Hornácko a Ostrožsko)
 Mgr. Vlastimil Vaněk (MAS Hornácko a Ostrožsko)
 Ing. Bronislava Hájková (MAS Hornácko a Ostrožsko)
 Pavlína Bujáková (MAS Hornácko a Ostrožsko)
 Bronislav Zámečník (Mikroregion Ostrožsko – Veselsko)
 Ing. Jan Binek, Ph.D. (GaREP, spol. s r.o.)
 RNDr. Kateřina Synková (GaREP, spol. s r.o.)
 RNDr. Hana Svobodová, Ph.D. (GaREP, spol. s r.o.)
 Ing. Bc. Roman Chmelař (GaREP, spol. s r.o.)
 Mgr. Jan Holeček (GaREP, spol. s r.o.)
 Bc. Daniel Bárta (GaREP, spol. s r.o.)
 Mgr. Michal Jarolímek

Dokument byl zpracován v rámci projektu „Podpora absorpční kapacity“ (CZ.1.08), jehož nositelem je Ministerstvo pro místní rozvoj.

OBSAH

ÚVOD	5
1. POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU	6
1.1 Základní informace o MAS	6
1.1.1 <i>Fungování MAS</i>	6
1.1.2 <i>Vymezení území MAS</i>	7
1.1.3 <i>Důvody výběru daného území</i>	9
1.2 Historie MAS	10
1.3 Vyhodnocení minulých rozvojových aktivit	11
<i>A. Vyhodnocení aktivit vedoucí k plnění cílů a závazků obsažených v Strategickém plánu LEADER 2007 – 2013</i>	<i>12</i>
<i>B. Vyhodnocení míry dosažených cílů a závazků obsažených v Strategickém plánu LEADER 2007 – 2013</i>	<i>13</i>
<i>C. Vyhodnocení řídicích procesů a implementačních mechanismů, pomocí kterých byly realizovány aktivity vedoucí k naplňování cílů</i>	<i>15</i>
<i>D. Vyhodnocení projektů spolupráce a dalších činností MAS</i>	<i>18</i>
2. ANALYTICKÁ ČÁST	26
2.1 Vyhodnocení stavu území – socioekonomická analýza	26
2.1.1 <i>Obyvatelstvo</i>	26
2.1.2 <i>Život v obcích</i>	31
2.1.3 <i>Občanská vybavenost a služby</i>	33
2.1.4 <i>Technická infrastruktura</i>	38
2.1.5 <i>Doprava</i>	39
2.1.6 <i>Ekonomika a trh práce</i>	42
2.1.7 <i>Cestovní ruch</i>	52
2.2.8 <i>Životní prostředí</i>	57
2.2 Názory aktérů na stav území.....	62
2.2.1 <i>Názory obyvatel</i>	62
2.2.2 <i>Názory podnikatelů</i>	63
2.2.3 <i>Názory neziskových organizací</i>	65
2.3 Rozvojový potenciál území	66
2.3.1 <i>Koordinace a řízení rozvoje</i>	66
2.3.2 <i>Spolupráce v rámci území a vnější vztahy</i>	68

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

2.3.3 Rozvojová území	69
2.3.4 Rozvojové kapacity	70
2.4 Analýza rozvojových problémů a potřeb	71
2.5 SWOT analýza	74
3. STRATEGICKÁ ČÁST	77
3.1 Vize, mise a strategické cíle	77
3.2 Priority, specifické cíle a opatření	79
PŘÍLOHY	91
Příloha 1: Přehled členů MAS	91
Příloha 2: Data za jednotlivé obce na území MAS	92

ÚVOD

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020 (SCLLD) je hlavním nástrojem pro podporu rozvoje území MAS v daném programovém období EU a pro uplatnění komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD).

SCLLD má čtyři základní části:

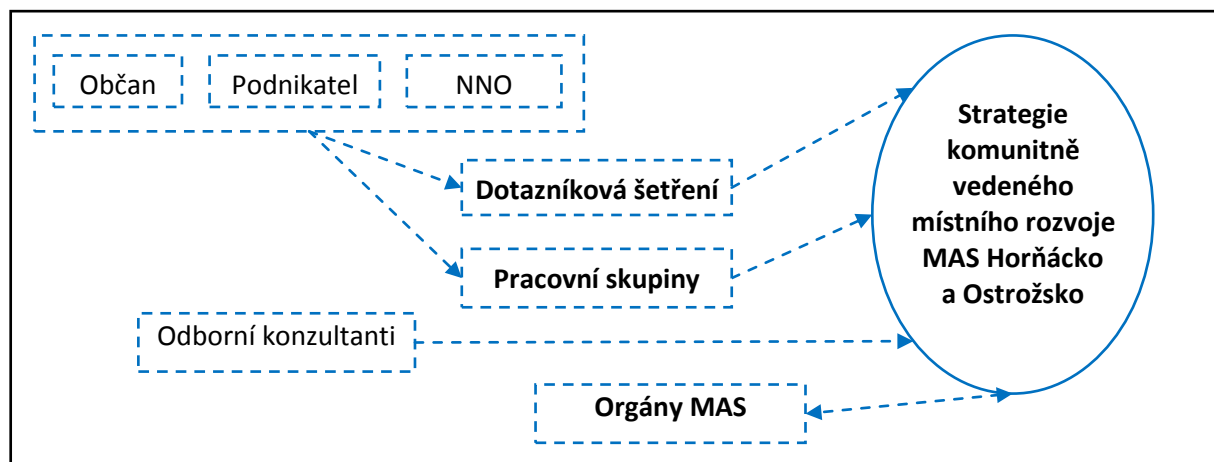
- 1) **Popis území a zdůvodnění výběru** – základní rámec fungování MAS
- 2) **Analytická část** – zachycení situace v území
- 3) **Strategická část** – stanovení směřování rozvoje a způsobů naplňování rozvoje
- 4) **Implementační část** – stanovení mechanismů a podpory naplňování SCLLD a vazeb mezi programovými rámci

Implementační část vyústí do **tzv. programových rámců**, v nichž budou konkretizovány vazby SCLLD na jednotlivé operační programy a určeny předpokládané finanční toky a jejich alokace na opatření SCLLD.

Předkládaná pracovní verze obsahuje Popis území a zdůvodnění výběru, Analytickou a Strategickou část.

Tvorba SCLLD probíhala kombinací komunitních přístupů a expertního zpracování výstupů a diskuzí místních aktérů. **Realizační tým** je tvořen představiteli a pracovníky MAS a experty ze společnosti GaREP.

Při sběru problémů zájmového území a při přípravě návrhů bylo provedeno **dotazníkové šetření** mezi místními podnikateli, občany a zástupci neziskových zájmových organizací (NNO). Současně byly od představitelů všech obcí MAS shromážděny informace o situaci v obci a o hlavních problémech a potřebném směřování rozvoje. Programová konference a jednání pracovních skupin proběhlo 20. 8. 2014 ve Veselí nad Moravou.

Zapojení aktérů do přípravy SCLLD na území MAS Hornácko a Ostrožsko

1. POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU

1.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O MAS

1.1.1 Fungování MAS

Název: Místní akční skupina Horňácko a Ostrožsko

IČ: 27016005

Právní forma: Spolek

Datum vzniku: Ministerstvo vnitra ČR, 14.12.2005

Sídlo: Uherský Ostroh, Zámecká 24

Místní akční skupina Horňácko a Ostrožsko (MAS HaO) má po poslední změně členské základny (proběhla 15. 5. 2014) **celkem 25 členů** – 11 členů pochází z neziskového, 10 z podnikatelského a 4 z veřejného sektoru. Z toho mikroregion Horňácko disponuje šesti zástupci a mikroregion Ostrožsko-Veselsko čtyřmi zástupci. Celkem tak má sdružení 34 zástupců. Výčet členů s počtem zástupců je k prohlédnutí v příloze 1.

Mezi **orgány MAS** patří **valná hromada, předseda, místopředseda, programový výbor, výběrová komise, hlavní manažer, účetní a monitorovací výbor**. Nejvyšším orgánem MAS je valná hromada, kterou tvoří všichni členové skupiny. Jednání valné hromady řídí předseda a místopředseda. Dalším orgánem jsou statutární zástupci (předseda a místopředseda), kteří mají právo samostatně jednat jménem skupiny. Výběrovou komisi tvoří 9 členů MAS, přičemž zastoupení soukromého sektoru musí více než 50 %. Pod agendu výběrové komise spadá především hodnocení a výběr projektů. Programový výbor tvoří 6 členů. Je nutné, aby vždy 2 členové pocházeli z neziskového sektoru, podnikatelského sektoru a ze samosprávy. Programový výbor zpracovává programový záměr MAS a vytváří kritéria hodnocení projektů. Také konzultuje výběr projektů s výběrovou komisí. Hlavní manažer MAS jedná zejména v řídicích a administrativních záležitostech skupiny. Účetní pak zabezpečuje účetní evidenci a hospodaření s finančními prostředky a majetkem MAS. Monitorovací výbor tvoří 3 osoby, které schvaluje valná hromada. Tento výbor dozoruje realizaci strategie, kontroluje dodržování pravidel při výběru a realizaci projektů. Také pomáhá s přípravou žádostí. Podrobnější informace se nachází ve stanovách skupiny.

O své činnosti MAS pravidelně informuje na svých webových stránkách v sekci aktuality. Kromě toho se od roku 2008 spolupodílí na vydávání regionálního časopisu s názvem Krajem svatého Antonínka, který informuje občany o dění v regionu a jsou zde také zveřejňovány jednotlivé výzvy z vlastních i z různých jiných dotačních titulů. Časopis vychází ve dvouměsíčních intervalech.

Místní akční skupina svou činnost a region aktivně propaguje na veletrzích cestovního ruchu, miniveletrzích, národních a mezinárodních konferencích. Pořádá v regionu semináře zaměřené na dotační poradenství, ale i semináře zaměřené na vzdělávání obyvatel např. v oblasti lidových tradic, krojů, informačních technologií, dobrovolnictví. Prostřednictvím 96 akcí, které byly podpořeny z Folklórního fondu MAS aktivně propaguje svou činnost přímo v regionu Horňácka a Ostrožska. MAS se také více zviditelňuje v regionu a navazuje nové

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

kontakty z různými cílovými skupinami obyvatel prostřednictvím realizovaných projektů spolupráce.

MAS Hornácko a Ostrožsko je aktivní i na krajské a národní úrovni, spolupracuje se Zlínským krajem, Celostátní sítí pro rozvoj venkova Zlínského kraje, Národní sítí Místních akčních skupin ČR.

Místní akční skupina pravidelně komunikuje s aktéry v regionu při osobních setkáních, konzultacích, na seminářích, e-mailovou korespondencí, telefonicky, prostřednictvím časopisu Krajem svatého Antonínka a také webových stránek www.leader.ostrozska.cz.

1.1.2 Vymezení území MAS

Rozloha regionu dosahuje 328,77 km². Počet obyvatel ke konci roku 2012 byla 42 663 obyvatel. Na území sdružení existuje 18 obcí (do roku 2013 to byl 16 obcí). Pro datová srovnání, vyhodnocování dotazníkového šetření a pro přesnější zacílení vybraných opatření v návrhové části je území rozděleno na dvě části podle mikroregionů – Hornácko a Ostrožsko (Ostrožsko – Veselsko), které tvoří dva funkční celky. Kunovice nepatří ani do jednoho z těchto mikroregionů, funkčně mají ale blíže k Ostrožsku, ke kterému jsou proto přiřazeny. Skupina leží ve dvou krajích – Jihomoravském a Zlínském. Obce spadají do 2 obvodů obce s rozšířenou působností a 4 obvodů obce s pověřeným obecním úřadem.

Region MAS se nachází v atraktivní lokalitě Moravského Slovácka, proslulé historií, tradicí a pohostinností. Celý rozsáhlý prostor rozkládající se od Ostrožska po Hornácko je protkán jedinečnou lidovou kulturou a unikátním dědictvím předků (zpěv, tanec, kroje a umění).

Příroda Hornácka je především přírodou Bílých Karpat, které byly pro své výjimečné přírodní a kulturní hodnoty zařazeny na seznam biosférických rezervací UNESCO. Krásná příroda podhůří Bílých Karpat a samotná biosferická rezervace Bílé Karpaty s mnoha přírodními památkami přispívají k atraktivitě a zájmu turistů o celou oblast.

Obr. 1: Základní členění MAS Hornácko a Ostrožsko

MAS Hornácko a Ostrožsko se nachází jižně od Uherského Hradiště, přibližně 90 km na jihovýchod od krajského města Brna a 45 km na jih od druhého krajského města Zlín. Severozápadní hranici regionu přibližně vymezuje tok řeky Moravy. Od ní se území vlní směrem na jihovýchod až k hlavnímu hřebeni Bílých Karpat, který tvoří přírodní hranici na jihovýchodě. Tam se nachází také hranice České republiky a Slovenska. Na východě sousedí MAS Hornácko a Ostrožsko s Východním Slováckem – přirozenou hranici zde částečně tvoří krátký zalesněný boční hřeben linoucí se od Velké Javořiny (970 m.n.m.) směrem k severozápadu. Na západě od regionu se nachází Strážnicko, Kyjovské Slovácko a Staroměstsko.

Tab. 1: Členění MAS Horňácko a Ostrožsko a správní příslušnost obcí z území

<i>Obec</i>	<i>Kraj</i>	<i>Mikroregion (díleč část MAS)</i>	<i>ORP</i>	<i>POÚ</i>
Blatnice pod Sv. Ant.	Jihomoravský	Ostrožsko-Veselsko	Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou
Blatnička	Jihomoravský	Ostrožsko-Veselsko	Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou
Hrubá Vrbka	Jihomoravský	Horňácko	Veselí nad Moravou	Velká nad Veličkou
Javorník	Jihomoravský	Horňácko	Veselí nad Moravou	Velká nad Veličkou
Kuželov	Jihomoravský	Horňácko	Veselí nad Moravou	Velká nad Veličkou
Lipov	Jihomoravský	Horňácko	Veselí nad Moravou	Velká nad Veličkou
Louka	Jihomoravský	Horňácko	Veselí nad Moravou	Velká nad Veličkou
Malá Vrbka	Jihomoravský	Horňácko	Veselí nad Moravou	Velká nad Veličkou
Nová Lhota	Jihomoravský	Horňácko	Veselí nad Moravou	Velká nad Veličkou
Suchov	Jihomoravský	Horňácko	Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou
Velká nad Veličkou	Jihomoravský	Horňácko	Veselí nad Moravou	Velká nad Veličkou
Veselí nad Moravou	Jihomoravský	Ostrožsko-Veselsko	Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou
Boršice u Blatnice	Zlínský	Ostrožsko-Veselsko	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Hluk	Zlínský	Ostrožsko-Veselsko	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Kunovice	Zlínský	Ostrožsko-Veselsko ¹	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Ostrožská Lhota	Zlínský	Ostrožsko-Veselsko	Uherské Hradiště	Uherský Ostroh
Ostrožská Nová Ves	Zlínský	Ostrožsko-Veselsko	Uherské Hradiště	Uherský Ostroh
Uherský Ostroh	Zlínský	Ostrožsko-Veselsko	Uherské Hradiště	Uherský Ostroh

Pramen: ČSÚ

1.1.3 Důvody výběru daného území

Výběr území je dán jak charakterem samotného území, tak jeho okolím, především polohou tradičních spádových měst. Život obyvatel území MAS je velmi úzce spjat s místním regionem, nikoliv jen s jednotlivými obcemi, v nichž žijí. Je to fenomén patrný nejen na Ostrožsku a Horňácku, ale i v jeho okolí. Spjatost venkovských obcí s městy a měst s jejich zázemím je dána tradičně především postavením těchto měst jako center obchodu, kultury i „pouhého“ setkávání mezi lidmi a vytváří tak pevné vazby mezi jednotlivými obcemi MAS.

Ostrožsko, Kunovice a Horňácko původně vystupovaly jako 3 samostatné celky, postupným vývojem se však prohlubovala jejich spolupráce daná společnými charakteristikami i společně řešenými problémy. Na základě toho vznikla i samotná MAS Horňácko a Ostrožsko.

Důvod výběru tohoto území je proto dán nejen společnými tradicemi a charakteristikou území, ale také společnými problémy a ochotou společně je řešit. Existence MAS umožňuje jejím členům efektivněji využívat místních zdrojů regionu a koordinovat nejrůznější aktivity. Existence MAS umožnila realizaci organizačních inovací (vznik pozice hlavního manažera MAS, spolupráce při přípravě a realizaci projektů, koordinace plánovacích aktivit apod.), které byly reakcí odpovědné části lokálních a regionálních aktérů na měnící se vnitřní a vnější prostředí. Dosažená institucionální hustota a kvalita institucionálního prostředí je nástrojem,

¹ Město Kunovice je v základním členění MAS počítáno do mikroregionu Ostrožsko–Veselsko, i když není členem svazku obcí Ostrožsko-Veselsko.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

jehož prostřednictvím je kooperující síť aktérů schopna vytvářet nové hodnoty, jejichž dosažení by pro jednotlivé aktéry, zvláště malé obce a drobné podnikatele, bylo velmi obtížné či nemožné.

Region má silné vnitřní ekonomické vazby. **Je silně semknutý především kulturou, tradicemi a duchovním životem**, kdy k nejvýznamnějším společným tradicím patří vinařství, krojované průvody a folklór. Přeneseně je území nazýváno „krajem kolem kopce sv. Antonína“. V rámci MAS dokonce existuje folklórní fond, který podporuje oblast kulturních a folklórních tradic a napomáhá se záchranou lidového tance verbuňk. Vinařství má silné kořeny především v severozápadní části území, kde je nižší nadmořská výška. Směrem na jihovýchod se zvedají Bílé Karpaty, které jsou typické pro svoji výjimečnou krajinnou kombinaci dubovobukových lesů a luk, které jsou bohaté na vzácnou květenu a faunu. Bílé Karpaty jsou typické především pro vzácné orchideje. Mikroregiony Hornácko a Ostrožsko se liší právě díky svému reliéfu, kdy Ostrožsko leží především v nížině kolem řeky Moravy kdežto Hornácko je typické pro své hornaté pole, louky a lesy. Kroje na Hornácku vypadají střídměji a jejich nářečí je o něco tvrdší než na Ostrožsku.

1.2 HISTORIE MAS

MAS se zformovala v roce 2005, kdy se spojily mikroregiony Ostrožsko a Hornácko. Informační schůzky probíhaly v roce 2005 a vše vyvrcholilo zápisem v prosinci 2005. Zakládajícími subjekty byly kromě zmíněných mikroregionů také další podnikatelské a neziskové subjekty. Tehdy nevstoupila obec Tasov, která patří do mikroregionu Hornácko ale je členem jiné MAS. Problém byl také se vstupem města Veselí nad Moravou kvůli hustotě obyvatel. Kritérium hustoty méně než 120 obyvatel na km² bylo ale opuštěno a tak Veselí nad Moravou v roce 2012 do MAS vstoupilo. V roce 2012 se také přidalo město Kunovice, které se pro tuto analýzu řadí do Ostrožska. Z 20 členů se postupně MAS rozrostla na 28 členů v roce 2011 a na 34 členů v roce 2012. MAS je dále otevřena vstupu nových subjektů, kteří mají zájem zapojit se do rozvoje území.

Místní akční skupina se zapojuje do mnoha projektů a akcí. **Sdružení si vytvořilo 5 fichí, které byly od roku 2010 rozšířeny na 7 fichí.** V rámci těchto fichí probíhají výzvy, kde lze žádat o dotace z Programu rozvoje venkova s jejímiž osami jsou fiche v souladu. Kromě fichí participuje MAS na následujících projektech: Školy pro venkov, Oživujeme venkovská stavení na Moravě a Myjavě, Moravské a Slezské ovocné stezky a Na co chodit pěšky, když mohou být běžky. Vše bylo zaštitěno strategií rozvoje pro léta 2007 – 2013 s názvem „Návrat ke kořenům lidové kultury služeb a řemesel 2007 – 2013“.

Místní akční skupina má vytvořeny **4 pracovní skupiny**: pro děti a mládež, pro rozvoj cestovního ruchu, pro podporu drobného podnikání a pro podporu kulturního dědictví. Pracovní skupiny slouží k monitorování tematických oblastí v regionu.

Činnost je financována především z dotací a příspěvků do folklórního fondu a na provoz MAS. V roce 2012 činily příjmy z dotací téměř 90 % všech příjmů.

MAS má uzavřeno **partnerství s 5 MAS**, a to v ČR s MAS Horní Pomoraví, o. p. s., MAS Nízký Jeseník a se sousední MAS Strážnicko a na Slovensku s MAS mikroregionu Teplička a Kopaničiarský región – MAS; dále také partnerství s Hyjé Koně Zlínského kraje, o. p. s.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Horňácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

MAS má stanoveny členské příspěvky, ve výši 5 Kč/obyvatel pro veřejný sektor, 1000,- Kč členský příspěvek pro neziskový sektor a 2000,- Kč příspěvek pro podnikatelský sektor.

Většina projektů, které MAS realizuje je předfinancována prostřednictvím krátkodobých úvěrů přes bankovní instituce. Tato forma předfinancování je však pro MAS finančně nevýhodná z důvodu vysokých úroků z úvěrů, které jsou způsobeny především zdlouhavým procesem kontroly vyúčtování po podání žádosti o proplacení dotace. MAS nevytváří žádnou hospodářskou činnost, nepodniká a tak je zcela závislá na členských příspěvcích a dalších finančních zdrojích, převážně dotacích.

Pro každou organizaci je důležité, aby organizační struktura byla v souladu s jejími potřebami. Personální struktura je v organizaci postavena na třech pozicích – Hlavní manažer MAS, Projektový manažer MAS, účetní MAS v přepočtu 2,5 úvazku. **Nastavená organizační struktura byla doposud efektivní. Tato efektivita je však přímo závislá na finančních možnostech organizace.** Organizace má vymezené hranice kompetencí a pravomocí vedoucích pracovníků, jasně popsané pracovní pozice, stanovené vzdělávací potřeby ve vztahu k přínosům firemního vzdělávání. Jelikož práce manažerů MAS je velmi časově náročná a svým spektrem činnosti různorodá, je vyžadována vysoká odbornost, proto je pro organizaci důležité se zaměřit při výběru zaměstnanců také na osobní, výkonnostní a motivačně profesní vlastnosti.

Je dobré vědět, jaké typy osobností ve firmě máte a na jakých pozicích, protože zaměstnanci na venek prezentují celou organizaci.

1.3 VYHODNOCENÍ MINULÝCH ROZVOJOVÝCH AKTIVIT

Místní akční skupina Horňácko a Ostrožsko byla založena v prosinci 2005 s cílem pomoci v rozvoji území dvou mikroregionů, tedy Horňácka a Ostrožska. Založení místní akční skupiny bylo ve své podstatě reakcí na nové příležitosti, které před venkovskými regiony otevřelo Ministerstvo pro místní rozvoj a následně i Ministerstvo zemědělství.

S odstupem téměř deseti let lze konstatovat, že místní akční skupina tuto příležitost beze zbytku využila. V průběhu let 2008 – 2013 se cílevědomě a intenzivně připravovala a získávala důležité zkušenosti v oblasti strategického plánování, projektového managementu a v budování partnerských vazeb napříč společenskými a hospodářskými sektory.

Výsledkem prvních dvou let existence MAS bylo kromě přípravy a realizace několika drobných individuálních projektů především zpracování dvou zásadních rozvojových dokumentů:

- 1) Strategie MAS Horňácko a Ostrožsko na období 2007 – 2013 a navazující
- 2) Strategický plán LEADER 2007 – 2013 „Návrat ke kořenům lidové kultury, služeb a řemesel“.

V rámci procesu zpracování obou těchto dokumentů si MAS poměrně důkladně analyzovala stav území obou mikroregionů, identifikovala problémové okruhy a snažila se dohledat a specifikovat příčiny vzniku a existence těchto problémů. V návrhové části pak místní akční skupina konkrétně formulovala cíle a opatření k jejich dosažení.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Na analytickou a návrhovou část pak v obou dokumentech navazovala implementační část, která byla především v Strategickém plánu LEADER rozpracována do konkrétních procesních detailů.

Strategický plán LEADER 2007-2013 se stal základem žádosti, kterou na přelomu let 2007 a 2008 posuzovala hodnotící komise Ministerstva zemědělství. Díky kvalitě této žádosti, kvalitě samotného Strategického plánu LEADER 2007-2013 a vysoké úrovni připravenosti místní akční skupiny bylo rozhodnuto, že MAS Hornácko a Ostrožsko bude vybráno v rámci Programu rozvoje venkova 2007 - 2013, opatření IV.1.1. a IV.1.2. mezi prvních 48 místních akčních skupin, které obdrží finanční podporu za účelem realizace cílů, které si vytkly ve svých strategických plánech LEADER.

Místní akční skupina Hornácko a Ostrožsko tak od druhé poloviny roku 2008 do roku 2014 mohla realizovat aktivity, které vedly k plnění toho, k čemu se MAS ve svých strategických dokumentech, především pak v Strategickém plánu LEADER 2007-2013 zavázala.

Pro vyhodnocení úspěšnosti Místní akční skupiny bylo třeba:

- A. Rekapitulovat všechny aktivity, které vedly k plnění cílů a závazků obsažených v Strategickém plánu LEADER 2007 – 2013
- B. Vyhodnotit míru dosažení cílů a závazků obsažených v Strategickém plánu LEADER 2007 – 2013
- C. Vyhodnotit řídicí procesy a implementační mechanismy, pomocí kterých byly realizovány aktivity vedoucí k naplňování cílů
- D. Vyhodnotit projekty spolupráce a další činnost

A. Vyhodnocení aktivit vedoucí k plnění cílů a závazků obsažených v Strategickém plánu LEADER 2007 – 2013

Místní akční skupina se při naplňování svého strategického plánu LEADER neomezovala pouze na jeden typ aktivity, ale snažila se své úsilí diverzifikovat do více činností, které nejenže směřovaly k plnění cílů SPL, ale současně odpovídaly možnostem a finančním, lidským a odborným kapacitám místní akční skupiny.

Dodržování tohoto základního rámce se pak odrazilo v tom, že žádná z aktivit nemusela být předčasně ukončena nebo výrazně omezena.

Základní aktivitou bylo vyhlásování jednotlivých výzev k předkládání individuálních projektů a následné řízení procesu výběru, administrace a kontrol projektů. Tato aktivita prolínala celým obdobím realizace SPL a společně s procesem aktualizace SPL obligatorně vyplývala ze samé podstaty opatření IV.1.1. a IV. 1.2. v rámci Programu rozvoje venkova 2007 – 2013. Jinými slovy řečeno je Místní akční skupina v okamžiku přijetí dotace z PRV realizovat musela.

Další aktivity pak lze považovat za jakousi nadstavbu, ke které se MAS rozhodla teprve v průběhu realizace SPL a toto rozhodnutí vyplynulo z dostatečných kapacitních možností a ze snahy iniciovat v území další rozvojové a veřejně prospěšné projekty, které by pomohly k plnění cílů a závazků obsažených v Strategickém plánu LEADER 2007 – 2014.

B. Vyhodnocení míry dosažených cílů a závazků obsažených v Strategickém plánu LEADER 2007 – 2013

Vyhlašování výzev a následné řízení procesu výběru, administrace a kontrol projektů

Místní akční skupina vyhlásila v období 2008 až 2013 celkem 11 výzev k předkládání projektů, takže celkem jedenáctkrát absolvovala proces výběru projektů, jejich administrace a kontrol. Tyto výzvy byly vyhlašovány s ohledem na návrhovou část Strategického plánu LEADER 2007 – 2013, která byla rozčleněna původně do 5 tématických fichí a po aktualizaci v roce 2012 do 7 fichí:

Fiche 1: Podpora cestovního ruchu – ubytování, sport

Fiche 2: Obnova a rozvoj vesnic - záměr a) Zlepšení dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obcí

Fiche 3: Občanské vybavení pro děti a mládež

Fiche 4: Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

Fiche 5: Podpora drobných výrobců místních produktů

Fiche 6: Podpora zemědělských podnikatelů

Fiche 7: Podpora drobných podnikatelů

Při pohledu na počet vyhlašovaných fichí v jednotlivých výzvách je zřejmé, že místní akční skupina v prvních pěti výzvách vybírala menší počet fichí. Důvodem byla jistá obezřetnost související s menší zkušeností pracovníků sekretariátu a snaha mít na procesy související s výběrem a administrací projektů více času. Od 6. výzvy, tedy od roku 2011 je pak patrný nárůst vyhlašovaných fichí v jednotlivých výzvách a tím i nárůst administrovaných projektů. Vrcholem byla 9. výzva, kdy počet přijatých projektů dosáhl počtu 38.

Tab. 2: Přehled jednotlivých výzev a projektů v nich přijatých

Výzva	Fiche 1	Fiche 2	Fiche 3	Fiche 4	Fiche 5	Fiche 6	Fiche 7
1/2008	X	9	X	X	X	X	X
2/2009	1	6	X	X	X	X	X
3/2009	X	X	7	X	X	X	X
4/2009	4	X	3	2	X	X	X
5/2010	2	X	X	4	X	X	X
6/2011	2	X	11	4	1	X	X
7/2011	0	X	X	X	2	5	0
8/2012	5	X	X	8	7	10	4
9/2012	11	X	X	X	10	9	8
10/2013	1	X	X	X	3	5	2
11/2013	X	X	X	X	X	7	X
Celkem	26	15	21	18	23	36	14

Pramen: Archiv MAS Hornácko a Ostrožsko

Z tab. 2 je zřejmé, že nejčastěji byla vyhlašována fiche 1. K tomu došlo celkem osmkrát. Na druhé straně pak byla fiche 2, kterou místní akční skupina vyhlásila pouze dvakrát.

Dle pravidel daných SZIFem bylo možno v kalendářním roce vyhlašovat maximálně tři výzvy, a to v obdobích, které zůstávaly po celou dobu od roku 2008 do 2013 konstantní. Jednalo se o období leden až únor, květen až červen a září až říjen. Nejaktivnější z pohledu frekvence

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

vyhlašovaných výzev byla MAS v roce 2009, kdy vyhlásila celkem tři výzvy, což ale bylo způsobeno snahou dohnat určitou ztrátu z roku 2008, kdy z důvodů schvalovacího procesu při výběru prvních 48 místních akčních skupin bylo možné první výzvy vyhlásit až na podzim 2008. Na druhou stranu je při pohledu na tabulku zřejmé, že v rámci všech tří výzev v roce 2009 bylo přijato pouze 23 projektů. Naopak rekordním rokem z pohledu přijatých projektů se stal rok 2012, kdy bylo v rámci 2 výzev přijato 72 projektů, tj. 47% ze všech přijatých projektů v období 2008 – 2013. Tento vývoj lze jednoznačně přičíst následujícím důvodům:

- S nárůstem počtu výzev a přijatých projektů se u MAS průběžně zvyšovala zkušenost a odborná zdatnost, čímž docházelo k efektivnějšímu využití času na administraci projektů. MAS si tak mohla dovolit vyhlašovat v jednotlivých výzvách větší počet fichí, než tomu bylo v prvních rocích realizace SPL
- MAS byla ve svém regionu postupem času stále více veřejností spojována s možností získat dotaci na různé rozvojové projekty, takže se logicky zvyšoval zájem o podávání projektových žádostí
- K této situaci přispívala i postupně se lepší propagace SPL a činnosti MAS v území
- Nárůst počtu přijatých projektů nastal po aktualizaci SPL v roce 2010-2011, kdy byly otevřeny dvě nové fiche č. 6 a 7 určené pro soukromé podnikatelské subjekty

Větší počet přijatých projektů znamená pro místní akční skupinu více práce v rámci procesu výběru projektů k podpoře, jejich administrace a následných kontrol. Důležité je proto porovnat počty přijatých projektů s celkovou mírou přepočtených úvazků osob, které měly v popisu práce zajištění tohoto procesu.

Tab. 3: Počet přijatých projektů a přepočtené úvazky v letech 2008–2013

Rok	Počet přijatých projektů	Přepočtené úvazky
2008	9	2,5
2009	23	2,5
2010	6	2,5
2011	25	2,5
2012	72	2,5
2013	18	2,5

Závěrečná doporučení na období 2014+

Celý cyklus projektového managementu MAS (dále jen Cyklus) skládající se z vyhlašování výzev, příjmu projektů, výběrového procesu a následné administrace a kontrol realizace projektů je a nadále i bude základní činností místní akční skupiny v období 2014 – 2020. Kvalita realizace tohoto Cyklu do značné míry ovlivní úspěšnost a míru naplnění cílů jednotlivých programových rámců, do kterých místní akční skupina vstoupí. Je třeba si uvědomit, že tato „kvalita“ bude závislá na následujících zásadách:

- a) Přesnost, jednoznačnost a srozumitelnost implementačních pravidel
- b) Jasně rozdělení rolí u zaměstnanců místní akční skupiny a orgánů, které se budou podílet na jednotlivých činnostech Cyklu
- c) Zajištěná zastupitelnost u zaměstnanců a orgánů MAS

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

- d) Odborná zdatnost zaměstnanců a orgánů MAS průběžně zdokonalovaná efektivními vzdělávacími kurzy a semináři
- e) Reálně nastavený harmonogram jednotlivých činností v Cyklu
- f) Efektivní a cílené propagační a vzdělávací aktivity místní akční skupiny vůči potenciálním žadatelům v jednotlivých výzvách
- g) Důkladné roční i meziroční plánování vyhlásování jednotlivých výzev s uvědoměním si skutečnosti, že s postupným nárůstem výzev se budou jednotlivé Cykly překrývat, takže se bude kumulovat počet přijatých a administrovaných projektů a tím logicky i objem práce pro zaměstnance MAS. Toto plánování je proto třeba propojit s plánováním nárůstu pracovních úvazků a cash flow rozpočtu MAS.
- h) Všechny činnosti, které jsou součástí Cyklu nesmí být samoučelné, ale musí být konány s důrazem na to, MAS prostřednictvím přijatých a podpořených projektů plní cíle svého strategie (dříve SPL, nyní SCLLD)

Dodržování všech těchto zásad bude v období 2014 – 2020 o to významnější, že se MAS zapojí do více programových rámců a objem aktivit spojených s vyhlásováním výzev a řízením cyklů několikanásobně vzroste.

C. Vyhodnocení řídicích procesů a implementačních mechanismů, pomocí kterých byly realizovány aktivity vedoucí k naplňování cílů

Aktualizace SPL 2007 -2013

Strategický plán LEADER 2007 – 2013 „Návrat ke kořenům lidové kultury, služeb a řemesel“ byl zpracován v roce 2007, když příprava na zpracování tohoto dokumentu probíhala již od roku 2006. Výsledný dokument ukazoval směr činnosti místní akční skupiny, stanovil aktivity a způsob jejich realizace v podstatě na sedm let dopředu.

Již při dokončení SPL v roce 2007 bylo místní akční skupině jasné, že strategie na sedm let dopředu bude muset reagovat na nové skutečnosti a podmínky, které v době zpracování nebyly známy. V rámci implementačních pravidel SPL si proto stanovila rámcový postup při řízení případných změn a úprav a tento postup se snažila dodržovat.

Pro zhodnocení této aktivity je třeba odpovědět na následující dvě otázky:

- a) Čím byla vyvolána potřeba změn?**
- b) Jak a jaké změny byly prováděny?**

Ad a) Po sedmi letech implementace SPL je možné okruh důvodů, proč bylo do původního SPL zasahováno shrnout do následujících bodů:

- Změny pravidel ze strany SZIF
- Rozšíření území MAS
- Zkušenosti orgánů MAS (např. výběrová komise, programový výbor) z jednotlivých cyklů. V roce 2008 začala místní akční skupina v podstatě bez zkušeností s výběrovým procesem a administrací projektů vyhlášovat jednotlivé výzvy. Řídila se pravidly, které byly připraveny sice s odbornou péčí, ale přesto bez vlastní praktické zkušenosti.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Teprve okamžiku, kdy byla připravená pravidla konfrontována s reálnými situacemi mohlo dojít k ověření toho, jestli vše funguje dle původních předpokladů. Je logické, že v rámci této konfrontace vznikala řada nových podnětů a návrhů na úpravy jak ze strany zaměstnanců a orgánů MAS, tak i ze strany žadatelů a příjemců. Místní akční skupina tyto podněty postupně shromažďovala, vyhodnocovala, ověřovala jejich proveditelnost a některé z nich poté zapracovala do implementačních pravidel SPL a podmínek jednotlivých fichí

- Vývoj poptávky po dotacích v tématech jednotlivých fichí. Tento vývoj byl na jedné straně ovlivněn nabídkou dalších dotačních programů, kdy potenciální žadatelé mohli dávat přednost lepším podmínkám (tj. například menší míře spolufinancování projektů) nebo kdy vznikly v průběhu období 2007 – 2014 nové dotační programy vyhlášené některými ministerstvy či Zlínským nebo Jihomoravským krajem. Na straně druhé pak poptávka byla ovlivněna vývojem potřeb potenciálních žadatelů. MAS například v průběhu roku 2010 zaregistrovala potřeby soukromých podnikatelských subjektů, které byly současně v souladu se zaměřením SPL a výsledkem byl vznik dvou nových fichí (č. 6 a 7)
- Komunální volby 2010, díky kterým došlo ke změnám v zastupitelstvech obcí a tudíž i k určitým (ne vždy však překotným) změnám ve směřování obcí.
- Průběžný monitoring a evaluace účinnosti a efektivity implementace SPL a průběžné vyhodnocení plnění cílů SPL. Tento proces byl vyvolán požadavky SZIF a ve své podstatě lze do něj zahrnout i všechny předchozí důvody. Přesto však jde o proces se širším záběrem. Díky němu tak došlo ke změnám, které byly vyvolány jednak expertní zpětnou vazbou a jednak zpětnou vazbou od veřejnosti stojící mimo členy MAS a mimo potenciální žadatele.

Ad b) Všechny skutečnosti uvedené v předchozím bodu ovlivnily vývoj obsahu Strategického plánu Leader 2007-2013 od podoby z roku 2007 do podoby roku 2013. Tento vývoj lze charakterizovat jako **cestu k vyšší kvalitě**. Strategický plán LEADER a jednotlivé fiche tedy procházely úpravami a změnami, které byly jednak zarámovány do dvou zásadních aktualizací v roce 2011 a 2012 a jednak do dílčích drobnějších úprav realizovaných před vyhlášením některých výzev. Proces implementace změn do SPL a implementačních pravidel probíhal v těchto krocích:

- a) Identifikace potřeby ke změně či úpravě
- b) Ověření nutnosti provést změnu prostřednictvím nezávislého posudku
- c) Prověření proveditelnosti změny (pravidla SZIF, legislativa, zachování zásad transparentnosti a nediskriminačního přístupu) a zpracování odhadu vlivu a důsledků změny na SPL a plnění jeho cílů.
- d) Zapracování změny do implementačních pravidel a SPL a odsouhlasení v orgánech MAS
- e) Realizace změny v praktické činnosti MAS, sledování efektů změny a vyhodnocení změny

V průběhu implementace SPL v letech 2007–2013 docházelo k těmto změnám:

- Došlo k rozšíření území MAS a proto muselo být toto nové území zanalyzováno a nalezeny jeho potřeby, které pak byly zapracovány do SPL
- Došlo k rozšíření portfolia fichí z původního počtu pět na sedm. Dvě nové fiche byly zaměřeny na podporu soukromých podnikatelských subjektů.
- Docházelo k dílčím úpravám preferenčních kritérií u jednotlivých fichí tak, aby lépe reflektovaly cíle a monitorovací indikátory, kterých mělo být v rámci SPL dosaženo
- Docházelo k aktualizacím finančního plánu alokací pro jednotlivé výzvy. Tato potřeba byla vyvolávána jednak postupem SZIF, kdy alokace pro jednotlivé místní akční skupiny přiděloval vždy na kalendářní rok a tyto alokace neměly stejný objem a jednak i v závislosti na postupném plnění cílů v jednotlivých ficích.
- Došlo k úpravám a aktualizaci hodnot monitorovacích indikátorů, které byly kvantitativním vyjádřením cílů SPL
- Docházelo k úpravám struktury členské základny v závislosti na změnách v počtech členů. V průběhu let 2007 – 2013 docházelo k dílčí obměně členské základny, kdy někteří členové MAS opustili a někteří naopak do MAS vstoupili. Změny v rozsahu v jakém proběhly možno označit za přirozené a nijak výrazné. Nebyl zde zaznamenán žádný extrém, který by mohl značit nějaké negativní tendence či zvraty v činnosti MAS.
- Docházelo ke změnám v obsazení volených orgánů MAS. Opět šlo o změny přirozené bez jakéhokoliv náznaku nestandardních situací.
- Došlo ke změně ve struktuře výkonné složky místní akční skupiny, tedy sekretariátu MAS a to v důsledku s rozvojem činnosti MAS a s realizací individuálních projektů, ve kterých MAS vystupovala jako příjemce nebo partner příjemce. Šlo o projekty realizované v rámci PRV 2007-2013, opatření IV.2.1. (tzv. projekty spolupráce, viz bod 1.3.) a projekty realizované v rámci jiných operačních programů (viz bod 1.5.)

Závěrečná doporučení na období 2014–2020

Každá aktivita, projekt, plán či program, který je plánován na delší období prochází změnami a nutnými úpravami vyvolanými objektivními i subjektivními příčinami. Změny není nutné považovat za chyby, ale chybou je změny neřídit. Místní akční skupina by proto měla i na základě svých zkušeností z období 2007-2013 dbát na následující pravidla:

- 1) MAS by měla mít připraven postup pro řízení změn, neboli jinými slovy řečeno MAS musí řídit změnu a ne změna MAS
- 2) Každá změna by měla být včas projednána s těmi, kterých se týká
- 3) Pozor na příliš časté změny v rychlém sledu za sebou. Je lepší provádět vždy k nějakému datu souhrnná opatření, do kterého je zahrnuto více drobnějších změn či úprav. Strategický plán či nově Strategie komunitně vedeného místního rozvoje a z ní vycházející programové rámce by měly být průběžně aktualizovány dle postupu stanoveného v těchto dokumentech v implementační části.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

- 4) Pokud možno žádná změna či úprava by neměla platit retroaktivně, tedy zpětně. Vždy se musí pro nabytí platnosti změny najít takový okamžik, který nebude znamenat, že se mění „pravidla v průběhu hry“.
- 5) MAS by měla evidovat všechny provedené změny a úpravy v SPL a v implementačních pravidlech s tím, že u každé změny by mělo být datum od kdy je změna platná a případně do kdy je či byla tato platnost účinná.
- 6) Řízení změn by se mělo objevit v pracovní náplni minimálně jednoho z pracovníků MAS

D. Vyhodnocení projektů spolupráce a dalších činností MAS

Projekty spolupráce a další projekty MAS

Zatímco první dvě aktivity zmíněné v bodech 1.1. a 1.2. byly pro každou MAS, která realizovala SPL povinné, následující aktivity povinné nebyly. Tím ale není řečeno, že by nesouvisely s realizací SPL a plněním jejich cílů.

V rámci Programu rozvoje venkova 2007–2013, opatření IV.2.1. měla každá místní akční skupina možnost vstupovat do tzv. projektů spolupráce. Šlo o realizaci projektových záměrů, na kterých participovaly dvě či více místních akčních skupin působících jak v České republice, tak i v zahraničí. Po mírně váhavém rozjezdu, kdy zájem o tyto projekty nebyl příliš velký, docházelo k postupnému nárůstu zájmu místních akčních skupin až situace dospěla k velkému převisu poptávky nad disponibilními prostředky. Důvodem počátečního menšího zájmu byly jednak ne příliš vhodně nastavená pravidla a jednak i málo témat, která mohla být projekty spolupráce řešena. Postupem času se však situace vyjasňovala a tak v roce 2014 bychom asi těžko hledali nějakou místní akční skupinu, která se do projektů spolupráce nezapojila.

Aktivně k „projektům spolupráce“ přistupovala i MAS Hornácko a Ostrožsko. V průběhu let 2007–2013 se stala součástí (ať už jako příjemce či partner) tří následujících projektů spolupráce.

Název projektu	MORAVSKÉ A SLEZSKÉ OVOCNÉ STEZKY
Období realizace	06/2010 - 05/2012
Role MAS	Partnerská MAS
Další zúčastněné MAS	MAS Nízký Jeseník, MAS Partnerství Moštěnka, MAS Regionu Poodří, MAS Bojkovska, MAS Rýmařovsko, MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko.
Stručný obsah projektu	<ul style="list-style-type: none"> • zmapování historicky, krajinářsky či jinak významných alejí, sadů a jiných prvků, v nichž jsou přítomny ovocné stromy, za účelem záchrany tradičních krajinářských prvků se zastoupením ovocných stromů a zvýšení povědomí o starých a krajových odrůd • propagace ovocnářství jako součást místního kulturního a přírodního dědictví • zmapování stávající infrastruktury - moštárny, palírny, podniky zabývající se zpracováním ovoce atd., jejich propagace formou příručky pro spotřebitele, společné propagace na akcích v rámci projektu • vzdělávání v oboru pěstování a zpracování ovoce - ovocnářský kurz, exkurze do starých sadů, za zpracovateli ovoce • nalezení a prezentace doplňkových turistických cílů spojených s ovocnými stromy, alejemi, sady atd.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Celkový rozpočet	4 326 570,- Kč
Rozpočet MAS	602 053,- Kč

Název projektu	OŽIVUJEME VENKOVSKÁ STAVENÍ NA MORAVĚ A MYJAVĚ
Období realizace	06/2010 - 11/2012
Role MAS	Vedoucí MAS
Další zúčastněné MAS	MAS Strážnicko, Kopaničiarsky región - miestna akčná skupina - Slovensko
Stručný obsah projektu	<ul style="list-style-type: none"> rekonstrukce tradičních lidových stavení, které znovu ožijí a poskytnou patřičné zázemí pro spolky. Lidové stavení budou sloužit pro prezentaci tradic a venkovských hodnot. Stanou se lákadlem pro turisty a návštěvníky. Součástí projektu bude i vylepšení vybavení lidových stavení. podpora tradičních místních producentů formou venkovských tržnic a propagace podpora starokrajových odrůd ovoce formou podpory tradičních akcí zaměřených na starokrajové odrůdy ovoce a ojedinělou publikací o starokrajových ovocných dřevinách realizace expozic se zaměřením na místní spolky
Celkový rozpočet	5 607 905,- Kč
Rozpočet MAS	4 887 905,- Kč

Název projektu	CHODNÍČKY ZA POZNÁNÍM SLOVENSKO-MORAVSKÉHO POHRANIČÍ
Období realizace	06/2012 - 11/2013
Role MAS	Vedoucí MAS
Další zúčastněné MAS	Kopaničiarsky región - miestna akčná skupina – Slovensko
Stručný obsah projektu	<ul style="list-style-type: none"> Vytvoření naučných turistických chodníků v CHKO Bílé Karpaty – Myjava – Obnova poutní stezky ke studánce svatého Antonínka, která znovu ožije a poskytne pro návštěvníky další trasu pro výlety a vycházky. Poutní stezka bude navazovat na poutní stezku Velehrad – sv. Antonínek. Vytvoření venkovské expozice – venkovského dvora na prezentaci tradic a venkovských hodnot. Stanou se lákadlem pro turisty a návštěvníky. Propojení vzájemné spolupráce klubu turistů Myjavy a Ostrožské Lhoty. Vznikne seznam turistických akcí pořádaných v obou regionech MAS, které se budou každoročně konat. Vytvoření tradiční venkovské akce v Boršicích u Blatnice (moštování, košť místních produktů, uzení, vaření povidel) s návazností na akce turistů Myjavy a Ostrožské Lhoty.
Rozpočet MAS	237 077,- Kč

Z výše uvedených informací o třech realizovaných „projektech spolupráce“ vyplývá, že ve dvou případech byla Místní akční skupina Hornácko a Ostrožsko vedoucí koordinací místní akční skupinou. To mimo jiné znamenalo řízení nejen svých aktivit, ale koordinace celého

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

projektu. Jednalo se tudíž o vyšší míru zodpovědnosti vůči poskytovateli dotace i vůči dalším partnerským MAS. Skutečnost, že zatímco v prvním projektu spolupráce byla MAS Hornácko a Ostrožsko partnerem a v dalších již koordinační MAS plně koresponduje se strategickým přístupem MAS, která zjednodušeně znamená postupovat od jednoduššího ke složitějšímu. Místní akční skupina se tak, jako v případě vyhlášení jednotlivých výzev nevrhala bezhlavě do situací, které jí byly neznámé či neprozkoumané, ale ověřovala si nejdříve své schopnosti snazšími cestami a teprve potom se pouštěla do složitějších projektů a náročnějších rolí.

Jak je z názvů a popisů obsahu projektů patrné, všechny tři projekty zapadají svým obsahem do tématu Strategického plánu LEADER 2007-2013 "Návrat ke kořenům lidové kultury, služeb a řemesel". Tato skutečnost dokládá, že MAS Hornácko a Ostrožsko se neodchyluje od svého směru, který si vytýčila právě ve svém strategickém plánu.

V podstatě to samé platí i o dalších projektech, které byly místní akční skupinou realizovány z jiných dotačních programů, než Programu rozvoje venkova 2007 – 2013. Celkově se jednalo o čtyři projekty, jejichž přehled je uveden níže.

Název projektu	Školy pro venkov
Období realizace	10/2010 – 8/2013
Dotační program	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
Role MAS	Partner projektu
Další partneři	Novohradská občanská společnost, o.s. MAS NAD Orlicí o.p.s.; INEX - SDA Kostelecké Horky, 17 základních škol z Jihočeského kraje, Pardubického kraje, Královéhradeckého kraje, Jihomoravského kraje a Zlínského kraje
Stručný obsah projektu	Všeobecným cílem projektu byl rozvoj znalostí, schopností a dovedností žáků ZŠ v oblasti principů udržitelného rozvoje s důrazem na environmentální oblast prostřednictvím spolupráce škol v různých regionech ČR. Projekt obsahoval několik klíčových aktivit, které se uskutečňovaly paralelně ve všech zapojených školách a směřovaly k vytvoření nejdříve pracovních sešitů pro EVVO a následně i Regionální publikace o území zapojených škol. Tyto zásadní aktivity pak byly doplněny aktivitami, které přinesly vzájemný přenos zkušeností a know-how (projekt. dny, týdny, konference apod.)
Rozpočet MAS	6 856 000,- Kč
Celkový rozpočet	17 182 000,- Kč

Název projektu	"Načo chodit' pešky, keď môžu byť bežky..."
Období realizace	2/2011 – 10/2011
Dotační program	Operační program přeshraniční spolupráce ČR – SR 2007 2013
Role MAS	Partner projektu
Další partneři	Kopaničiarsky región - miestna akčná skupina - Slovensko
Stručný obsah projektu	1. Jednodenní informační setkání (únor 2011) <ul style="list-style-type: none"> • pro zainteresované partnery, značkaře, obce a města, přes jejichž katastry povedou trasy, pro aktivní běžkaře i širokou veřejnost • cílem setkání bude veřejná diskuze o vhodnosti navržených tras, nastavení časového harmonogramu, popřípadě i zapojení zainteresovaných aktivistů 2. Vytipování vhodných běžkařských tras a jejich značení v terénu (květen – srpen 2011)

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

	<ul style="list-style-type: none"> • jednotné značení pro Českou i Slovenskou stranu • vytipování nejvhodnějších tras • postupné rozmístění značek do terénu, včetně tabulek s celkovým náhledem na trasy a obce <p>3. Zpracování a tisk propagačních materiálů (červen – srpen 2011)</p> <ul style="list-style-type: none"> • výběr textů, fotek, grafická úprava • konzultace mapových podkladů s KST Myjava a • tisk materiálů <p>4. Prezentace výstupu projektu (září 2011)</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentace dvoudenní, v případě vhodného počasí <p>5. Propagace a koordinace výstupů projektu (únor – říjen 2011)</p> <ul style="list-style-type: none"> • propagace na webových stránkách a v médiích • koordinace aktérů projektu • komunikace s poskytovatelem dotace, vyúčtování a monitorování projektu
Rozpočet MAS	
Celkový rozpočet	22 092 EUR
Název projektu	Společně pro vzdělávání občanů
Období realizace	08/2012 - 10/2013
Dotační program	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
Role MAS	Partner projektu
Další partneři	MAS Nad Orlicí o.p.s., Novohradská občanská společnost o.s., IMPULS Třebíč o.s. a MC Kamínek o.s., Město Nové Hradky.
Stručný obsah projektu	<p>Obecným cílem projektu bylo zvýšení kvality odborných kompetencí obyvatel 5 dotčených regionů ČR. Projekt byl zaměřen na území MAS Hornácko a Ostrožsko na tři vzdělávací moduly:</p> <p>1) Dobrovolnictví (např. rozvoj povědomí o potřebě pomoci druhým; podpora v rámci Lokálních společenství; mezinárodní kontext dobrovolnictví; výhody vzájemné pomoci)</p> <p>2) Vztah k regionu (vztah ke kulturnímu dědictví a vzdělávání k ochraně a péči o lidové tradice) – výuka šití krojů, v rámci které by mělo vzniknout 10 krojů pro Hornácko a 10 krojů pro Ostrožsko.</p> <p>3) Vztah k médiím a informačním technologiím (např. rozpoznávání manipulativních technik; orientace v mediálním prostoru - jak rozumět médiím; bezpečné chování na Internetu – sociální dopady)</p>
Rozpočet MAS	2 053 500,- Kč
Celkový rozpočet	6 641 696,- Kč

Název projektu	Přiblížme si tradice našich předků
Období realizace	2/2014 – 9/2014
Dotační program	Operační program přeshraniční spolupráce ČR – SR 2007 2013
Role MAS	Partner projektu
Další partneři	Kopaničiarsky región - miestna akčná skupina - Slovensko
Stručný obsah projektu	Cílem projektu bylo přiblížení řemesel a zvyků našich předků široké veřejnosti, jejich propagace, propagace vytipovaných akcí v příhraniční oblasti Kopaničiarského regionu a Hornácka a Ostrožska
Rozpočet MAS	17 727,- EUR
Celkový rozpočet	78 990,- EUR

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Z výše uvedených čtyř projektů v podstatě dva navazují na spolupráci se slovenským partnerem Kopaničiarsky región – miestna akčná skupina a posouvají tuto spolupráci do ještě intenzivnější roviny. Skutečnost, že zbylé dva projekty – zaměřené na vzdělávací aktivity – byly financovány z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost jen dokazují, že místní akční skupina se snažila plně využít svého potenciálu a znalosti potřeb jiných subjektů ve svém území. Přínosem všech čtyř uvedených projektů bylo i to, že jejich realizační týmy získaly zkušenosti z jiných pravidel pro administraci projektů a projektový management. Ze zkušenosti je známo, že subjekty, které čerpají pouze z jednoho programu se při přechodu do jiného dotačního programu dostávají do problémů při dodržování programem stanovených pravidel. Často se pak vyskytují problémy, které pramení z neuvědomění si rozdílů například v pravidlech pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, prokazování způsobilých nákladů, vykazování odvedené práce apod.

Závěrečná doporučení na období 2014+

Je zřejmé, že role místních akčních skupin budou v období 2014 – 2020 posilovány a před MAS se otevřou nové příležitosti. Na jedné straně bude tedy velmi lákavá nabídka, na straně druhé však musí být zcela realistický odhad vlastních možností, sil a zdrojů k využití těchto příležitostí. I zde tedy bude platit okřídlené „Méně je někdy více“. Čím více aktivit nějaká organizace dělá, tím menší prostor má pro koncentraci se na tyto aktivity a tím se vystavuje většímu riziku chyb. V tomto směru tak lze doporučit dodržování následujících zásad:

- Před zahájením přípravy každého projektu je třeba zvážit všechny zdroje, které budou potřeba nejen pro přípravu, ale i pro následnou realizaci
- U každého projektu je velmi důležitá role toho, kdo projekt vymyslí, domyslí a připraví. Ideální je situace, kdy takový člověk či lidé zůstanou u projektu i při jeho realizaci. Kontinuita mezi přípravnou a realizační fází mnohdy zásadně ovlivní úspěšnou realizaci a dosažení plánovaných efektů a cílů.
- Projekty realizované v partnerském konsorciu jsou organizačně náročné, ale obohacují účastníky o transfer vzájemných zkušeností a know-how. Současně je to škola diplomacie a prověrka schopnosti naslouchat a dělat konečnému výsledku prospěšné kompromisy.
- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje a z ní vycházející programové rámce budou implementovány v území různými formami, mezi kterými nebudou chybět i individuální dotované projekty, které bude realizovat sama místní akční skupina. MASka by si měla pečlivě hlídat, aby všechny projekty, do kterých vstoupí jako příjemce nebo partner byly v souladu s cíli SCLLD nebo programových rámců. Odchýlení se od tohoto směru nebude určitě trestné, ale bude odvádět pozornost od toho, co je pro území důležité a podstatné.

Folklorní fond MAS

Strategický plán LEADER 2007 – 2013 „Návrat ke kořenům lidové kultury, služeb a řemesel“ byl posílen horizontálním inovačním přístupem, který má pomoci zachránit lidové tradice, např. Slovácký tanec Verbuňk. MAS v rámci tohoto inovačního přístupu založila Folklorní

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

fond. Jeho existence je založena na principu dobrovolných příspěvků a finančních darů od různých subjektů, které se ztotožňují s cíli grantového programu a chtějí pomáhat udržovat a rozvíjet lidové tradice v místním prostředí.

Cílem Folklorního fondu MAS je pomáhat všem organizacím, spolkům i jedincům, kteří mají omezené finanční možnosti realizovat akce přispívající k všestrannému pozitivnímu rozvoji osobnosti dětí a mládeže se zaměřením na oblast folklorních a kulturních aktivit, především na záchranu lidového tance verbuňk

Všechny předložené žádosti do Folklorního fondu hodnotí Výběrová komise MAS podle stanovených preferenčních kritérií. Folklorní fond je navíc otevřen i pro místní podnikatele, kteří by se chtěli v tomto grantovém programu společně angažovat a případně se i spolupodílet na výběru úspěšných žádostí. Je třeba zdůraznit, že podpora jednotlivých projektů není ve svém objemu velká a maximálně může dosáhnout 10 000,- Kč. Na druhé straně je třeba si uvědomit, že finanční příspěvek se poskytuje na neinvestiční výdaje v souvislosti s kulturními nebo folklorními akcemi.

Podpora folklorních a kulturních aktivit existovala na území místní akční skupiny i před založením Folklorního fondu MAS. Tato podpora však byla organizována především z veřejných prostředků a prostřednictvím subjektů, které reprezentovaly veřejnou správu. Zacílení podpory tak bylo plošné a obecné, tj. takové, které umožňovalo podporovat co nejširší okruh kulturních aktivit. Tím bylo sice zaručeno vyčerpání alokovaných peněz, ale záchrana specifických kulturních tradic tím zaručena nebyla.

Folklorní fond MAS si naopak klade velmi konkrétní cíl. Podporované aktivity velmi pečlivě směřuje na záchranu specifického a velmi významného kulturního prvku a současně tuto záchranu propojuje s rozvojem osobnosti dětí a mládeže. Tento přístup lze hodnotit nejen jako inovativní, ale rovněž jako logický a jedině správný, protože pravděpodobnost „záchrany čehokoliv“ vzrůstá tím, když je do této záchranu angažována mládež.

V průběhu let 2009–2014 proběhlo celkem sedm výzev pro předkládání projektů do Folklorního fondu a počet přijatých žádostí dokazuje, že o podporu z fondu je velký zájem.

Tab. 4: Přehled přijatých žádostí do Folklorního fondu

Výzva č./rok	Počet přijatých žádostí	Počet schválených žádostí	Objem rozdělených finančních prostředků v Kč
1/2009	19	16	115 000,-
2/2010	21	20	125 000,-
3/2011	16	16	130 000,-
4/2012	22	19	100 000,-
5/2013	15	15	95 000,-
6/2014	11	10	91 000,-
Celkem	104	96	656 000,-

Z tab. 4 vyplývá však nejen to, že o Folklorní fond byl v území místní akční skupiny zájem, ale současně i to, že zaměstnanci MAS museli kromě 153 projektů podaných v hlavním dotačním programu administrovat i dalších téměř 100 projektů Folklorního fondu. Je samozřejmé, že žádosti do Folklorního fondu byly svým rozsahem jednodušší, ale nehledě na rozsah bylo

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

nutné přistupovat se stejnou pečlivostí i k těmto projektům, byť bylo v rámci nich žádáno o výrazně menší peníze. Chyby a netransparentnost totiž žadatel neodpouští.

Závěrečné doporučení na období 2014+

Díky Folklornímu fondu místní akční skupina vhodně propojila podporu převážně investičních projektů s podporou drobných, avšak tematicky úzce zaměřených neinvestičních projektů zaměřených na cíl, který si místní akční skupina vytkla ve svém Strategickém plánu LEADER. Současně se však také trefila do poptávky a potřeb subjektů, které se záchranou či obnovou tradic zabývají.

Velkým přínosem této aktivity bylo přímé vzdělávání neziskových organizací v oblasti zpracovávání žádostí o finanční příspěvek – grant, vyúčtovávání akcí, předávání zkušeností s propagací a také vzájemná spolupráce v šíření publicity Místní akční skupiny Hornácko a Ostrožsko. Aktivita Folklorního fondu zdravě ovlivnila tvůrčí činnost aktérů, kdy vznikaly nové akce např. Cestami Suchovských republikánů, Setkání harmonikářů a heligonkářů, Humor koření života a mnoho dalších nových akcí, které se za 7 let staly tradicí.

Dalším výrazným pozitivem je to, že finanční prostředky získávala místní akční skupina převážně ze soukromých zdrojů uvnitř území místní akční skupiny. Tento fakt je pro budoucí programové období obrovským vkladem a neměl by být zahozen. Folklorní fond je výrazným inovačním prvkem, který se podařilo v rámci implementace SPL naplnit.

Fond je sice zaměřen na záchranu tradičního kulturního prvku. Tento prvek sám o sobě tudíž nelze považovat za inovativní. Skutečností však je, že tuto záchranu řeší jednoznačně a nezpochybnitelně inovativním přístupem. Finanční prostředky fondu nepocházejí z veřejných zdrojů, ale ze zdrojů soukromých. Tím je podporováno budování společenské odpovědnosti soukromých dárců (tzv. Corporate Social Responsibility) k účelu daru, tj. v našem případě k podpoře folklorních a kulturních aktivit a především pak „na záchranu lidového tance Verbuňk“.

V obecné rovině, tj. bez ohledu na účel Folklorního fondu MAS považujeme za inovativní rovněž skutečnost, že Místní akční skupina Hornácko a Ostrožsko se nespolehá pouze na národní a evropské finanční zdroje, ale vyvíjí cílenou snahu aktivizovat zdroje lokální, pocházející ze soukromých prostředků. Přestože jsou prostředky z těchto zdrojů v současné fázi vývoje nesrovnatelně menší než národní a evropské, lokální či regionální soukromé zdroje jsou dle našeho názoru velmi perspektivní pro udržitelnost rozvojových aktivit ve venkovském prostoru i po roce 2013.

Jak ukazují zkušenosti ze „starých“ zemí Evropské unie a dalších vyspělých států (USA, Kanada, Austrálie apod.) je lokální filantropie významným prvkem při budování a rozvoji místních komunit a současně důležitým předpokladem pro udržitelnost jejich sociálně ekonomické stability.

Jednoznačným doporučením pro následující období 2014 – 2020 je tedy v principu Folklorního fondu pokračovat a případně hledat nová témata, která by mohla být takovýmto lokálním finančním nástrojem podporována.

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND
INVESTING IN YOUR FUTURE

MINISTRY
OF REGIONAL
DEVELOPMENT CZ

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

2. ANALYTICKÁ ČÁST

2.1 VYHODNOCENÍ STAVU ÚZEMÍ – SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA

2.1.1 Obyvatelstvo

V osmnácti obcích MAS Hornácko a Ostrožsko žilo k 31. 12. 2012 celkem **42 663 obyvatel**. Při srovnání s údaji k 31. 12. 2002, tj. za posledních deset let, lze pozorovat, že **počet obyvatel v regionu klesá** – ubylo 2,6 % obyvatel.

Tab. 5: Počet obyvatel a hustota zalidnění v obcích MAS Hornácko a Ostrožsko

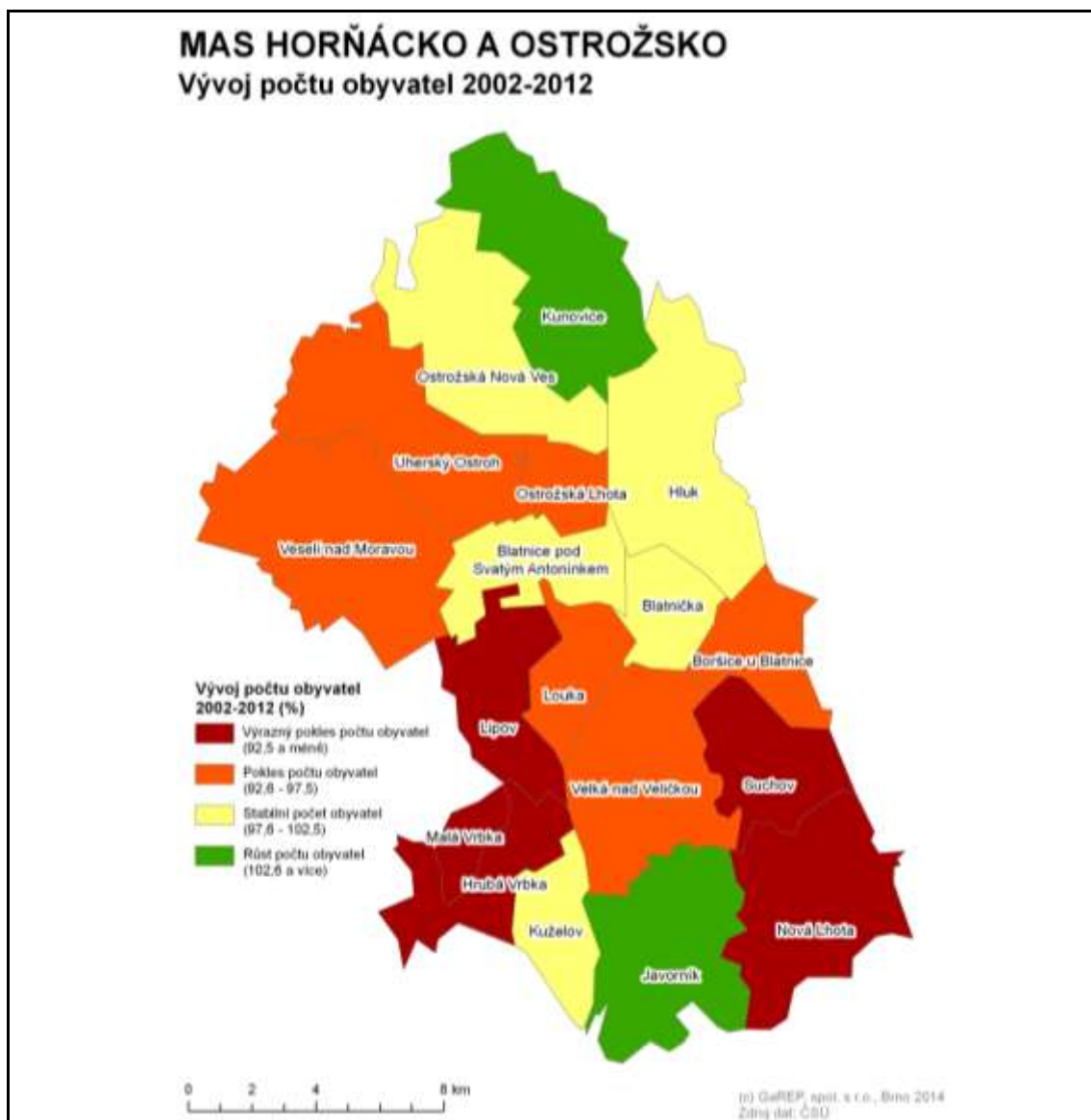
	Počet obyvatel 2012	Katastrální plocha 2012 (km ²)	Hustota zalidnění 2012 (obyv./km ²)	Počet obyvatel 2002	Změna počtu obyvatel 2012/2002 (%)
Blatnice pod Sv. Ant.	2 094	13,9	150,6	2074	101,0
Blatnička	448	8,8	50,9	448	100,0
Boršice u Blatnice	825	11,6	71,1	865	95,4
Hluk	4 413	28,4	155,4	4419	99,9
Hrubá Vrbka	643	13,2	48,7	704	91,3
Javorník	721	24,4	29,5	701	102,9
Kunovice	5 501	28,5	193,0	5172	106,4
Kuželov	412	10,2	40,4	416	99,0
Lipov	1 495	15,1	99,0	1637	91,3
Louka	999	9,5	105,2	1036	96,4
Malá Vrbka	190	4,4	43,2	209	90,9
Nová Lhota	689	25,9	26,6	773	89,1
Ostrožská Lhota	1 537	6,3	244,0	1633	94,1
Ostrožská N. V.	3 391	26,1	129,9	3370	100,6
Suchov	509	14,5	35,1	574	88,7
Uherský Ostroh	4 384	26,5	165,4	4496	97,5
Velká nad Veličkou	2 941	25,9	113,6	3147	93,5
Veselí nad Moravou	11 471	35,5	323,1	12123	94,6
Hornácko	8 599	143,1	60,1	9 197	93,5
Ostrožsko	34 064	185,6	183,5	34 600	98,5
MAS Hornácko a Ostrožsko	42 663	328,7	130,4	43 797	97,4
Jihomoravský kraj	1 168 650	7 195,6	162,4	1 161 938	100,6
Zlínský kraj	587 693	3 963,1	148,3	593 130	99,1
ČR	10 516 125	78 866	133,3	10 203 269	103,1

Pramen: Český statistický úřad, zpracování GaREP

Zajímavý je rozdíl ve vývoji počtu obyvatel na úrovni základních částí MAS, kdy **Hornácku za sledované období ubylo 6,5 % obyvatel**, naproti tomu Ostrožsku pouze 1,5 % obyvatel. Podobný trend lze sledovat i v ostatních částech ČR, kdy se z relativně menších obcí s nižší občanskou vybaveností lidé stěhují pryč, ale u větších obcí tento trend není tak silný. Průměrná velikost obce na Hornácku je necelých 1 000 obyvatel, naproti tomu na Ostrožsku více než 3 700 obyvatel. Také se jistě **projevuje více periferní poloha Hornácka**. Na úrovni obcí se také projevují výraznější rozdíly. Nejvíce počet obyvatel poklesl v hornáckých obcích

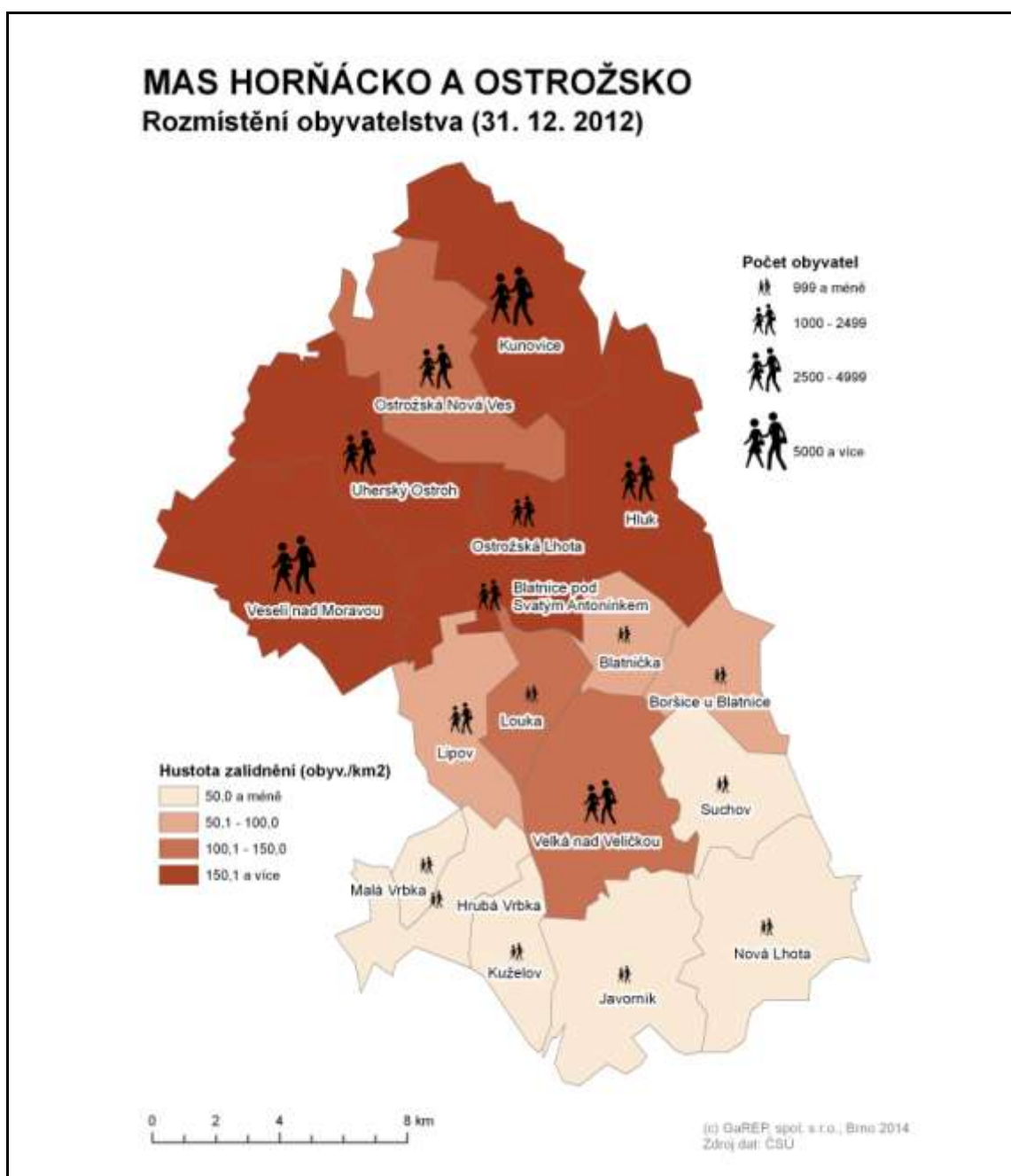
Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Suchov (11,3 %) a Nová Lhota (10,9 %), naopak nejméně obyvatel přibýlo v Kunovicích (6,4 %) a paradoxně v příhraničním a odlehlém Javorníku (2,9 %). V Javorníku tento vývoj souvisí s poměrně intenzivní bytovou výstavbou. Pokles počtu obyvatel je na území MAS způsoben jak záporným přirozeným, tak i migračním přírůstkem, stejný trend však lze vysledovat v ORP Uherské Hradiště i Veselí nad Moravou.

Obr. 2: Vývoj počtu obyvatel v obcích MAS Hornácko a Ostrožsko za období let 2002–2012

Hustota zalidnění je ve vztahu k ČR průměrná: 130,4 obyvatel na km². Velký rozdíl je ale mezi Ostrožskem (183,5 obyvatel na km²), které leží zejména v rovinném území na východ od řeky Moravy a Hornáckem (60,1 obyvatel na km²), které leží na zvlněném území Bílých Karpat. Velkou roli na Ostrožsku hraje i přítomnost města Veselí nad Moravou a obce Ostrožská Lhota, kde je hustota zalidnění vysoce nadprůměrná.

Obr. 3: Počet obyvatel a hustota zalidnění v obcích MAS Hornácko a Ostrožsko v roce 2012

Věkové poměry v území vyjadřuje index stáří, tedy poměr mezi počtem obyvatel ve věku 65 a více let na počet osob ve věku 0–14 let. V roce 2012 převažovala v MAS nejstarší složka obyvatel (ve věku 65 a více let) nad složkou nejmladší (0–14 let); **index stáří za MAS dosáhl hodnoty 128,8, což je poměrně vysoká hodnota** oproti krajským či republikovým hodnotám (Jihomoravský kraj 118,4; Zlínský kraj 121,1; ČR 113,3).

Vyšší hodnoty indexu stáří dosáhlo Hornácko (137,2), hodnota za Ostrožsko (126,8) se již blíží k hodnotě za okres Uherské Hradiště. Stárnutí obyvatelstva je trend v celé ČR i všech vyspělých evropských zemí.

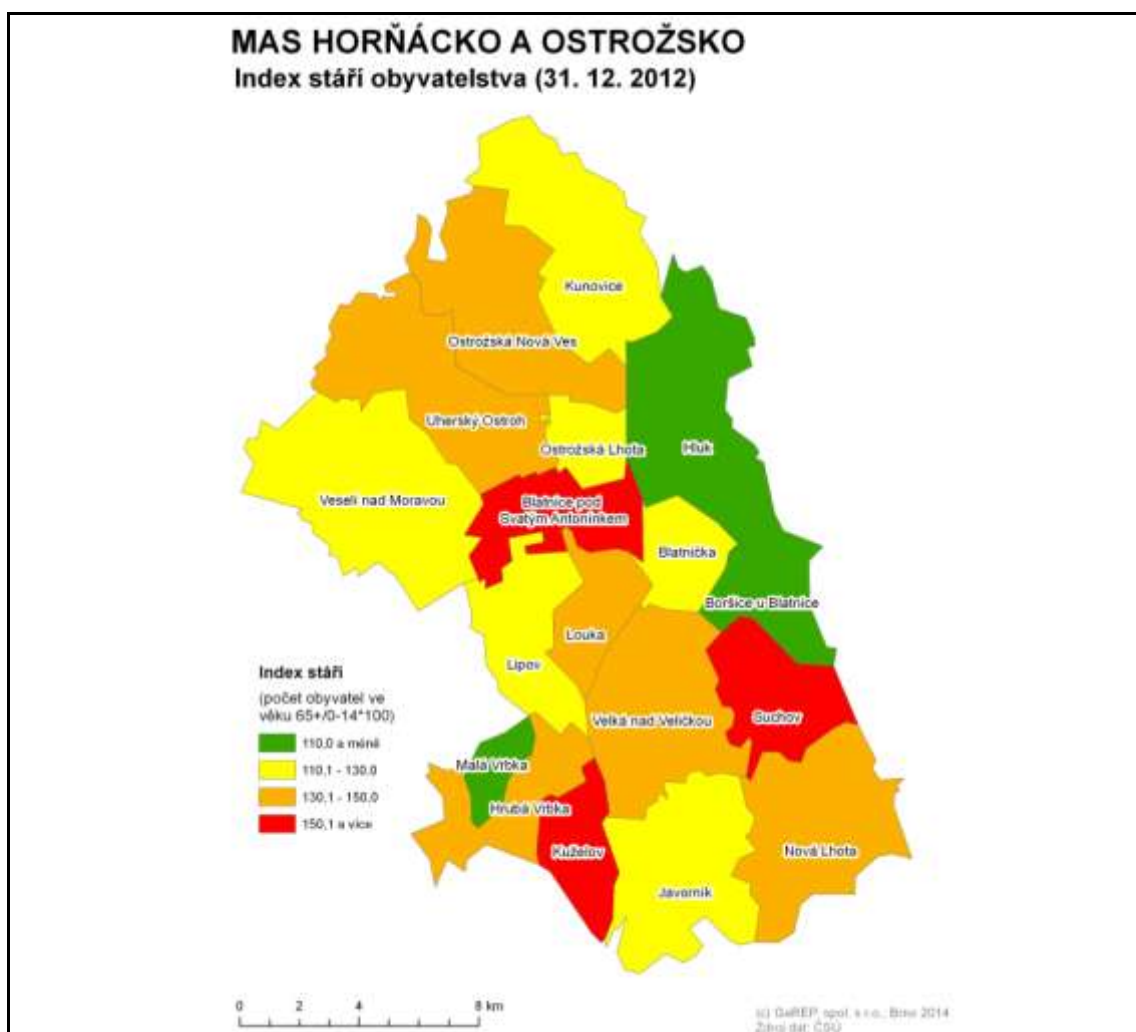
Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Tab. 6: Věková struktura obyvatel MAS Hornácko a Ostrožsko v roce 2012

	Počet obyvatel			Podíl obyvatel (%)			Index stáří
	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+	
Hornácko	1 083	6 030	1 486	12,6	70,1	17,3	137,2
Ostrožsko	4 672	23 466	5 926	13,7	68,9	17,4	126,8
MAS Hornácko a Ostrožsko	5 755	29 496	7 412	13,5	69,1	17,4	128,8
Jihomoravský kraj	170 460	796 449	201 741	14,6	68,2	17,3	118,4
Zlínský kraj	84 163	401 633	101 897	14,3	68,3	17,3	121,1
ČR	1 560 296	7 188 211	1 767 618	14,8	68,4	16,8	113,3

Pramen: ČSÚ, zpracování GaREP

Při pohledu na věkové poměry jednotlivých obcí MAS, pouze v obci Malá Vrbka převažují obyvatelé mladší 14 let nad staršími 65 let – index stáří zde činí 97,1. Relativně příznivé hodnoty vykazují i obce Hluk, Boršice u Blatnice. Naopak největší podíl staršího obyvatelstva žije v obci Suchov, v roce 2012 zde dosáhla hodnota indexu stáří 203,8 což je v celém území vysoce nad průměrem. Zajímavé je, že často těsně vedle sebe leží obce s výrazně rozdílnou věkovou strukturou. Informace za jednotlivé obce jsou uvedeny v datové příloze.

Obr. 4: Index stáří v obcích MAS Hornácko a Ostrožsko v roce 2012

Vzdělanost obyvatel MAS je v rámci ukazatele vysokoškolského vzdělání **pod průměrem celé ČR** o 3,5 % (MAS 9,0 % a ČR 12,5 %). Totéž platí i u podílu občanů se středoškolským vzděláním s maturitou. I zde je podíl v MAS pod průměrem ČR o 2,0 % (MAS 25,1 % a ČR 27,1 %). Podíl vyučeného obyvatelstva a obyvatelstva bez vzdělání či se základním vzděláním je vyšší v MAS Horňácko a Ostrožsko než průměr celé ČR. Rozdíly jsou patrné i za oba mikroregiony, kdy počet obyvatel s vysokoškolským diplomem na Ostrožsku je o 1,7 procentního bodu vyšší než na Horňácku. Naopak **podíl méně vzdělaných obyvatel je na Horňácku zřetelně vyšší**.

Nejvyšší podíl obyvatelstva s vysokoškolským vzděláním je v obci Kunovice (11,5 %), naopak nejnižší podíl je v obci Suchoň (2,1 %). Zřetelný rozdíl je způsoben vysokým rozdílem v dostupnosti vysokých škol a také v povaze obyvatelstva (venkovské x městské). *Informace za jednotlivé obce jsou uvedeny v datové příloze.*

Tab. 7: Vzdělanost obyvatel MAS Horňácko a Ostrožsko starších 15 let v roce 2011 (v %)

	<i>Základní včetně neukončeného</i>	<i>střední bez maturity</i>	<i>úplné střední s maturitou</i>	<i>vyšší odborné a nástavbové</i>	<i>vysokoškolské</i>
<i>Horňácko</i>	25,2	38,0	23,0	3,0	7,7
<i>Ostrožsko</i>	21,6	37,3	25,6	3,3	9,4
MAS Horňácko a Ostrožsko	22,3	37,5	25,1	3,2	9,0
Jihomoravský kraj	18,0	32,3	26,9	4,0	14,7
Zlínský kraj	19,5	35,8	26,6	3,8	11,2
ČR	18,0	33,0	27,1	4,1	12,5

Pramen: SLDB 2011, ČSÚ

Specifikem území obcí MAS Horňácko a Ostrožsko je **vysoký podíl věřících obyvatel**. V průměru uvedlo 37,5 % obyvatel z obcí MAS, že je věřících a hlásí se k určité církvi (nejčastěji římskokatolická církev). V České republice uvedlo pouze 14,0 % obyvatel, že se hlásí k některé z církví. Další 7,6 % obyvatel MAS uvedlo, že je věřících, ale nehlásí se k církvi. Tento podíl je skoro srovnatelný s obdobnou kategorií v ČR, kde je 7,6 % věřících nehlásících se k církvi. Bez víry je pouze 16,8 % obyvatel MAS, ale 34,5 % obyvatel ČR. Ostatní obyvatelé neuvedli, jestli jsou ne/věřící. *Informace za jednotlivé obce jsou uvedeny v datové příloze.*

Tab. 8: Obyvatelstvo MAS Horňácko a Ostrožsko dle víry (2011, v %)

	<i>Věřící, hlásící se k církvi</i>	<i>Věřící, nehlásící se k církvi</i>	<i>Bez víry</i>	<i>Neuvedeno</i>
<i>Horňácko</i>	48,7	5,3	8,4	37,7
<i>Ostrožsko</i>	34,7	8,4	18,9	38,1
MAS Horňácko a Ostrožsko	37,5	7,8	16,8	38,0
Jihomoravský kraj	20,7	8,0	28,9	42,4
Zlínský kraj	29,3	7,8	22,5	40,4
ČR	14,0	6,8	34,5	44,7

Pramen: SLDB 2011, ČSÚ

Ve většině rozvojových oblastí se poměrně významně liší situace na Ostrožsku a na Horňácku. Rovina v okolí řeky Moravy (Ostrožsko) a úpatí Bílých Karpat (Horňácko) jsou dva jiné světy. Přechod je však pozvolný a oblast spojují podobné tradice a zvyky.

Počet obyvatel v posledních 10 letech poklesl. Na Ostrožsku mírně, na Horňácku výrazněji. Hustotu zalidnění ženou na Ostrožsku do nadprůměru především sídla městského typu. Naproti tomu hornatější a zalesněnější Horňácko je obydleno výrazně řidčeji. Za celek je pak hustota zalidnění průměrná. Index stáří je v regionu nadprůměrný, což je způsobeno především menším podílem obyvatel ve věku 0 – 14 let, zvláště pak na Horňácku. Počet obyvatel v produktivním věku 15 – 64 let je v oblasti mírně nadprůměrný. Vzdělanostní struktura je podprůměrná jak na Ostrožsku, tak na Horňácku, přičemž na Horňácku je tento nedostatek výrazně patrnější. Zajímavé specifikum celé oblasti představuje vysoce nadprůměrný podíl věřících obyvatel. Na Horňácku je toto specifikum výraznější než na Ostrožsku.

2.1.2 Život v obcích

Kulturní život v obcích MAS Horňácko a Ostrožsko je velmi bohatý. V obcích existuje silná folklórní tradice. Z oblasti pochází **tanec verbuňk**, který je spojený s těmito tradicemi a od roku 2005 se nachází na seznamu UNESCO – mistrovská díla ústního a nehmotného dědictví lidstva. Obce Kunovice a Hluk jsou spojené s **jízdou králů**, která je zapsaná na stejném seznamu UNESCO jako verbuňk. Na Horňácku a Ostrožsku působí mnohé folklórní soubory nebo pěvecké a taneční sbory.

K folklórnímu duchu na Horňácku a Ostrožsku přispívá **mnoho akcí**. Konání hodů uvedlo celkem 6 obcí, přičemž v Ostrožské Lhotě se konají Ženáčské hody, v Kuželově Martinské hody a ve dvou obcích (Kunovice a Uherský Ostroh) tzv. hody s právem, které jsou typické pro Uherskohradištsko. Projevy kultury existují ve všech obcích. Časté jsou i oslavy fašanku (masopust, karneval), které se konají v taktěž v 6 obcích. Je pravděpodobné, že hody a fašank se konají i ve více obcích – některé, především ty velké, pouze obecně uvedly, že se u nich konají různé folklórní akce. V regionu jsou populární Dolňácké slavnosti spojené s Jízdou králů a Horňácké slavnosti jejichž centrem je město Velká nad Veličkou. Dolňácké slavnosti uvedlo město Hluk, horňácké obec Kuželov. Na Horňácku za zmínku ještě jistě stojí Horňácké kosení, které organizuje obec Malá Vrbka a účastní se jí kosci a pohrabovačky z různých obcí Horňácka. V oblasti dále probíhá spousta dalších kulturních akcí obecního až regionálního významu.

Díky bohatému kulturnímu životu v regionu není překvapením, že **kulturní infrastruktura je zde na vysoké úrovni**. Knihovnu mají ve všech obcích. Kostelem s bohoslužbami disponují také všechny obce kromě Malé Vrbky. Kulturní dům chybí pouze v 5 obcích. Vlastní kino mohou navštěvovat obyvatelé z obcí Hluk, Ostrožská Nová Ves a Veselí nad Moravou. V MAS je v provozu několik muzeí. V Blatnici pod Svatým Antonínkem existuje muzeum, kde se vystavují šicí stroje, knoflíky, kroje, starý nábytek, kočárky, pračky a další zajímavosti. V hlucké věži se nachází archeologické muzeum. V Ostrožské Lhotě je stálá expozice o historii obce a další tematické výstavy zapůjčených historických předmětů. V Ostrožské Nové Vsi sbírají starožitnosti od obyvatel. Ve Veselí nad Moravou je možné navštívit městské

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

muzeum, které je pobočkou Masarykova muzea v Hodoníně. V Blatničce si mohou návštěvníci prohlédnout muzeum lidových krojů. V Kunovicích mají letecké muzeum.

Tab. 9: Kulturní infrastruktura MAS Hornácko a Ostrožsko (2014)

	<i>Knihovna</i>	<i>Kulturní dům</i>	<i>Mateřské centrum</i>	<i>Kino</i>	<i>Kostel s bohoslužbami</i>	<i>Muzeum</i>
Blatnice pod Sv. A.	ano	ano			ano	ano
Blatnička	ano	ano			ano	ano
Boršice u Blatnice	ano	ano			ano	
Hluk	ano			ano	ano	ano
Hrubá Vrbka	ano	ano			ano	
Javorník	ano				ano	
Kunovice	ano		ano		ano	ano
Kuželov	ano	ano			ano	
Lipov	ano		ano		ano	
Louka	ano	ano			ano	
Malá Vrbka	ano	ano				
Nová Lhota	ano	ano	ano		ano	
Ostrožská Lhota	ano	ano	ano		ano	ano
Ostrožská Nová Ves	ano	ano	ano	ano	ano	ano
Suchov	ano	ano			ano	
Uherský Ostroh	ano				ano	
Velká nad Veličkou	ano	ano	ano		ano	
Veselí nad Moravou	ano	ano	ano	ano	ano	ano

Zdroj: Dotazníkové šetření v obcích, 2014

Sportovním zařízením disponují ve všech obcích. Nejčastěji jsou reprezentovány fotbalovým nebo jiným sportovním hřištěm. Venkovní hřiště chybí pouze v obci Kuželov, kde ale mají tělocvičnu. Ta chybí pouze v 6 menších obcích. Mladší obyvatelé si mohou hrát na dětském hřišti ve všech obcích regionu. Ve Veselí nad Moravou, Hluku, Lipově, Kunovicích, se nachází koupaliště.

Tab. 10: Sportovní infrastruktura v MAS Hornácko a Ostrožsko (2014)

	<i>Výletišťe²</i>	<i>Dětské hřiště</i>	<i>Hřiště (sportovní)</i>	<i>Fotbalové hřiště</i>	<i>Víceúčelové hřiště</i>	<i>Tělocvična</i>
Blatnice pod Sv. A.	ano	ano		ano	ano	ano
Blatnička	ano	ano	ano		ano	
Boršice u Blatnice	ano	ano	ano	ano	ano	ano
Hluk	ano	ano	ano	ano	ano	ano
Hrubá Vrbka	ano	ano	ano	ano	ano	
Javorník		ano	ano	ano	ano	
Kunovice	ano	ano	ano	ano	ano	ano
Kuželov	ano	ano				ano
Lipov		ano	ano	ano	ano	ano
Louka		ano	ano	ano	ano	
Malá Vrbka	ano	ano	ano			

² Venkovní prostor pro pořádání různých veřejných akcí. Často areály se zpevněnou plochou (např. pro tanec) a lavičkami.

	Výletišťe ²	Dětské hřiště	Hřiště (sportovní)	Fotbalové hřiště	Víceúčelové hřiště	Tělocvična
Nová Lhota		ano		ano	ano	ano
Ostrožská Lhota	ano	ano	ano	ano		ano
Ostrožská Nová Ves	ano	ano	ano	ano	ano	ano
Suchov	ano	ano	ano	ano	ano	
Uherský Ostroh		ano	ano	ano	ano	ano
Velká nad Veličkou		ano	ano	ano	ano	ano
Veselí nad Moravou	ano	ano	ano	ano	ano	ano

Pramen: Dotazníkové šetření v obcích, 2014

Na Hornácku a Ostrožsku působí **velké množství spolků, sdružení a různých neziskových organizací**. Jejich počet dosahuje 240, z toho nejvíce ve Veselí nad Moravou, Kunovicích a Hluku. Nejčastěji se jedná o **sportovní a folklórní spolky**. Ve většině obcí působí tělovýchovná jednota, sbor dobrovolných hasičů a fotbalisté. Výjimkou ale nejsou ani méně běžné sporty jako je sportovní gymnastika, tenis nebo kanoistika, která se váže k přítomnosti řeky Moravy. V některých obcích lze ale nalézt také myslivce a sdružení včelařů. Mnoho organizací se váže k místnímu folklóru, kdy v regionu působí především pěvecké sbory a folklórní spolky.

Kulturní a sportovní infrastruktura je v obcích a městech dobře rozvinutá avšak po technické stránce je v některých obcích a městech stále nevyhovující. Řada kulturních a historických památek místního významu stále chátrá. Hledá se nejvhodnější řešení pro jejich využití do budoucna, usiluje se o dokončení rekonstrukcí a restaurátorských prací.

Tvář regionu dávají bohaté folklórní tradice, které zde mají hluboké kořeny. Tato skutečnost je velmi důležitá pro soudržnost místních s oblastí, která mj. napomáhá tlumit odliv obyvatel a spoluvytváří místo příjemné pro život. K nejvýznamnějším fenoménům Hornácka a Ostrožska patří tanec verbuňk a jízda králů, které patří na seznam UNESCO. Na Hornácku a Ostrožsku se nachází bohatá sportovní a kulturní infrastruktura. Vzhledem k velikosti některých obcí je výjimečné, že téměř v každé z nich se nachází kostel s bohoslužbou.

2.1.3 Občanská vybavenost a služby

Veřejné služby

Na území MAS je zastoupení **školských zařízení** poměrně dostatečné. Mateřská škola se nachází téměř ve všech obcích. Výjimkou jsou pouze obce Blatnička, Kuželov a Malá Vrbka, kde je počet obyvatel ve věku do 14 let (stejně jako celkový počet obyvatel) nejnižší ze všech obcí svazku. Budování podobných zařízení v těchto obcích je tedy zbytečné, neboť lze využít jiná zařízení nacházející se v sousedních obcích. Obyvatelé Malé Vrbky a Kuželova mohou využít mateřskou školu v Hrubé Vrbce a děti z Blatničky jezdí zejména do mateřské školy v Blatnici pod Sv. Ant.

Čtyři obce mají na svém území k dispozici pouze základní školu s prvním stupněm. Na celém území MAS jsou rovněž **čtyři obce, kde není lokalizována žádná základní škola**. Opět se jedná o obce s nízkým počtem obyvatel, které však mají v těsné blízkosti některou z obcí,

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

jenž základní školu provozuje. **Kapacita všech mateřských a základních škol**, které jsou provozovány na území MAS, zcela **postačuje stávajícímu počtu dětí. Středoškolské vzdělání nabízí pouze Kunovice** (soukromé gymnázium, SOŠ, SŠ letecká) a Veselí n./M (OA a SOU). Tyto obce tak tvoří přirozenou spádovou oblast pro studenty z okolních obcí.

Na území MAS se nacházejí rovněž **tři základní umělecké školy** (Uherský Ostroh, Velká n./V. a Veselí n./M.). Ve většině obcí je umístěna základní škola s prvním i druhým stupněm.

Jedinou vyšší odbornou školou na území MAS je soukromá **Vyšší odborná škola právní (VOŠP) v Kunovicích**, kde se nachází rovněž jediná vysoká škola, která je taktéž soukromá (**Evropský polytechnický institut**). Za vyšším stupněm vzdělání je již nutné dojíždět do vzdálenějších měst, ale to je běžné v celé republice. V případě porovnání samotných dvou mikroregionů, je viditelné, že vyššího stupně vybavenosti v oblasti školství dosahují obce Ostrožska. Pouze obec Blatnička (Ostrožsko) nedisponuje žádným školským zařízením. V případě mikroregionu Hornácko jsou takovéto obce dvě (Malá Vrbka a Suchov).

Tab. 11: Zastoupení škol v obcích MAS Hornácko a Ostrožsko.

Obec	MŠ		ZŠ			SŠ	Ostatní
	MŠ	kapacita	1. – 5. ročník	1. – 9. ročník	Kapacita		
Blatnice pod Sv. Ant.	ano	66		ano	320		
Blatnička	ne	-	ne		X		
Boršice u Blatnice	ano	42	ano		50		
Hluk	ano	147		ano	500		
Hrubá Vrbka	ano	45	ne		X		
Javorník	ano	35	ano		40		
Kunovice	ano	130		ano	600	ano	VOŠ
Kuželov	ne	-		ano	160		
Lipov	ano	50		ano	350		
Louka	ano	38	ano		50		
Malá Vrbka	ne	-	ne		X		
Nová Lhota	ano	25	ano		50		
Ostrožská Lhota	ano	40		ano	200		
Ostrožská Nová Ves	ano	110		ano	320		
Suchov	ano	25	ne		X		
Uherský ostroh	ano	175		ano	500		ZUŠ
Velká nad Veličkou	ano	120		ano	400		ZUŠ
Veselí nad Moravou	ano	-		ano	-	ano	ZUŠ

Pramen: MOS (školní rok 2010/2011) a dotazníkové šetření v obcích, GaREP 2014.

Pozn.: VOŠ = vyšší odborná škola, ZUŠ = základní umělecká škola

Prostorové rozmístění **zdravotnických zařízení** je dáno zejména velikostí obcí. V případě území MAS Hornácko a Ostrožsko je tedy nejvyšší koncentrace zdravotnických zařízení a tím i nejkomplexnější zdravotní péče zajištěna ve Veselí n./M. a Kunovicích. V těchto obcích má stálou ordinaci několik praktických lékařů (pro děti /dorost a rovněž pro dospělé), stomatologů i specializovaných lékařů (v Kunovicích pouze jeden). Ačkoli se přímo na území MAS nenachází žádná nemocnice, zdejší obyvatelé mohou využít tato zařízení ve větších městech v těsné blízkosti mikroregionu (např. nemocnici v Uherském Hradišti). Menší obce

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

disponují většinou jen některým z výše uvedených lékařských zařízení. **Bez stálého lékařského zařízení je osm obcí**, které tak musí využít zařízení v jiné obci. Pouze jedna z těchto obcí (Louka) využívá detašované pracoviště praktického lékaře pro dospělé. Lékař do obce tedy pravidelně dojíždí. Vzdálenost mezi zbylými obcemi s chybějícím zdravotnickým zařízením a nejbližší obcí, kde je potřebná zdravotní péče zajištěna, je však minimální. **Téměř polovina obcí MAS však považuje stav zajištění zdravotní péče za nevyhovující.** Za hlavní nedostatky považují zejména nedostatečnou ordinační dobu lékaře či úplnou absenci zdravotnického zařízení na území obce.

Z dalších základních služeb má značný význam i přítomnost **policie**. Služební stanice se nachází ve 4 největších obcích MAS. Jedná se o Uherský Ostroh, Kunovice, Hluk a Veselí n./M., kde jsou dokonce služebny dvě. **Pošta** se nachází ve většině obcí, ale chybí v sedmi nejmenších obcích (Blatnička, Louka, Suchov, Malá Vrbka, Kuželov, Javorník a Nová Lhota).

Tab. 12: Zastoupení zdravotnických zařízení v obcích MAS.

<i>Obec</i>	<i>Praktický lékař</i>	<i>Praktický lékař pro děti a mládež</i>	<i>Stomatolog</i>	<i>Specializovaní lékaři</i>
Blatnice pod Sv. Ant.	ano	-	Ano	-
Blatnička	-	-	-	-
Boršice u Blatnice	ano	-	-	-
Hluk	ano	ano	Ano	-
Hrubá Vrbka	-	-	-	-
Javorník	-	-	-	-
Kunovice	ano	ano	Ano	ano
Kuželov	-	-	-	-
Lipov	ano	-	Ano	-
Louka	-	-	-	-
Malá Vrbka	-	-	-	-
Nová Lhota	-	-	-	-
Ostrožská Lhota	ano	-	Ano	-
Ostrožská Nová Ves	ano	ano	Ano	-
Suchov	-	-	-	-
Uherský ostroh	ano	ano	Ano	-
Velká nad Veličkou	ano	ano	Ano	-
Veselí nad Moravou	ano	ano	Ano	ano

Pramen: MOS (data k 31. 12. 2012)

Sociální služby jsou poskytovány především ve větších obcích MAS. Na území MAS je provozováno **7 domovů pro seniory (DPS)**, a to v Blatnici pod Svatým Antonínkem, Lipově, Ostrožské Nové Vsi, Veselí n./M., Kunovicích, Uherském Ostrohu a Hluku. Kapacitně je největší DPS v Uherském Ostrohu, kde je k dispozici 45 lůžek. Kromě tohoto typu zařízení zde existují rovněž pečovatelské a ošetrovatelské služby nebo různé druhy charit.

Komerční služby

Jednotlivé obce MAS mají k dispozici dostatečný počet komerčních služeb. Za jednu z nejpodstatnějších, z této kategorie služeb, je možné považovat obchod s potravinami. **Ve všech obcích**, které se na území MAS Hornácko a Ostrožsko nacházejí, je k dispozici **alespoň jedna prodejna potravin**. Počet těchto prodejen v obcích odráží velikost každé obce. Nejméně jsou tedy zastoupeny v obcích s nejnižším počtem obyvatel (např. Suchov, Hrubá Vrbka) a naopak nejvyšší koncentrace obchodů s potravinami je v největším městě MAS – Veselí n./M. V menších obcích je prodej zprostředkován místními drobnými prodejci, kteří nabízejí většinou pouze základní sortiment zboží. Naopak mnohem širší výběr zboží je k dispozici právě ve Veselí n./M, kde působí i některé obchodní řetězce s podstatně větší výměrou prodejní plochy. Plošně největší je zde obchodní dům Kaufland, avšak působí zde rovněž supermarket Billa či diskontní prodejny Lidl a Penny Market. Veselí n./M. lze tedy považovat za spádové centrum pro ostatní obce MAS. **V každé obci je umístěno alespoň jedno stravovací zařízení**. Možnost většího výběru je tradičně v obcích s vyšším počtem obyvatel, a to zejména v Ostrožské Nové Vsi (10 stravovacích zařízení), Kunovicích (12) a samozřejmě ve Veselí n./M. (25). **Ostatní služby** jako jsou kadeřnictví, instalatérství a další se již nenacházejí v každé z obcí MAS, avšak vzhledem k povaze služeb (není nutné je využívat denně) to ani není potřebné.

Bydlení

Nejvyšší počet domů se nachází ve Veselí n./M (1 932), dále také v Kunovicích (1 554) či Uherském Ostrohu (1 399). Právě Kunovice vykazují rovněž nejnižší podíl neobydlených domů (9,4 %) ze všech obcí MAS. Naopak obec **Nová Lhota vykazuje nejvyšší podíl neobydlených domů** (36,4 %). Důvodem je patrně periferní poloha této obce, a to nejen v rámci MAS Hornácko a Ostrožsko, ale i z hlediska krajského, resp. celorepublikového. Nejvyšší podíl neobydlených domů, které slouží k rekreaci, je zaznamenán v Boršicích u Blatnice (84,2 %).

Tab. 13: Domovní fond obcí MAS Hornácko a Ostrožsko.

Obec	Počet domů	Počet rodinných domů	Neobydlené domy			
			počet	podíl (%)	z toho sloužící k rekreaci	
					počet	podíl (%)
<i>Hornácko</i>	<i>2 998</i>	<i>2 922</i>	<i>689</i>	<i>23,0</i>	<i>87</i>	<i>12,6</i>
<i>Ostrožsko</i>	<i>9 132</i>	<i>8 694</i>	<i>1 259</i>	<i>13,8</i>	<i>259</i>	<i>20,6</i>
MAS Hornácko a Ostrožsko	12 130	11 616	1 948	16,1	346	17,8
Jihomoravský kraj	259 567	235 437	34 479	13,3	11 145	32,3
Zlínský kraj	141 852	131 896	21 346	15,0	6 932	32,5
Česká republika	2 158 119	1 901 126	356 933	16,5	168 723	47,3

Pramen: SLDB 2011

Ve všech obcích se v drtivé většině nacházejí rodinné domy a menší výjimkou je pouze Veselí n./M, kde je podíl rodinným domů nepatrně nižší (zde se projevuje rozdíl mezi městem a venkovem). Lze také konstatovat, že samotný mikroregion Ostrožsko vykazuje třikrát tak velký počet domů než Hornácko. Podíl neobydlených domů v Ostrožsku je o více než 9 procentních bodů nižší než v Hornácku, a taktéž je o 2,7 procentního bodu nižší, než jaký je celorepublikový průměr. *Informace za jednotlivé obce jsou uvedeny v datové příloze.*

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

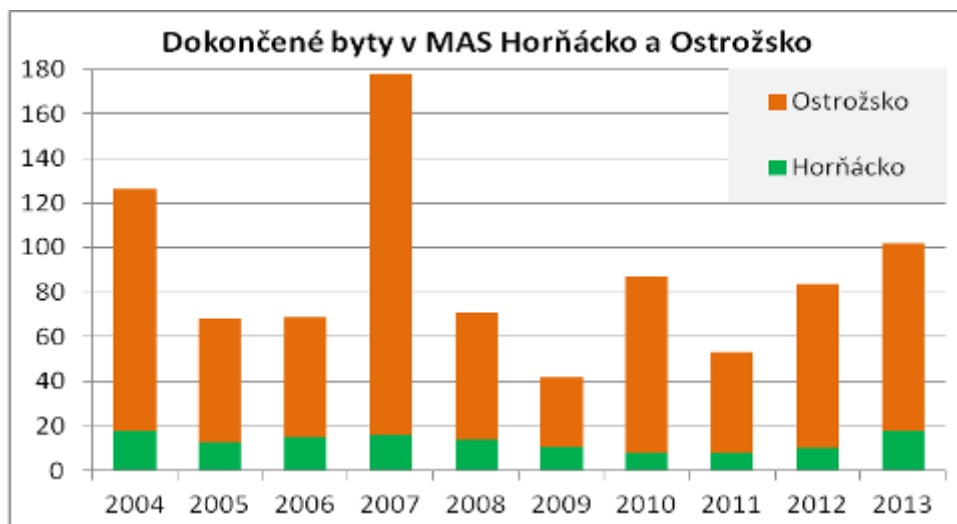
Zájemci o bydlení, resp. o výstavbu rodinného domu, existují s výjimkou Suchova ve všech obcích. Více než deset žadatelů o výstavbu rodinných domů evidují v Kunovicích a v Ostrožské Nové Vsi. Pozemky vymezené v územním plánu pro bytovou výstavbu jsou ovšem pouze v osmi obcích.

Tab. 14: Soulad poptávky po bydlení v obci a vymezených pozemků v územních plánech obcí MAS Hornácko a Ostrožsko v roce 2014

		Zájemci o bydlení v obci	
		ANO	NE
Pozemky pro výstavbu dle územního plánu	ANO	Boršice u Blatnice Hluk Malá Vrbka Nová Lhota	Kunovice Ostrožská Nová Ves Ostrožská Lhota Velká nad Veličkou Veselí nad Moravou
	NE	Blatnice pod Sv. Ant. Blatnička Hrubá Vrbka Javorník Kuželov	Lipov Louka Uherský Ostroh
		Suchov	

Pramen: Dotazníkové šetření v obcích, GaREP 2014

Obecní byty vlastní 14 obcí, ale pouze u 4 z nich má více než 10 bytů. Počty žádostí o obecní byty (168) značně převyšují jejich nabídku (pouze 3 volné), resp. vůbec jejich počet (celkem 170 obecních bytů na území MAS).

Obr. 5: Dokončené byty v MAS Hornácko a Ostrožsko v letech 2004–2013

Pramen: ČSÚ

Bytová výstavba byla v letech 2004–2013 velmi proměnlivá. Rekordní počet bytů byl dokončen v roce 2007. V roce 2008 došlo k návratu na počty roku 2006. Od roku 2009 dochází k postupnému ožívání bytové výstavby. Naprostá většina dokončených bytů je v obcích Ostrožska.

Výrazné rozdíly jsou i mezi jednotlivými obcemi. V přepočtu na 1000 obyvatel činila **intenzita bytové výstavby v letech 2004–2013 cca 2,1 dokončených bytů na 1000 obyvatel**, což se blíží průměru za Zlínský kraj (2,3), ale je značně **pod průměrem Jihomoravského kraje (3,6) i ČR (3,2)**. Hodnota za Ostrožsko činila 2,2, ale za Hornácko pouze 1,5. Nejnižší intenzita bytové výstavby byla v Hrubé Vrbce, Malé Vrbce, Suchově, Ostrožské Lhotě a Veselí nad Moravou (méně než 1 byt na 1000 obyvatel). Nejvyšší intenzity dosáhly v Kunovicích (5), Javorník (3,3), Blatničce (2,9) a Blatnici pod Sv. Ant. (2,6). *Informace za jednotlivé obce jsou uvedeny v datové příloze.*

Kapacita mateřských a základních škol na Hornácku a Ostrožsku dostačuje. Vzhledem k velikosti obcí jsou dostatečná i zdravotnická zařízení přestože v přibližně polovině obcí si stěžují na nedostatečnou ordinační dobu nebo zcela chybějící zdravotnické zařízení, což pak klade vyšší nároky na kvalitní dopravní obslužnost. Šest obcí si stěžuje na nedostatky v oblasti sociální péče. Nemocnice se nachází ve větších centrech v bezprostřední blízkosti regionu. Vybavenost policií a poštou je také dostačující. Obchodem s potravinami disponují všechny obce. Ve větších centrech regionu jsou nabízeny také vyšší služby. V regionu stojí průměrný podíl neobydlených domů. Podprůměrný podíl z nich slouží k rekreaci. Na Hornácku je velmi nízká intenzita bytové výstavby. Zájem o výstavbu je v téměř všech obcích, ale pouze 8 obcí má v územním plánu vymezeny vhodné plochy.

2.1.4 Technická infrastruktura

Vodovodní síť schází pouze v odlehlejších, horských obcích jako je Nová Lhota, Javorník a Suchov. Pitnou vodu zde obyvatelé čerpají z vlastních studní. V některých obcích, které jsou vybaveny vodovodem, nejsou napojeny všechny domy. Vodovodní síť je plně v majetku obce pouze v Blatnici, Kuželově, Louce, Velké nad Veličkou a Hrubé Vrbce. Ve třetině obcí, které mají vodovod, nevyhovuje jeho technický stav. Kvalitou voda z místních vodovodů vyhovuje hygienickým požadavkům dle ČSN.

Odpadní voda se čistí ve všech obcích Ve 13 obcích je ČOV přímo na území obce, v 5 obcích se ČOV nachází mimo území obce. V obcích Louka a Hrubá Vrbka jsou odpadní vody částečně řešeny septiky. Existují případy, kdy čistírna není v majetku obce. V obcích Louka a Lipov mají společnou čistírnu; ta je i s kanalizací ve vlastnictví obou obcí. **Všechny obce mají jednotnou kanalizaci.** V mnohých obcích není však ve vyhovujícím stavu, v částech některých obcí není plně dobudována.

Plyn je zaveden ve všech obcích, avšak napojení na něj nebývá u 100 % nemovitostí. Rozšíření sítě plynu by bylo třeba v Malé Vrbce, Boršicích, Ostrožské Nové Vsi a ve Veselí nad Moravou. Kapacita elektrické energie je dostatečná ve všech obcích.

Odpad je tříděn ve všech členských obcích. V 8 obcích nejsou sběrné dvory. Dále ve 2 obcích se nejedná o plnohodnotný sběrný dvůr ale spíše o sběrná místa. Relativně méně sběrných dvorů je na Hornácku. Tam disponují sběrným dvorem pouze v Suchově a ve Velké nad Veličkou. V Louce a v Nové Lhotě přitom existuje sběrné místo. Na Ostrožsku není sběrný dvůr pouze v Blatnici pod Svatým Antonínkem, v Boršicích a v Blatničce.

Kabelový internet je k dispozici ve Velké nad Veličkou, sousedním Javorníku a v Ostrožské Nové Vsi. Místním rozhlasem mají možnost informovat o dění všechny obce.

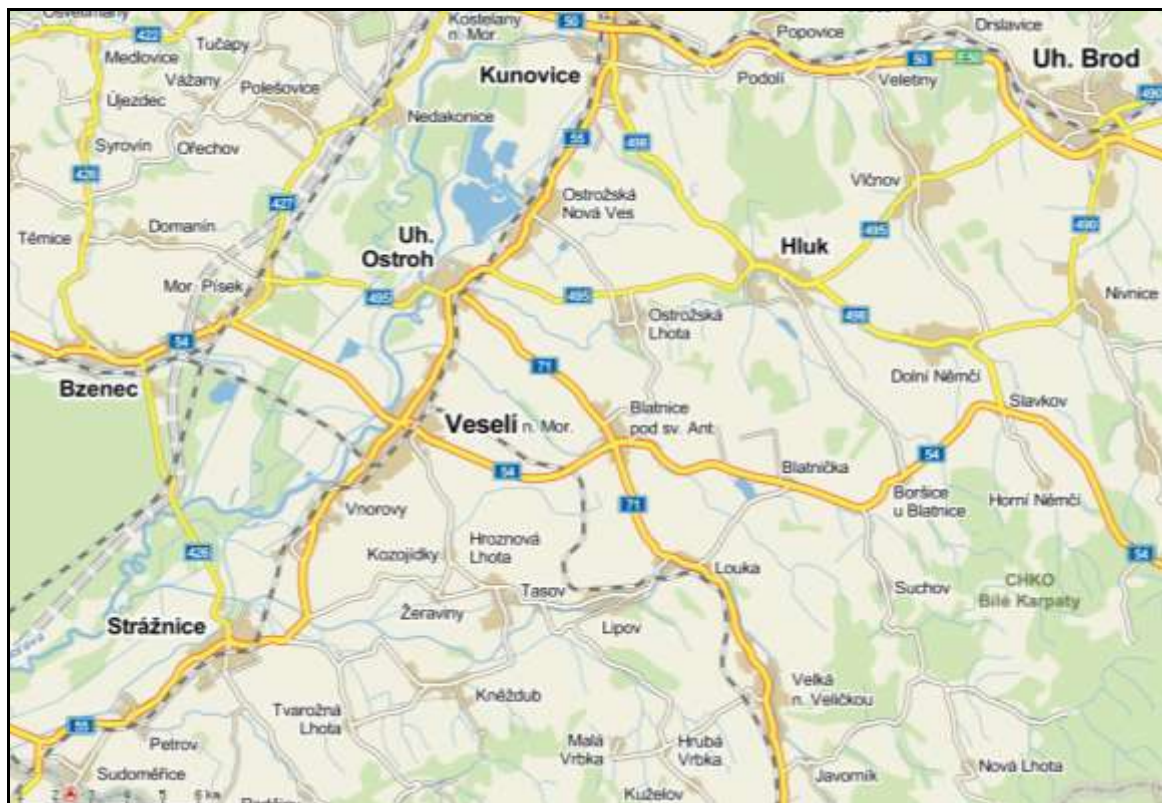
Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Horňácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Z obnovitelných zdrojů energie se na Horňácku a Ostrožsku nachází 13 fotovoltaických elektráren – z toho 5 ve Veselí nad Moravou, 3 v Hluku, po 2 ve Velké nad Veličkou a Kunovicích a 1 v Ostrožské Lhotě.

Vodovod chybí pouze v obcích se složitější reliéfem. Ve třetině obcí však nevyhovuje technický stav vodovodu a někde nejsou napojeny všechny domy. V některých obcích by nebylo vzhledem k jejich charakteru smysluplné budovat kanalizaci. Stav kanalizace nevyhovuje nebo částečně nevyhovuje pouze ve dvou obcích. Ve čtyřech obcích by bylo třeba rozšíření plynu.

2.1.5 Doprava

Území Horňácka a Ostrožska neprotíná **žádná z dálnic ani rychlostních silnic** (v dálničním plánu je zařazeno vybudování rychlostní silnice R55, momentálně není znám termín realizace), avšak nachází se zde čtyři silnice první třídy. **Silnice I/55** protíná největší obce (Kunovice, Uherský Ostroh a Veselí nad Moravou). Slouží jako **páteřní komunikace** celého území. Na ni se napojuje další komunikace I/71 v Uherském Ostrohu a také komunikace I/54 ve Veselí nad Moravou. Silnice I/54 a I/71 se navzájem křížují v obci Blatnice pod Svatým Antonínkem a obě pokračují na hranici se Slovenskem. Ostatní obce z MAS Horňácko a Ostrožsko jsou napojeny na tyto silnice krátkými úseky silnic II. třídy – č. 495 a 498, nebo také místními silnicemi nižších tříd. **Důležitou dopravní tepnou**, která do území zasahuje pouze okrajově je **silnice I. třídy č. 50**, která vede z Brna až na Slovensko a prochází severovýchodním okrajem MAS. Prochází přes Kunovice, a dále směřuje na hraniční přechod se Slovenskem.

Obr. 6: Základní dopravní síť v MAS Horňácko a Ostrožsko

Pramen: www.mapy.cz

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

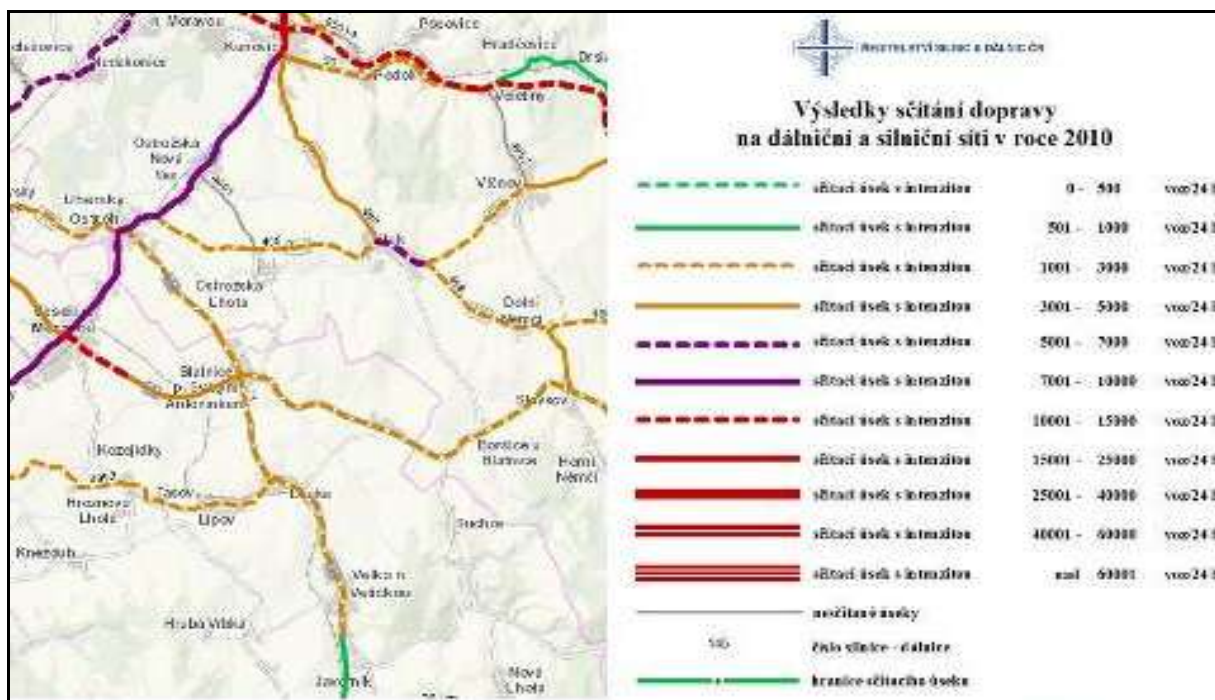
Za nejvýznamnější komunikaci na území MAS lze považovat silnici I/55, kde se nachází **nejfrekventovanější dopravní úsek mezi Kunovicemi a Uherským Hradištěm** (úsek číslo 6-0653). Na tomto úseku, který je možné ho chápat jako napojení území na hlavní komunikaci I/50 s Brnem a hranici se Slovenskem, projíždí denně téměř 20 tisíc vozidel.

Tab. 15: Nejtatíženější úseky silnic (více než 7 tis. vozidel/ 24 h) v MAS Hornácko a Ostrožsko

číslo silnice	Úsek	počet motor. vozidel za 24 h
II/495	Hluk	5402
I/55	Kunovice - Ostrožská Nová Ves	8565
I/55	Kunovice - Uherské Hradiště	19978
I/50	Kunovice - Uherská Brod	10844
I/50	Kunovice - křižovatka s komunikací II/427	11862
I/55	Ostrožská Nová Ves - Uherský Ostroh	9447
I/55	Uherský Ostroh - Veselí nad Moravou	8346
I/55	Veselí nad Moravou – Strážnice	7951
I/54	Veselí nad Moravou - Blatnice pod Svatým Antonínkem (úsek 6 - 4962)	10003

Pramen: Celostátní sčítání dopravy 2010, Ředitelství silnic a dálnic ČR

V návaznosti na silnici I/55 se zde nacházejí také silnice prvních, druhých, resp. třetích tříd, které jsou zejména v blízkosti Kunovic taktéž velmi frekventované. Ostatní silnice na území MAS již nedosahují takové míry zatížení. Pro spojení obcí, které se nacházejí mezi I/50 na severu a I/54 na jihu, slouží zejména komunikace I/55 a již výše popsané komunikace druhé a třetí třídy.

Obr. 7: Nejtatíženější úseky silnic na území MAS Hornácko a Ostrožsko

Pramen: Celostátní sčítání dopravy 2010, Ředitelství silnic a dálnic ČR

Stav silnic I. třídy není příliš dobrý. Problematický je stav zejména silnice č. I/71. Stav silnic II. a III. třídy přibližuje obr. 7. **Výrazně horší kvalita komunikací je na Hornácku, kde je většina silnic zařazena v kategorii havarijní.** Zejména jde o silnici mezi Hrubou Vrbkou a Tasovem, silnici přes Lipov a silnici z Javorníka údolím Veličky.

Na Ostrožsku jsou v nejhorším stavu zejména silnice vybíhající z Ostrožské Lhoty. Řada dalších silnic je v nevyhovujícím stavu.

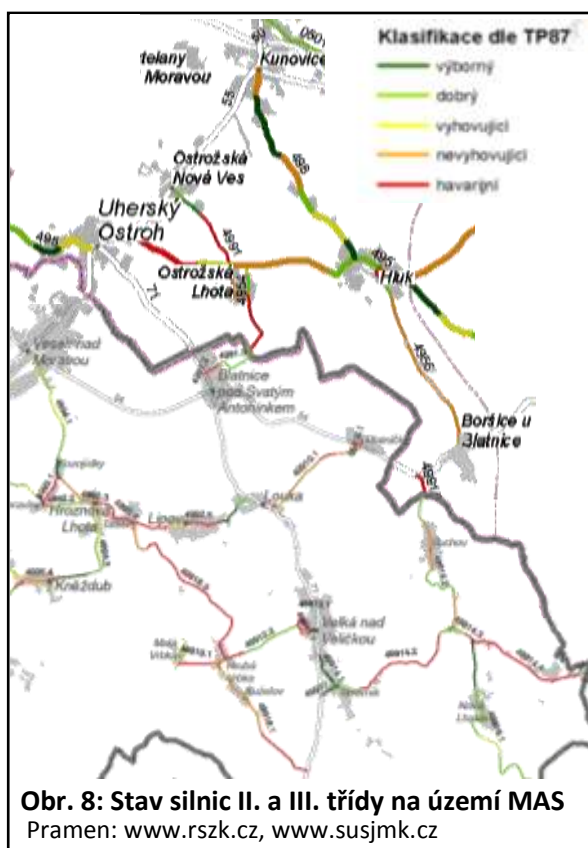
Z hlediska železniční dopravy území protínají **tři železniční tratě (č. 340, č. 341, č. 343)**. Všechny tratě jsou jednokolejné. Trať 340 spojuje Veselí nad Moravou a Kunovice, je paralelní se silniční komunikací I/55. Spojuje tedy severní část území MAS s jižní a dále pokračuje z Veselí

nad Moravou až do Brna dvojkolejnou tratí. Trať č. 341 vede z Kunovic až na hranice se Slovenskem přes Vlárský průsmyk a území MAS Hornácko a Ostrožsko se tedy dotýká jen v severní části. Trať číslo 343 vede již z Rohatce přes Veselí nad Moravou (kde se setkává s tratí 340 Brno – Kunovice), Velkou nad Veličkou až do Vrbovců ve Slovenské republice.

Nejbližší mezinárodní letiště, které mohou obyvatelé MAS Hornácko a Ostrožsko využít, se nachází v Brně. Vzdálenost mezi Veselím nad Moravou či Kunovicemi a Brnem je přibližně 75 km. V Kunovicích se nachází neveřejné mezinárodní letiště.

Velkým vliv na dopravní obslužnost území má jeho **okrajová poloha s přesahem do dvou krajů a tím i horší koordinace veřejné dopravy** v rámci dopravních systémů dvou krajů. Dopravní spoje na sebe nenavazují a je zde i špatná dopravní dostupnost veřejnou dopravou do krajských měst. Dopravní obslužnost nevyhovuje čtyřem obcím a jako hlavní bariery svého rozvoje ji uvedly tři obce.

Území má **dobré podmínky pro cyklodopravu, nicméně chybí cyklostezky** propojující centra zaměstnanosti s okolními obcemi. S ohledem na bezpečnost obyvatel je nutné propojit cyklostezkou město Veselí nad Moravou s Blatnicí pod Svatým Antonínkem, dále pak město Kunovice s městem Hluk. Velmi nebezpečný a frekventovaný úsek je mezi obcí Louka a Velkou nad Veličkou, kde se obyvatelé dopravují do největší továrny Kordárny. Páteřní cyklostezka Kunovice – Uh. Ostroh je ve špatném technickém stavu a parametrově nevyhovuje náporu uživatelů. Na Hornácku jsou naplánovány bikerové trasy a hipostezky, které plně respektují území CHKO Bílé Karpaty a budou propojeny s územím Kopaničarského regionu (Slovensko).

Technický stav místních komunikací a chodníků v obcích se postupně zlepšuje, nicméně stále nemalé množství z nich vyžaduje rekonstrukci.

Dopravní dostupnost na Hornácku a Ostrožsku zajišťuje především síť silnic všech tříd. Region protínají také železnice vedoucí na všechny významné směry. U dopravní obslužnosti je velkým problémem a zároveň výzvou sladit návaznost spojů mezi Jihomoravským a Zlínským krajem. Stav silnic II. a III. třídy není příliš dobrý.

2.1.6 Ekonomika a trh práce

Hospodářství

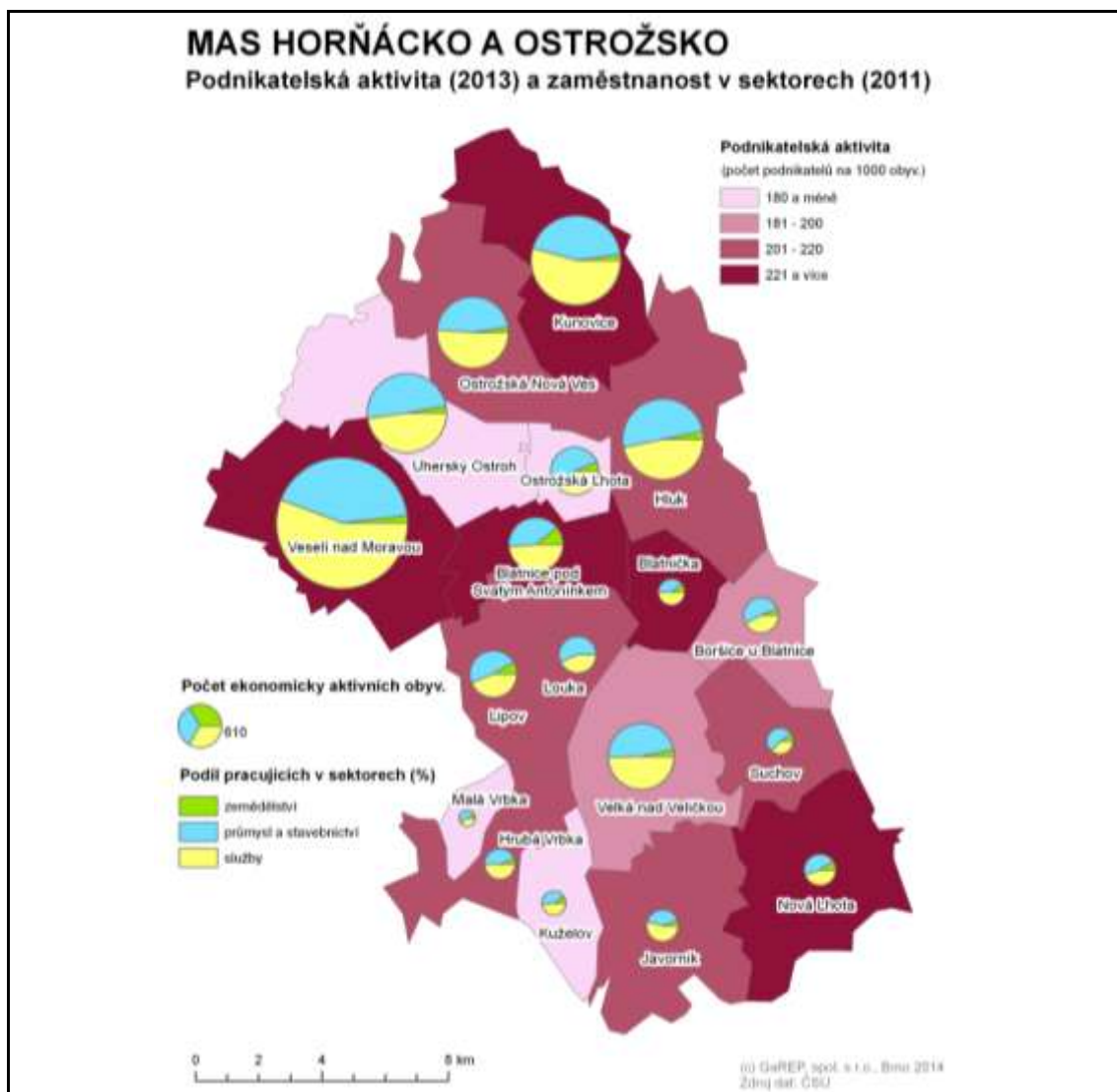
Území je převážně **zemědělským regionem s koncentrací průmyslu do několika málo větších sídel**. O charakteru hospodářství v regionu vypovídá zejména struktura zaměstnanosti obyvatel. Ve srovnání s republikovými hodnotami je silné zastoupení zaměstnanosti v primárním sektoru, tj. v zemědělství a lesnictví. S celkovou hodnotou 3,7 % zaměstnaných v zemědělství území MAS o 1% bod převyšuje celkové hodnoty za ČR.

Zemědělství představuje vzhledem k převážně venkovskému charakteru regionu a s ohledem na jeho historický vývoj důležité odvětví z hlediska ekonomického, tvorby pracovních míst a údržby krajiny. Vzhledem k velké míře prostorové dynamiky fyzikogeografických podmínek v rámci regionu je na území MAS zastoupeno mnoho druhů rostlinné i živočišné výroby s pestrou produktovou politikou odpovídající potřebám trhu se zemědělskými produkty. Bohužel zemědělci mají nedostatečné podmínky k podnikání, mají omezené příležitosti v čerpání dotací a minimální možnosti odbytu a distribuce vlastních produktů prvovýroby. MAS vidí velký potenciál v rozvoji a podpoře vinařství, které je pro tuto oblast specifické.

Významnější je závislost na zemědělství a lesnictví zejména na Hornácku, kde podíl zaměstnaných v tomto sektoru činí dokonce 6 %. V zemědělství hraje významnou roli vinařství. Ve dvou vinařských obcích (Blatnička a Blatnice pro Svatým Antonínkem) dokonce podíl zaměstnaných v zemědělství přesahuje 10 %.

Lesnictví je rozvinuto rovněž spíše na Hornácku. V odvětví se v posledních letech uplatňují inovace; mění se struktura porostů (návrat k původním tradičním druhům), mění se také používané technologie.

Vzhledem k rozloze lesů na území MAS je lesnictví významným odvětvím. Kromě ekonomického hlediska představují správně obhospodařované lesy významný ekologický stabilizační prvek v krajině. Lesnictví napomáhá vytvářet a udržovat zdejší unikátní krajinnou strukturu. Ovšem mělo by být realizováno výhradně místním materiálem.

Obr. 9: Podnikatelská aktivita a struktura zaměstnanosti obyvatel a v MAS Hornácko a Ostrožsko v roce 2011 (v %)

Pramen: ČSÚ

Průmyslová výroba se koncentruje především ve Veselí nad Moravou, Kunovicích, dále ve Velké nad Veličkou. Její situace se postupně zhoršuje. Na území se nachází pouze několik velkých zaměstnavatelů. Celková zaměstnanost v průmyslu a stavebnictví však činí 46,1 % a je vyšší než v ČR (32,2 %); ve službách je naopak zaměstnáno pouze 50,2 % (ČR 65,1 %). Zaměstnanost v průmyslu je nejvyšší v Nové Lhotě (55,5 %). Nejvyšší podíl obyvatel zaměstnaných ve službách je ve Veselí nad Moravou (55,8 %). *Informace za jednotlivé obce jsou uvedeny v datové příloze.*

Míra ekonomické aktivity zachycuje míru potenciální pracovní síly v daném regionu. V tomto ohledu je situace v MAS Hornácko a Ostrožsko lehce pod průměrem Jihomoravského i Zlínského kraje i ČR.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Tab. 16: Struktura zaměstnanosti a vyjíždka za prací v MAS Hornácko a Ostrožsko v roce 2011 (v %)

	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	Zaměstnaní v(e)			Vyjíždějící za prací z pracujících
		zemědělství	průmyslu a stavebnictví	službách	
<i>Hornácko</i>	47,2	6,0	47,5	46,5	45,9
<i>Ostrožsko</i>	48,2	3,1	45,8	51,1	54,3
MAS Hornácko a Ostrožsko	48,0	3,7	46,1	50,2	52,7
Jihomoravský kraj	49,2	2,8	31,9	65,3	47,9
Zlínský kraj	48,6	2,5	40,8	56,7	47,7
ČR	48,7	2,7	32,2	65,1	---

Pramen: SLDB 2011

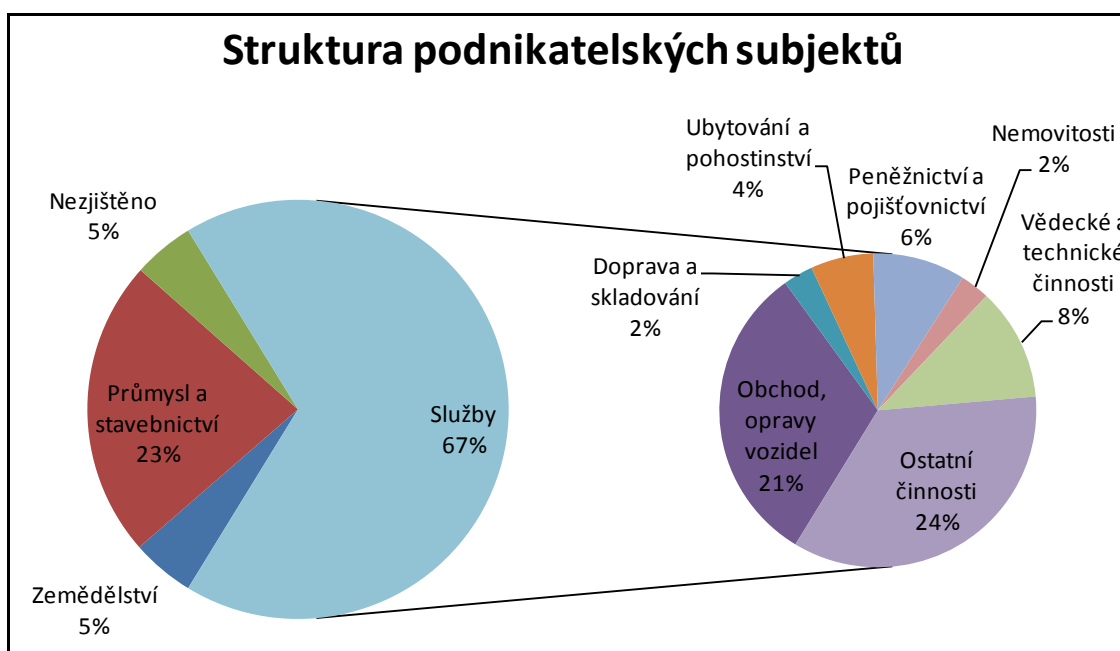
Počet pracovních míst je přímo závislý na velikosti obce. **Nejvíce pracovních míst se tak nachází ve Veselí nad Moravou – téměř 5000, následně v Kunovicích.** Naopak nejméně jich je v Malé Vrbce – necelých 50. Klíčovým střediskem zaměstnanosti na Hornácku je Velká nad Veličkou (většinu míst nabízí **KORDÁRNA Plus a.s.** výrobce kordových a technických tkanin).

Tab. 17: Počet pracovních míst v obcích MAS Hornácka a Ostrožska v roce 2011

<i>Obec</i>	<i>Počet pracovních míst v obci</i>	<i>Obec</i>	<i>Počet pracovních míst v obci</i>
Blatnice pod Sv. Ant.	653	Louka	294
Blatnička	139	Malá Vrbka	45
Boršice u Blatnice	232	Nová Lhota	183
Hluk	1972	Ostrožská Lhota	368
Hrubá Vrbka	162	Ostrožská Nová Ves	1174
Javorník	176	Suchov	113
Kunovice	3546	Uherský Ostroh	1715
Kuželov	115	Velká nad Veličkou	1165
Lipov	366	Veselí nad Moravou	4935

Pramen: SLDB 2011, ČSÚ, výpočet GaREP

Z hlediska struktury podnikatelských subjektů převažují služby, nejvyšší podíl ze služeb má obchod a opravy vozidel.

Obr. 10: Struktura podnikatelských subjektů v MAS Hornácko a Ostrožsko v roce 2012

Pramen: MOS

Podnikatelskou aktivitu, tj. počet podnikatelských subjektů na 1 000 obyvatel, ovlivňuje zejména poloha a velikost obce, v některých obcích je však registrovaných řada podnikatelů, kteří nevykonávají svoji činnost. Hodnoty podnikatelské aktivity se v obcích MAS výrazněji liší – nejvyšší hodnotu má Blatnička (275). Naopak nejmenší hodnotu vykazují obec Malá Vrbka (168). Všechny obce MAS dosahují v průměru 213 podnikatelských subjektů na 1 000 obyvatel, což je ve srovnání s ČR, kde je podnikatelská aktivita 259 podnikatelů na 1 000 osob, hodnota výrazně nižší (viz obr. 9).

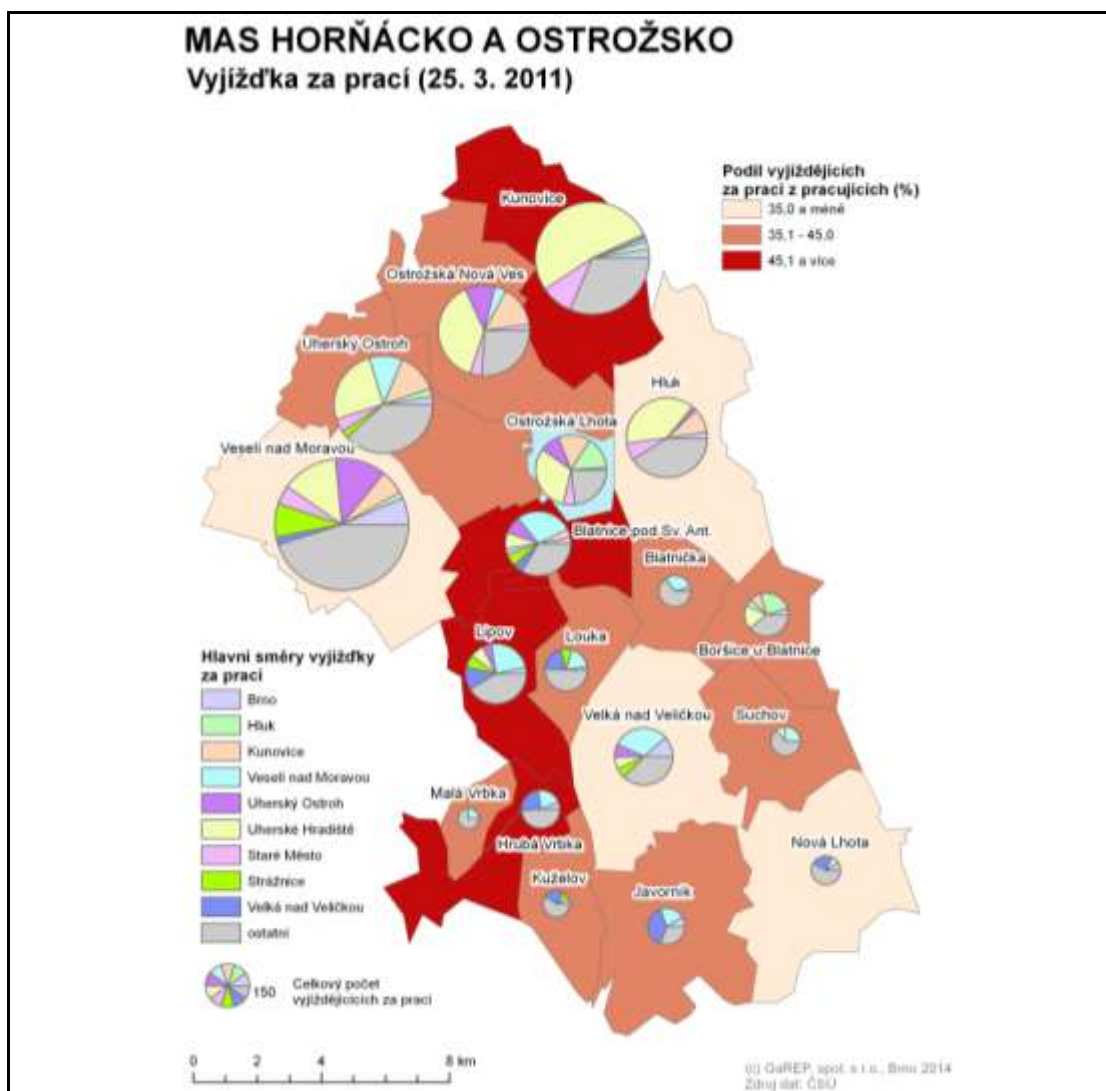
Tab. 18: Podnikatelské subjekty v MAS Hornácko a Ostrožsko na 1000 obyvatel v roce 2013

Obec	Podnikatelských subjektů na 1000 obyv.	Obec	Podnikatelských subjektů na 1000 obyv.
Blatnice pod Sv. Ant.	246	Ostrožská Nová Ves	209
Blatnička	275	Suchov	208
Boršice u Blatnice	194	Uherský Ostroh	174
Hluk	215	Velká nad Vel.	200
Hrubá Vrbka	216	Veselí nad Mor.	221
Javorník	205	Hornácko	204
Kunovice	240	Ostrožsko	216
Kuželov	180	MAS Hornácko a Ostrožsko	213
Lipov	205	Jihomoravský kraj	253
Louka	202	Zlínský kraj	233
Malá Vrbka	168	ČR	259
Nová Lhota	224		
Ostrožská Lhota	179		

Pramen: ČSÚ

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Podíl pracujících, kteří vyjždí z obce za prací, je na území MAS vyšší než činí krajský, či republikový průměr. Vyšší podíl vyjíždějících vykazuje Ostrožsko (54 %). Na Ostrožsku směřují nejsilnější pracovní proudy do Uherského Hradiště a do Kunovic. Veselí nad Moravou je dominantním cíle dojíždky za prací zejména ze střední části území MAS. Z nejnižší části Hornácka směřuje silný proud pracujících do Velké nad Veličkou a následně také do Veselí nad Moravou.

Obr. 11: Vyjíždka do zaměstnání v MAS Hornácko a Ostrožsko

Pramen: SLDB 2011, vlastní zpracování

Celkem **11 obcí uvedlo, že mají volné objekty pro podnikání**, které jsou většinou v soukromém vlastnictví. Jedná se o různorodé druhy objektů jako nákupní středisko, obchody ale i dílny nebo družstvo. Volné pozemky pro podnikání se nachází celkem v 8 obcích.

Přestože oblast MAS není výrazně průmyslová, je na průmysl vázána velká část disponibilních pracovních sil v obcích MAS. Průmysl patří k tradičním zaměstnavatelům zdejších obyvatel. Místní průmysl, především malé firmy, nedisponují potřebnou kapitálovou silou nutnou

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

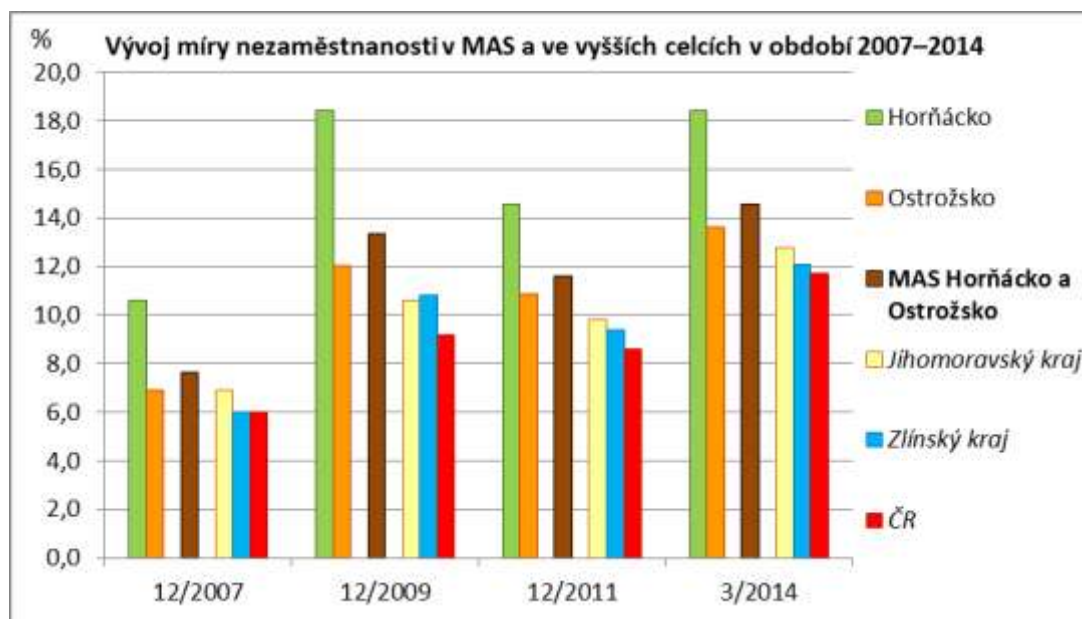
k zavádění inovací. Pro některé podniky se stává limitujícím rozvojovým faktorem také nedostatek kvalifikovaných pracovních sil.

Na území MAS se vyskytuje několik nevyužitých chátrajících zemědělských nebo historických objektů typu brownfields :

- Uherský Ostroh – bývalý areál Pivovaru v historickém centru města; zelinářství
- Velká nad Veličkou – lihovar
- Veselí nad Moravou – železárny; zámek v historickém centru města
- Kunovice – Abraháмова cihelna; Libosvárova cihelna
- Hluk – Zbytkový statek

Trh práce

Míra nezaměstnanosti v MAS kopíruje dlouhodobější vývoj nezaměstnanosti v krajích a v ČR, nicméně dosahovala vždy o několik procent vyšších hodnot. Z předkrizové hodnoty v roce 2007 na úrovni necelých 8 % vzrostla na 13,5 v roce 2010. V roce 2011 došlo ke snížení na 11,6 %, v následujících letech došlo ale opět k nárůstu. **Hodnota míry nezaměstnanosti v březnu 2014 činí 14,6 %**, což je více než v nejhorší roky krize. Potvrzuje se tak fakt, že v okrajových regionech jsou dopady ekonomického poklesu citelněji znát a že zotavení trvá výrazně déle.

Obr. 12: Srovnání míry nezaměstnanosti MAS s kraji a ČR v období 2007–2014

Pramen: Portál zaměstnanosti MPSV, ČSÚ, zpracování GaREP

Výrazně jsou rozdíly uvnitř MAS. Srovnáme-li situaci na Hornácku a Ostrožsku, tak **míra nezaměstnanosti na Hornácku byla v uplynulých letech vždy cca o 4 – 5 % vyšší než na Ostrožsku**. V roce 2014 činila 18,4 % na Hornácku oproti 13,6 % na Ostrožsku.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Horňácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Tab. 19: Míra nezaměstnanosti v MAS Horňácko a Ostrožsko v letech 2007–2014 (v %)

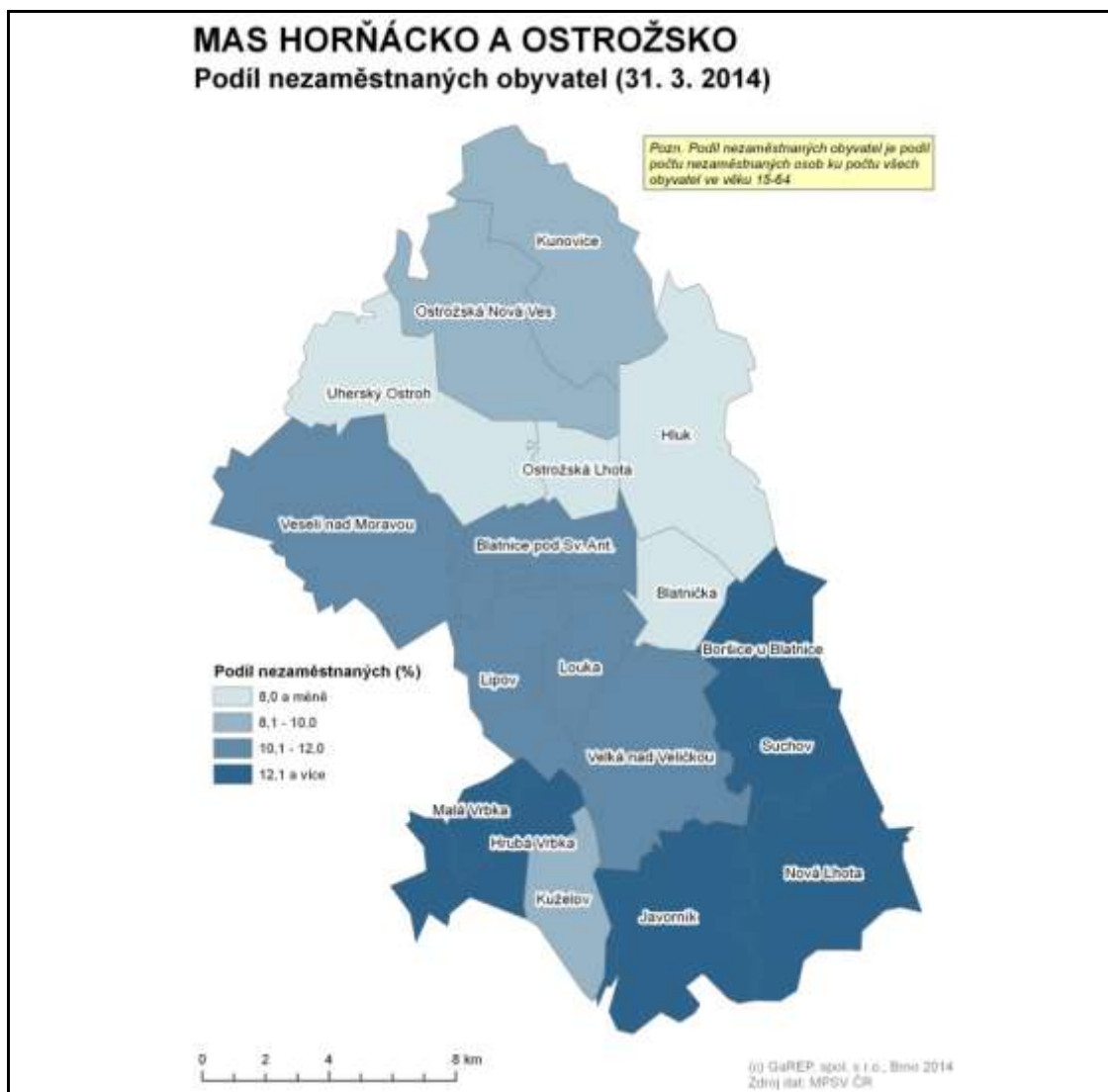
	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010	12/2011	3/2014 ³
<i>Horňácko</i>	10,6	11,9	18,4	16,7	14,6	18,4
<i>Ostrožsko</i>	6,9	7,0	12,1	12,7	10,9	13,6
MAS Horňácko a Ostrožsko	7,7	8,0	13,4	13,5	11,6	14,6
Jihomoravský kraj	6,9	6,8	10,6	10,9	9,8	12,8
Zlínský kraj	6	6,1	10,8	10,7	9,4	12,1
ČR	6	6	9,2	9,6	8,6	11,7

Pramen: ČSÚ, MPSV, zpracování GaREP

Nejvyšší míra nezaměstnanosti je v obcích Boršice u Blatnice (26,5 %), Nová Lhota (24,8 %), Suchov (22,9 %) a Javorník (22,5 %) a Hrubá Vrbka (20,9 %). V Javorníku a Nové Lhotě je situace špatná dlouhodobě. **Nejnižší míra nezaměstnanosti** je v Hluku (8,6 %), v Ostrožské Lhotě (10,4 %), dále v Blatničce (11 %) a Uherském Ostrohu (11 %). *Informace za jednotlivé obce jsou uvedeny v datové příloze.*

Od roku 2012 je vykazován nový ukazatel, který nahrazuje míru nezaměstnanosti, tzv. **podíl nezaměstnaných** (podíl dostupných uchazečů o zaměstnání z osob ve věku 15–64), který ke konci března 2014 **dosáhl v MAS 9,9 %**, v Jihomoravském kraji hodnoty 9,2 %, ve Zlínské kraji 8,6 % a v ČR 8,6 %.

³ Pro srovnatelnost spočteno stejným způsobem jako u měř nezaměstnanosti v období 2007–2011, tj. míra nezaměstnanosti = počet uchazečů o zaměstnání / počet ekonomicky aktivních obyvatel * 100.

Obr. 13: Podíl nezaměstnaných v obcích MAS Hornácko a Ostrožsko

Pramen: Úřad práce ČR

Vysoká míra nezaměstnanosti v obcích MAS je dána zejména nesouladem v nabídce a poptávce po práci. Zatímco **počet uchazečů o zaměstnání** dosahuje v součtu několika tisíc, **nabídka volných pracovních míst je velmi nízká**. Počet volných pracovních míst registrovaných úřadem práce na území MAS činil 155, z toho 52 v Kunovicích, 40 ve Veselí nad Moravou v ostatních obcích už spíše jen v jednotkách (skutečně volných pracovních míst je o něco více, protože ne všechny subjekty volná místa hlásí).

Pro hledání vhodných způsobů řešení nezaměstnanosti je nutné znát strukturu nezaměstnanosti. V tab. 17 jsou uvedeny základní ukazatele struktury nezaměstnanosti.

Tab. 20: Struktura nezaměstnanosti v obcích MAS Hornácko a Ostrožsko k 31. 3. 2014

	Počet uchazečů o zaměstnání	Podíl nezaměstnaných z počtu obyvatel ve věku 15–64 let (v %)	Podíl nezaměstnaných žen na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl uchazečů na 50 let na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl osob nezaměstnaných (déle než 12 měsíců na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl nezaměstnaných absolventů na celkovém počtu uchazečů (v %)	Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo
Blatnice pod Sv. Ant.	157	11,0	43,3	33,8	47,1	7,6	157,0
Blatnička	24	7,4	45,8	20,8	29,2	8,3	3,0
Boršice u Blatnice	107	18,5	57,0	28,0	32,7	8,4	53,5
Hluk	181	5,9	39,8	34,8	32,6	4,4	18,1
Hrubá Vrbka	62	13,9	38,7	24,2	37,1	4,8	*
Javorník	73	14,3	46,6	38,4	45,2	5,5	9,1
Kunovice	307	8,2	51,8	23,5	44,0	5,2	5,9
Kuželov	26	8,6	34,6	42,3	7,7	3,8	6,5
Lipov	110	10,5	41,8	31,8	45,5	7,3	27,5
Louka	76	11,4	40,8	17,1	21,1	5,3	6,9
Malá Vrbka	16	13,0	31,3	43,8	25,0	6,3	*
Nová Lhota	78	15,7	37,2	33,3	30,8	2,6	*
Ostrožská Lhota	76	7,0	46,1	22,4	30,3	10,5	15,2
Ostrožská Nová Ves	190	8,3	48,9	26,3	38,4	4,2	190,0
Suchov	51	14,7	51,0	21,6	31,4	5,9	12,8
Uherský Ostroh	220	7,5	48,6	29,5	44,5	7,3	55,0
Velká nad Veličkou	237	11,3	43,0	32,1	54,0	3,8	237,0
Veselí nad Moravě	935	11,6	42,9	25,9	49,7	3,9	23,4
Hornácko	729	12,1	42,0	30,5	40,6	4,8	22,8
Ostrožsko	2 179	9,4	45,8	27,2	44,1	5,2	17,9
MAS Hornácko a Ostrožsko	2 926	9,9	44,9	28,2	43,2	5,1	18,9
Jihomoravský kraj	73 200	9,2	47,6	26,8	41,7	5,4	21,0
Zlínský kraj	33 921	8,6	45,8	29,3	39,8	5,4	16,5
ČR	608 315	8,6	47,7	27,6	41,4	4,4	14,9

Pramen: MPSV

Pozn.: * žádné volné pracovní příležitosti

Podíl nezaměstnaných žen dává rámcovou informaci, jakým směrem orientovat tvorbu nových pracovních míst. Podíl 44,9 % v rámci MAS je pod úrovní vyšších územních celků. Mezi obcemi MAS vynikají Boršice s velmi vysokým podílem nezaměstnaných žen. Nezaměstnané osoby nad 50 let často velmi obtížně hledají zaměstnání a často se stávají dlouhodobě nezaměstnanými. V případě MAS Hornácko a Ostrožsko jde o velmi vážný

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

problém. Podíl nezaměstnaných uchazečů nad 50 let činí téměř 30 % a převyšuje průměr ČR. V Malé Vrbce činí dokonce 43,8 %. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (tj. osob nezaměstnaných déle než 12 měsíců) činí 43,2 % (nejvyšší hodnoty dosáhlo Veselí nad Moravou). Podíl nezaměstnaných absolventů odpovídá úrovni krajů a ČR.

Tab. 21: Struktura uchazečů o zaměstnání dle vzdělání v obcích MAS Hornácko a Ostrožsko k 31. 3. 2014

	Počet uchazečů	Podíly uchazečů dle vzdělání (v %)			
		bez vzdělání + základní vzdělání	neúplné SŠ	úplné SŠ + VOŠ	VŠ
Blatnice pod Sv. Ant.	157	18,5	48,4	26,8	6,4
Blatnička	24	12,5	50,0	33,3	4,2
Boršice u Blatnice	35	28,6	54,3	17,1	0,0
Hluk	181	14,9	54,7	22,1	8,3
Hrubá Vrbka	62	4,8	62,9	25,8	6,5
Javorník	73	11,0	68,5	16,4	4,1
Kunovice	307	19,2	39,7	33,9	7,2
Kuželov	26	15,4	61,5	19,2	3,8
Lipov	110	11,8	50,9	32,7	4,5
Louka	76	11,8	57,9	27,6	2,6
Malá Vrbka	16	6,3	43,8	37,5	12,5
Nová Lhota	78	16,7	69,2	11,5	2,6
Ostrožská Lhota	76	11,8	61,8	22,4	3,9
Ostrožská Nová Ves	190	15,8	47,9	31,6	4,7
Suchov	51	11,8	56,9	25,5	5,9
Uherský Ostroh	220	22,3	51,4	20,5	5,9
Velká nad Veličkou	237	21,9	46,8	24,9	6,3
Veselí nad Moravou	935	24,2	46,4	25,2	4,2
Hornácko	729	15,0	55,7	24,3	5,1
Ostrožsko	2125	20,8	47,7	26,3	5,3
MAS Hornácko a Ostrožsko	2854	19,3	49,7	25,8	5,2
Okres Hodonín	12917	20,3	51,5	23,8	4,4
Okres Uherské Hradiště	7552	16,7	49,4	26,8	7,1
Jihomoravský kraj	73200	23,2	43,1	26,3	7,4
Zlínský kraj	33921	17,8	48,8	27,1	6,3
ČR	608315	27,3	42,9	24,0	5,9

Pramen: MPSV

Pozn. Specifikace uvedených kategorií: **bez vzdělání + základní vzdělání** = uchazeči bez vzdělání (1=0,04 % za celou MAS), s neúplným základním vzděláním (1=0,04 %) a se základním vzděláním a praktickou školou (549=19,24 %); **neúplné SŠ** = uchazeči s nižším středním vzděláním (0), s nižším středním odborným vzděláním (61=2,14 %), s nižším středním odborným vzděláním (vyučení; 1341=46,99 %) a se středním vzděláním (bez maturity; 17=0,6 %); **úplné SŠ + VOŠ** = uchazeči s úplným středním vzděláním (69=2,42 %), uchazeči s úplným středním vzděláním (vyučení s maturitou; 171=5,99 %), uchazeči s úplným středním vzděláním (bez vyučení; 480=16,82 %), uchazeči s vyšším odborným vzděláním (15=0,53 %); **VŠ** = uchazeči s bakalářským vzděláním (43=1,65 %), s vysokoškolským vzděláním (99=3,47 %), s doktorským vzděláním (3=0,11 %).

Struktura uchazečů o zaměstnání podle vzdělanosti příliš nevybočuje z celkových hodnot za obce okresů a krajů zasahujících do MAS. Významnějším rozdílem oproti ČR je nižší podíl osob bez vzdělání nebo se základním vzděláním a **vyšší podíl osob s neúplným středoškolským vzděláním.** V kategorii s nejnižším vzděláním připadají téměř všichni nezaměstnaní do skupiny uchazečů se základním vzděláním a praktickou školou. V nejpočetnější kategorii s neúplným středoškolským vzděláním (49,7 %) **dominují vyučení uchazeči.** Nižší podíl nezaměstnaných osob z vysokoškolským vzděláním odráží významně nižší podíl těchto osob na obyvatelstvu.

Území regionu vykazuje do značné míry charakteristiky periferního území, Hornácko pak lze jednoznačně označit za periferní území. To do značné míry ovlivňuje podnikatelské prostředí v regionu, neboť okrajová poloha území vůči centřům inovací, osídlení a spotřeby znevýhodňuje místní podnikatele. Výsledkem je relativní kapitálová slabost místních podnikatelských subjektů, nižší míra schopnosti investovat a zavádět inovace. Lokalizace podniků do odlehlých obcí s nedostatečnou infrastrukturou pro obyvatelstvo omezuje schopnost zaměstnavatelů získat pracovní sílu z jiných regionů, tzn. nové zaměstnance, kteří by byli schopni pracovat inovovanými metodami. To snižuje přizpůsobivost místní ekonomiky.

Trh práce je na Hornácku a Ostrožsku ve velmi špatném stavu. Jako klíčový problém lze identifikovat vysokou míru nezaměstnanosti především na Hornácku, kde převyšuje 18 %. Nad průměrem vůči ČR je v oblasti podíl nezaměstnaných nad 50 let. Region je silně zemědělský o čemž vypovídá i nadprůměrný podíl zaměstnanosti v primárním sektoru především na Hornácku a v některých vinařských obcích. Nadprůměrný je i podíl zaměstnaných v průmyslu. Průmysl je v regionu zastoupen menším počtem větších firem. Služby a podnikatelská aktivita jsou v regionu podprůměrné. Volné objekty pro podnikání se nachází ve více než polovině obcí a jsou v soukromém vlastnictví volné pozemky pro podnikání uvedla necelá polovina obcí.

2.1.7 Cestovní ruch

Území MAS disponuje velmi **zajímavým turistickým potenciálem**, u kterého lze identifikovat **rovnoměrné rozložení mezi přírodním a kulturním potenciálem.** Přírodní potenciál obcí se zvyšuje směrem ke státní hranici se Slovenskem, a to díky zejména CHKO Bílé Karpaty a kulturní potenciál naopak – od hranic až k Blatnici pod Svatým Antonínkem, Ostrožské Nové Vsi nebo městu Hluk. Jižní část území (u státní hranice) je svým charakterem spíše vhodná pro rozvoj udržitelného až dokonce ekologického cestovního ruchu. Naopak severní část, díky vyššímu kulturnímu potenciálu a lokalizace větších měst, je spíše vhodná pro kulturně poznávací turistiku s dominancí měst. Pro udržení potenciálu je **nutné dále pracovat na jeho lepším využití** a na zlepšení širších podmínek pro návštěvníky.

Atraktivita území

Za nejvýznamnější a přírodně nejcennější oblast území MAS Hornácko a Ostrožsko lze jmenovat **CHKO Bílé Karpaty** a vymezené dílčí maloplošná chráněná území. Význam Bílých

Karpat lze označit za nadregionální, neboť se jedná o neobyčejně cennou přírodní lokalitu, která u nás nemá obdoby. Pohoří Bílé Karpaty, na hranicích České a Slovenské republiky, jsou vyhlášeny za chráněnou krajinnou oblast již od roku 1980. **V roce 1996 došlo také k zapsání této unikátní oblasti na seznam biosférických rezervací UNESCO**, kterých je na území České republiky v současné době pouze 6. Důvodem, pro zařazení Bílých Karpat do celosvětové sítě biosférických rezervací, jsou drahocenné komplexy lesů a především rozsáhlé luční plochy.

Unikátním přírodním prvkem v regionu jsou i cca před 100 lety nalezené **sirnaté minerální prameny** u Ostrožské Nové Vsi, kde je vybudované i příslušné lázeňské zařízení. Koupele ve zdejší minerální vodě s vysokým obsahem síry přináší široké spektrum příznivých účinků a významnou měrou napomáhají ke zlepšení zdravotního stavu při léčbě ortopedických, revmatologických, neurologických a kožních onemocnění. V obci se nachází rovněž Ostrožská jezera vzniklá těžbou šterkopísku a sloužící k přírodnímu koupání.

Místní lidová kultura na území MAS má v rámci České republiky zcela specifické postavení. Jsou zde dlouhodobě dodržovány tradice a zvyklosti z oblasti folkloru. Jedná se zejména o svébytné hudební a taneční projevy (tanec verbuňk za psaný na seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO) doplněné o tradiční folklorní kroje atd. Za pozornost jistě stojí tzv. **Hornácké slavnosti**, které se již od roku 1957 pravidelně konají ve Velké nad Veličkou. Mezi další velkou a tradiční akcí folklóru lze jistě také zařadit **kunovickou jízdu králů**, která se koná každé dva roky, přičemž první se uskutečnila již v roce 1897 nebo **jízda králů v Hluku**. Právě tyto a mnohé další folklorní, historické či i vinařské události ve spojení s jedinečnou lidovou tvořivostí, architekturou, kroji a zvyky, dělají z území MAS Hornácko a Ostrožsko a sousedních území unikátní kulturní region Slovácka.

Zdejší region má významnou náboženskou historii i současnost, ke které se váží i různé lokality a zařízení, která tak mohou potenciálně sloužit pro rozvoj zdejšího turismu (pomocí tzv. církevní turistiky). Mezi takové jistě patří známé poutní místo s římskokatolickou kaplí sv. Antonína Paduánského z roku 1668, která se nachází na Antonínském kopci (Blatnická hora) mezi obcemi Blatnice pod Svatým Antonínkem a Ostrožská Lhota. S tímto místem je také spojen vznik (v roce 2013) zcela nové poutní stezky Ostrožská Lhota – kaple Sv. Antonína Paduánského. Územím prochází významná poutní stezka nadregionálního významu ze Šaštína (Slovensko) na Velehrad.

V regionu také lze navštívit i židovské hřbitovy (Veselí n./M, Uherský Ostroh a Velká n./V.) či významné kostely (např. kostel sv. Petra a Pavla v Kunovicích). Určitou zajímavostí by mohl být také pro návštěvníky z východu i Pravoslavný monastýr sv. mučedníka biskupa Gorazda, který se nachází v obci Hrubá Vrbka.

Na území MAS se také nachází poměrně velký počet kulturně technických památek, z nichž některé mají nadregionální význam. Za nejvýznamnější technickou atraktivitu lze bezesporu považovat **Baťův kanál**. Tento uměle vybudovaný průplav spojující Otrokovice (Zlínský kraj) s obcí Rohatec (Jihomoravský kraj) byl zprovozněn roku 1938 (tehdy pouze část kanálu) a fungoval pouze několik málo let. Mezi města z území MAS Hornácko a Ostrožsko, která jsou na tento plavební kanál napojena, patří Veselí nad Moravou či Uherský Ostroh. Plavba je zde vedena střídavě po řece Moravě a místy vede uměle vybudovanými kanály. V současné době je celých cca 50 km délky tohoto vodního koridoru využíváno rekreačně. Právě turistický význam Baťova kanálu je možné označit za nadregionální, a to nejen v případě vodní cesty, ale i cyklistické stezky, která ji lemuje a dosahuje délky přibližně 80 km. Baťův kanál i

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

s přílehlým zázemím, kterým se rozumí zmíněné cyklotrasy, láká stále více návštěvníků. V roce 2012 se na zdejších lodích vystřídalo přibližně 80 tis. návštěvníků. Infrastruktura související s Baťovým kanálem není ještě plně dobudovaná.

Další nadregionální technickou atraktivitu představuje **Letecké muzeum v Kunovicích**. To je již několik desetiletí spojeno s tradiční výrobou letadel v Kunovicích.

Základní turistická infrastruktura

Při analýze ubytovacích zařízení na území MAS bylo zjištěno, že celková kapacita lůžek regionu dosahuje hodnoty 2 166. **Na úrovni obcí jsou ale ubytovací kapacity rozloženy dosti nerovnoměrně, neboť 90 % kapacit se nachází na území 7 z 18 obcí.** Nejvyšších hodnot dosahují obce Hluk (353 lůžek), Ostrožská Nová Ves (350 lůžek), Veselí n./M. (326 lůžek) nebo Kunovice (300 lůžek). Na druhé straně však stojí obce, kde není lokalizován žádný typ ubytovacího zařízení a počet lůžek je tak zcela nulový. Takovéto obce jsou na celém území MAS však pouze 2, a to Kuželov a Ostrožská Lhota.

Celkový počet ubytovacích zařízení je 74, z nichž nejvyššího zastoupení (cca 38 %) dosahují penziony (28) a se značným odstupem následují chaty/chalupy (13), resp. ubytovny (12). Nejvyšší koncentraci ubytovacích zařízení vykazují obce Ostrožská Nová Ves (12) a Veselí n./M. (10). Právě Veselí n./M. nabízí jako jediné také ubytování na hausbótech, což je ubytování na lodi, které je pro území okolo Baťova kanálu specifické.

U těchto soukromých zařízení se zatím příliš neprojevuje nějaká snaha o spolupráci, a to ani ve vztahu k veřejnému sektoru (žádost o dotaci v rámci MAS nelze považovat za plnohodnotnou spolupráci). Zařízení si spíše konkurují sobě navzájem. Obavy z konkurence mohou vyplývat z přetrvávající nízké aktivity destinačního managementu Slovácka či neexistence lokálního destinačního managementu přímo v území MAS.

Doprovodná turistická infrastruktura

Na tomto území je dominantní letní turistická sezóna, čemuž odpovídá i rozsáhlé spektrum adekvátní turistické doprovodné infrastruktury a služeb s převažujícím zaměřením na pěší a cyklo turistiku, případně na kulturně poznávací turistiku.

Pro pěší turistiku je území MAS dobře vybaveno, neboť se zde nachází celá řada turistických tras. Mezi turistickými trasami vždy dominují tzv. hřebenové trasy, které jsou v tomto případě součástí hřebenu Bílých Karpat a jsou značeny červenou barvou, která je Klubem českých turistů používána pro dálkové trasy (magistrály) – Cesta M. Kudeříkové a Cesta hrdinů SNP. Vedle turistických tras se v regionu nachází i různé tematické trasy nazývané jako **naučné stezky**. Například Šumárnická, Javořínská, Včelařská a další.

Nejvýznamnější místní potenciál se zde ale generuje pro rozvoj cykloturistiky, pro kterou zde panují ideální podmínky. Kromě krajiny s mírně zvlněným terénem, kde nedochází k prudkému stoupání, je zde také mnoho kvalitních cyklotras. Přes území regionu prochází dvě dálkové cyklotrasy druhé třídy. Cyklotrasa s **číslem 46** (označovaná jako Beskydsko-karpatská magistrála a její část také jako Strážnická vinařská stezka) spojující Vizovice s Českým Těšínem, protíná obce Malá Vrbka, Hrubá Vrbka a Velkou n. /V. Druhá cyklotrasa **č. 47** (označovaná jako Moravská dálková stezka) spojuje Hodonín s Olomoucí přes obce Veselí

n./M., Uherský Ostroh, Ostrožská Nová Ves a Kunovice. Právě **cyklotrasa č. 47 patří i mezi evropskou síť cyklotras EuroVelo, a to konkrétně EV4**. Na tyto úseky navazují a cyklistickou síť doplňují cyklotrasy čtvrté třídy (č. 5046 – Javorník a Nová Lhota, č. 5047 – Hrubá Vrbka a Kuželov, 5048 – Uherský Ostroh, Ostrožská Lhota a Hluk). Území MAS je také začleněno do systému Moravských vinařských stezek, přičemž na území jsou vyznačeny dvě z nich (Strážnická – modrá a Uherskohradištská – fialová). Další cyklotrasy a cyklostezky se plánují a měly by tak navázat na již vzniklé, jak v sousedních regionech u nás, tak i na Slovensku.

Pěší turistiku či cykloturistiku je také možné vyměnit za plavbu na lodi. Takovou variantu rekreační turistiky nabízí zdejší Bařův kanál, tj. uměle vybudovaný plavební koridor při řece Moravě. V současné době je Bařův kanál považován za mezinárodní vodní cestu, a to díky nedávnému otevření přístavu ve slovenské Skalici. Délka kanálu činí cca 52 km a spojuje tak Otrokovice s městem Skalica na Slovensku. Vodní koridor prochází, na území MAS, obcemi Uherský Ostroh, kde je k dispozici jeden přístav, a také Veselím n./M., kde jsou vybudovány přístavy tři. **Bařův kanál představuje značný potenciál rozvoje.** V současnosti se plánuje jeho další rozšiřování a s tím spojené otevírání nových přístavišť. Intenzita lodní dopravy na této historické vodní cestě se velmi rychle rozvíjí a využívána je v současné době výhradně k rekreačním účelům.

V návštěvnicky slabší zimní sezóně se nejčastěji turisté mohou věnovat běžkařskému či sjezdovému lyžování. **Na území MAS Ostrožsko a Hornácko se nacházejí dvě střediska pro sjezdové lyžování.** Obě tato zařízení jsou lokalizována v oblasti Bílých Karpat:

1. První z nich, Ski areál Filipov, se nachází u obce Javorníky. Areál nabízí lyžování na dvou sjezdovkách (celková délka cca 930 m), které jsou určeny jak pro začátečníky, tak i pro pokročilé lyžaře s možností využití tří vleků. Mezi další vybavení patří zasněžovací systém, půjčovna lyží a snowboardů a díky osvětlení se zde provozuje také večerní lyžování. Přílehlá rekreační oblast Filipovské údolí nabízí také běžkařské trasy.
2. Druhý Ski areál se nachází nad obcí Nová Lhota a návštěvníci zde mohou využít jednu sjezdovku, jejíž délka činí 550 m. Ostatní vybavení střediska je podobné s tím, co nabízí i Ski areál Filipov.

V těsném sousedství území MAS se nachází již na slovenské straně také lyžařské středisko Vel'ká Javorina či Stará Myjava. **Žádná střediska sjezdového lyžování (ani na české ani na slovenské straně) mezi sebou nespolupracují např. formou společného ski pasu.**

Marketingové aktivity

Za účelem propagace cestovního ruchu byly v České republice vytvořeny turistické regiony a oblasti. **Území MAS Hornácko a Ostrožsko spadá dokonce do dvou turistických regionů – Jižní Morava a Východní Morava.** Oba jsou téměř totožné s administrativním územím Jihomoravského a Zlínského kraje, což není z hlediska marketingu příliš vhodná situace. Celé území navíc spadá do **turistické oblasti Slovácko**. V rámci této oblasti by se měla propagace jednotlivých aktérů vzájemně koordinovat a aktéři spolupracovat. Mezi významné subjekty, které na úrovni této turistické oblasti v marketingu působí, lze jednoznačně zařadit obě krajské centrály cestovního ruchu, samotné kraje, Region Slovácko, z. s. p. o., dílčí mikroregiony a místní akční skupiny nebo jednotlivá TIC, kterých je na území MAS celkem 6.

Samotná místní akční skupina také vytváří mnoho marketingových aktivit. Ty bývají nejčastěji spojeny s nejdůležitějšími atraktivitami regionu – Bílé Karpaty, Baťův kanál, kulturní památky a akce, folklór, víno, verbuňk apod. Tyto aktivity jsou prezentovány v rámci každoroční pravidelné účasti na různých veletrzích (např. největší veletrh cestovního ruchu v ČR – RegionTour Brno) nebo vydávání velmi zajímavého časopisu „Krajem Svatého Antonínka“, který je z pohledu cestovního ruchu zejména důležitý pro místní obyvatelstvo a mnohé další.

Území MAS je tvořeno dvěma mikroregiony, které se ale významně liší v jejich přístupu k rozvoji cestovního ruchu. Mikroregion Ostrozsko - Veselsko je v oblasti rozvoje cestovního ruchu velmi aktivní, což se projevuje mnoha činnostmi a projekty, které realizují. Přehled všeho je uveden na jejich novém moderním portálu www.ostrozsko.cz, který je primárně zaměřen na podporu rozvoje cestovního ruchu v regionu. V rámci webu je možno nalézt mnoho různých průvodců regionem včetně aktuálních pozvánek na různé akce (často i včetně Hornácka), různé typy na turistické aktivity či možnosti ubytování a využití dalších služeb, a to v létě i v zimě. Mikroregion Hornácko nemá vypracovanou žádnou marketingovou koncepci. Obce a podnikatelské subjekty neprojednávají společnou prezentaci regionu a nepodnikají žádné kroky ve společné propagaci mikroregionu. Mikroregion Hornácko nemá žádný vlastní oficiální portál. Existuje pouze internetový portál www.hornacko.net. Jde o neoficiální portál mikroregionu, který provozuje občanské sdružení Futra založené v roce 2010. Občanské sdružení Futra se snaží o oživení společenského a kulturního života v regionu a ochranu regionálních tradic.

Poměrně velkou bariérou z pohledu rozvoje cestovního ruchu na území celé MAS je právě ta skutečnost, že existují dvě různé webové prezentace (neexistence jednotného turistického informačního systému), které si spíše tak konkurují, než aby vytvářely společnou značku. Pro takovýto záběr marketingových aktivit by i časem bylo vhodné vytvořit společnou marketingovou strategii, o jejíž nástroje realizace by se měl starat jeden určený koordinátor (lokální destinační management). Zatím však nebyl identifikován nositel destinačního managementu. Příprava specializovaných turistických programů (produktů) a jejich realizace by pak mohla být i významnou příčinou k nastartování efektivní spolupráce mezi veřejnou a soukromou sférou.

Návštěvníky regionu lze na základě informací od turistických informačních center na území MAS charakterizovat následovně:

- Hlavním důvodem návštěvy regionu je dovolená (rekreace) či výlet do okolí bydliště.
- Cca 90 % návštěvníků pochází z ČR, zbytek jsou cizinci, kteří nejčastěji pochází ze Slovenska nebo Německa.
- Nejčastější návštěvníci jsou ti jednodenní či víkendoví, kteří do regionu přijedou autem, méně již vlakem či autobusem, často ale také i přímo na kole.
- Nejběžnější typ ubytování návštěvníků je penzion či kemp. Specifickým typem ubytování je i díky možnostem Baťova kanálu tzv. hausbót.
- Lidé do regionu nejčastěji přijíždí jako rodiny s dětmi, či jako partneři bez dětí a často i ve větší skupině známých.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

- Informace o regionu turisté získávají hlavně z internetu či na doporučení známých. Poměrně málo je čerpáno z tištěných propagačních materiálů a prospektů. Ty jsou zajímavé pro návštěvníky hlavně v místě návštěvy.
- Jednoznačně pozitivní informace je, že se lidé do regionu opakovaně vrací.
- Návštěvníci jsou většinou spokojeni s nabídkou trávení volného času, ze které si nejčastěji vybírají aktivity spojené s cykloturistikou (30 %), návštěvou kulturních památek a akcí (20 %), s plavbou po Baťově kanálu (20 %) nebo pěší turistikou v Bílých Karpatech (10 %).
- Návštěvníci nejvíce v regionu postrádají kvalitní gastronomii s důrazem na místní produkty, dále postrádají lepší propojení a značení cyklotras a cyklostezek v území nebo určité typy ubytování.
- Mezi nejčastěji navštěvované turistické cíle patří logicky ty, které jsou svojí atraktivitou i nejvýznamnější v regionu. Jedná se o Baťův kanál, pohoří Bílých Karpat, letecké muzeum Kunovice, vinařské akce apod.

Území MAS Hornácko a Ostrožska disponuje velkým turistickým potenciálem. Směrem ke státním hranicím se zvyšuje přírodní potenciál krajiny a směrem k řece Moravě spíše kulturní potenciál. Z přírodních zajímavostí je třeba vyzdvihnout především v republice jedinečné spojení květnatých luk, kde rostou orchideje, s dubovobukovými lesy. Díky tomuto jedinečnému souznění si oblast na hranici se Slovenskem jistě zaslouží být vymezena jako CHKO a zapsána na seznam biosférické rezervace UNESCO. Z kulturních památek jsou výjimečné především ty nehmotné – tanec verbuňk a jízda králů jsou dokonce zapsány na seznam Mistrovských děl ústního a nehmotného dědictví lidstva UNESCO. Z hmotných je třeba vyzdvihnout poutní kapli svatého Antonína Paduánského. Regionem protéká známý Baťův kanál. Ostrožská Nová Ves se chlubí pramenem sirnaté minerální vody díky němuž je tato obec lázeňským centrem. Hojně navštěvovaná jsou Ostrožská jezera. Oblast lze identifikovat jako atraktivní pro pěší turistiku a pro cykloturistiku všech obtížností.

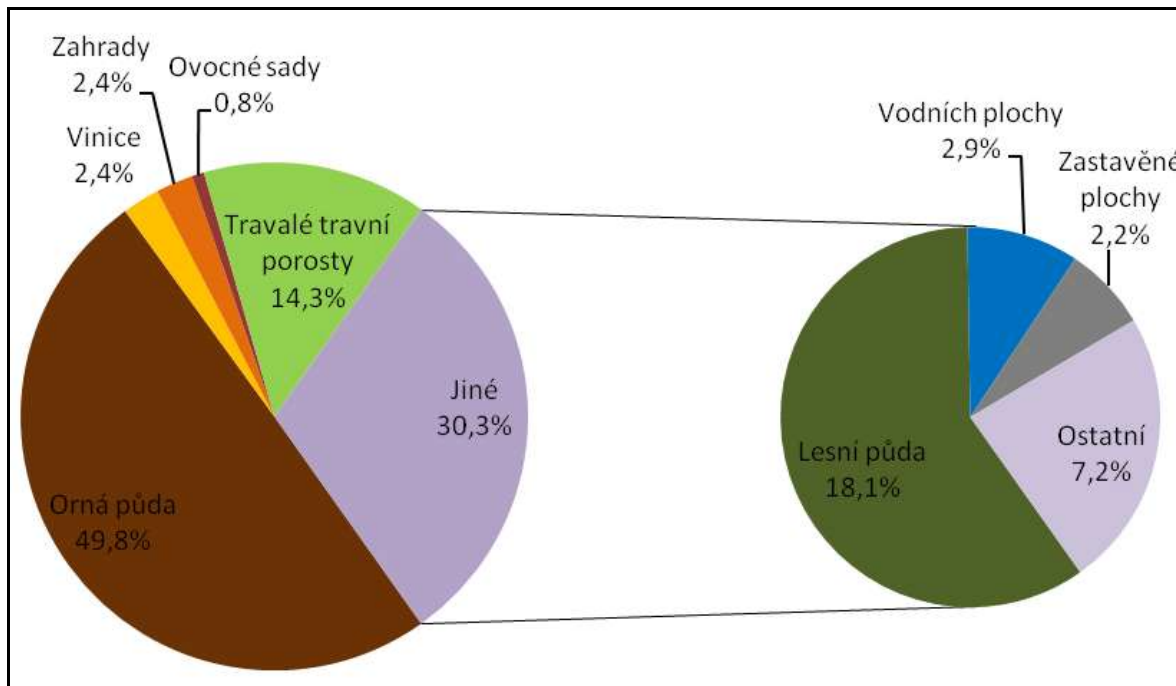
Pro rozvoj místního cestovního ruchu je důležité scelit dosud roztříštěnou marketingovou propagaci oblasti do jednoho celku a vytvořit jednotný turistický informační systém. Je nezbytné zpracovat Marketingovou strategii a definovat nositele destinačního managementu.

2.2.8 Životní prostředí

Celková rozloha MAS Hornácko a Ostrožsko činí **32 879 ha** (cca 328,8 km²). Na území MAS je téměř **polovina** (49,8 %) **pozemků využívána jako orná půda**. Zdejší půdy patří mezi jedny z nejúrodnějších v České republice. Druhou nejčetnější kategorií jsou lesní pozemky (18,1 %), které se váží především na oblast Bílých Karpat a zcela zde převažují lesy listnaté. Třetím nejrozšířenějším typem půdy jsou trvalé travní porosty (TTP), které zabírají 14,3 % plochy území MAS.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Významněji zastoupené jsou rovněž vodní plochy (2,9%), kde vyniká především řeka Morava a s ní spojený vodní koridor Baťův kanál či Ostrožská jezera, která vznikla po zaplavení štěrkopískového lomu. Dále lze zmínit např. vodní nádrž Blatnička či rybník Dílce v Hluku. Současná struktura využití půdy je výsledkem lidského zásahu, neboť v minulosti došlo právě v oblasti Bílých Karpat ke značnému odlesnění.

Obr. 14: Struktura pozemků MAS Hornácko a Ostrožsko k 31. 12. 2012.

Pramen: ČSÚ (MOS), vlastní úprava GaREP 2014

MAS Hornácko a Ostrožsko je zasazena do velmi **pestré krajiny s rozmanitým reliéfem**. Severozápadní okraj tvoří úrodné nížiny při řece Moravě (cca od 170 m n. m.), které se směrem na jihovýchod postupně zvedají, až dosáhnou svého maxima na nejvyšším vrcholu Bílých Karpat – Velké Javořině (970 m n. m.).

Převážná část území MAS je pokryta úrodnými černozeměmi, popřípadě hnědozeměmi. Vyšší nadmořské výšky potom tvoří zejména podzolové půdy či lesní půdy pahorkatin. Okrajově se lze setkat i s půdním typem nivních půd (fluvizemí), a to bezprostředně při řece Moravě.

Pohoří Bílé Karpaty, rozkládající se v jihovýchodní části území MAS, lze bezesporu považovat za nejzachovalejší a nejunikátnější přírodní celek nejen v rámci MAS či regionu, ale i z pohledu celé republiky či dokonce střední Evropy.

Obr. 15: Využití půdy v MAS Hornácko a Ostrožsko

Území MAS Hornácko a Ostrožsko spadá z geomorfologického hlediska do provincie Západní Karpaty a také do Západopanonské pánve. Tyto provincie se dále dělí na soustavy (subprovincie), kterými jsou Vídeňská pánev a Vnější Západní Karpaty. Jižní a jihovýchodní část zde vyplňuje celek Bílé Karpaty, který tak společně s Vizovickou vrchovinou (střední a severovýchodní část území) tvoří podsoustavu (oblast) Slovensko-moravské Karpaty. Posledním geomorfologickým celkem, který zasahuje západní okraj území MAS, je Dolnomoravský úval při řece Moravě (náležící do podsoustavy Jihomoravská pánev).

Geologické struktura území MAS je velmi diferencovaná. Západní oblast je tvořena Dolnomoravským úvalem, který patří k Vídeňské pávni a tvoří tak její nejsevernější výběžek. Vyplněn je neogenními mořskými a sladkovodními sedimenty, které byly následně překryty kvartérními sedimenty (písky, štěrky, spraše). Významná ložiska **štěrkopísku představují například jezera u obcí Ostrožská Nová Ves a Uherský Ostroh**. Naopak jihovýchodní část území MAS, tedy oblast Bílých Karpat, je vyplněna flyšovými sedimenty (tzv. karpatský flyš), které mají za následek časté sesuvy půdy. Za oblast se zvýšeným výskytem sesuvů půdy lze označit především východní a jižní okraj území MAS (svahové deformace se vyskytují

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

zejména v oblasti obcí Nová Lhota, Velká n./V. či Javorník). V menší míře se zde můžeme setkat také s třetihorně usazenými (alpinsky zvrásněnými) horninami, jakými jsou například břidlice či pískovec (u obce Hluk).

Celé území MAS je charakteristické **zvýšenou citlivostí k degradaci půd, resp. půdní erozi**. Erozi půdy můžeme v našich podmínkách rozdělit na vodní či větrnou. Intenzita půdní eroze je dána mnoha faktory, avšak za klíčový lze považovat antropogenní zásahy v krajině, tj. zejména intenzivní zemědělskou činnost. V případě vodní eroze dochází k odnosu (ztrátě) půdy povrchovým odtokem vody, a to zejména při intenzivnějších srážkách. Tento druh eroze postihuje významně především východní část území MAS. Naopak západní oblast (při řece Moravě) náleží k Dolnomoravskému úvalu se potýká se značným působením větrné eroze neboli deflace. Pomocí zmírnit následky větrné eroze by mohla zejména výsadba větrolamů či trvalé vegetace.

Zdejší lokalitu je možné charakterizovat rovněž pomocí lesních vegetačních stupňů. Nejnižší polohy vyplňuje 1. vegetační stupeň – dubový, na který postupně navazuje 2. i 3. (bukodubový i dubobukový) vegetační stupeň. Poslední vegetační stupeň, který je na území MAS zastoupen, je 4. bukový. Ten je nejvíce rozvinut v oblasti Bílých Karpat (tzv. Bělokarpatská bučina). Pod nejvyšším vrcholem celého pohoří se dokonce nachází zachovalý bukový prales (NPR Javořina). Právě 4. bukový vegetační stupeň je vůbec nejrozsáhlejší vegetačním stupněm v České republice.

Průměrná roční teplota vzduchu činí cca 9–10 °C na severozápadním okraji MAS. Je zde rovněž nejnižší průměrný úhrn srážek z celého území. Dle klasifikace E. Quitta (1971) je možné tuto oblast, která představuje především Dolnomoravský úval, zařadit do kategorie T4 (kategorie nejteplejší a zároveň nejsušší oblasti, která je u nás vymezena). Obklopena je podoblastí T2, která je ve srovnání s předešlou podoblastí chladnější a vlhčí, avšak stále se jedná o teplou oblast. Do teplé podoblasti T2 spadá největší část území. Naopak směrem na jihovýchod srážek přibývá a průměrné roční teploty se snižují na 5–6 °C (Bílé Karpaty vykazují místy i pouhé 4–5 °C). Zde se již jedná o mírně teplé oblasti (MT), a to konkrétně MT 7-11 a v případě malého území v nejvyšších polohách Bílých Karpat při hranici se Slovenskem také MT 5-3.

Nejvýznamnějším vodním tokem celého území MAS je řeka Morava. Řeka Morava je v této oblasti zcela zásadně pozměněna antropogenní činností. Od Otrokovic až po Rohatec je zde vybudován umělý vodní koridor – Baťův kanál. Kromě toho došlo i k úpravě či zkrácení meandrujících úseků řeky. U obce Veselí n./M. bylo vybudováno dokonce zcela nové rameno tzv. Nová Morava. Jedná se tak o jednu z nejvíce upravených řek v rámci celé České republiky. Mezi další vodní toky patří levostranné přítoky Moravy, a to **Svodnice, Velička nebo Radějovka**. Tyto toky spadají do povodí řeky Moravy, která ústí do Dunaje a náleží tak k úmoří Černého moře. Rozsáhlou vodní plochou jsou rovněž Ostrožská jezera, která vznikla zatopením šterkopískového lomu. Významné zásoby podzemní vody jsou zaznamenány především v kvartérních uloženinách při řece Moravě, kde je vyhlášena i chráněná oblast přirozené akumulace vody (**CHOPAV Kvartér řeky Moravy**). Pro klasifikaci řek podle stupně znečištění se u nás používá 5 tříd (1. třída představuje velmi čistou vodu a naopak 5. třída silně znečištěnou vodu). Ačkoli se kvalita vod v tocích na území MAS postupně zlepšuje, stále se dva nejvýznamnější z nich (**Morava a Velička**) **nacházejí ve 3. třídě znečištění**.

Území je významně ohrožováno povodněmi, a to především v důsledku poměrně husté zástavby nivy řeky Moravy. Uvedené plochy by se měli využívat spíše na retenci (zadržení)

vody, aby se zmírnila hrozba dalších povodní. Riziko lokálních povodní doprovázené zvýšenou erozí půdy (na území s velkým podílem sklonité orné půdy) je možné zaznamenat také u obce Hluk. Území MAS však kromě možných povodní trápí také opačný extrém, a to častá období sucha.

Kvalita ovzduší na území MAS je velmi proměnlivá v závislosti na lokalitě. V oblasti největší koncentrace měst (**Veselí n./M. či Kunovice**) **panuje dlouhodobě špatný stav ovzduší, kdy dochází i k překračování imisních limitů**. Výjimku tvoří opětovně jižní a jihovýchodní části, tedy oblast Bílých Karpat, kde je kvalita ovzduší poměrně dobrá. Za nejvýznamnější znečišťovatele ovzduší je považována tradičně silniční doprava, ale rovněž jsou to průmyslové zdroje (především Veselí n./M. či Velká n./V.) či prašnost z pozemků orné půdy při sklizni. Ke zlepšení situace by mohla dopomoci výsadba účelové zeleně. Větším městům by pomohlo taktéž zlepšení dopravní infrastruktury, a to především vybudováním obchvatů, které by vyvedli tranzitní dopravu mimo centra měst. Velký zdroj znečištění je také ve městě Kunovice, kde se nachází bývalá skládka odpadu z bývalého areálu Letu. Dále město znečišťuje čpavek z místního INPOSTu. Na území MAS se další ekologické zátěže vyskytují ve Veselí nad Moravou – Železářny, ŽPSV Uh. Ostroh, Dyas spol. s.r.o. – Uherský Ostroh, AUTOPAL s.r.o – Hluk, Kordárna a.s. – Velká nad Veličkou. Ekologické zátěže jsou vázány na intenzivní zemědělskou a průmyslovou činnost.

Na území MAS se nachází **velké množství maloplošných zvláště chráněných území** či evropský významných lokalit (vymezených na základě soustavy NATURA 2000), avšak největší pozornost si zaslouží **CHKO Bílé Karpaty**. Území CHKO zasahuje do katastru 9 obcí: Hrubá Vrbka, Javorník, Kuželov, Lipov, Malá Vrbka, Nová Lhota, Suchov, Velká nad Veličkou a Boršice u Blatnice.

Pohoří Bílé Karpaty je od roku 1996 taktéž na seznamu **biosférických rezervací UNESCO**, kterých je u nás pouze šest a která patří mezi velmi cenné a unikátní ekologické oblasti, a to nejen u nás ale i ve světě. *Seznam maloplošných i velkoplošných chráněných území na území jednotlivých obcí je zařazen v datové příloze.*

Do budoucna je potřeba dořešit a realizovat ve spolupráci s CHKO komplexní pozemkové úpravy v obcích, výsadbu zeleně a stromů podél cest, údržbu a ochranu krajiny ve spolupráci s obcemi a zemědělci, zadržování vody v krajině ve spolupráci s obcemi a se zemědělci, nastavení systematického čištění krajiny od odpadků, které prozatím nejsou ve větší míře generovány míře turisty, více se zaměřit se na ekologické vzdělávání obyvatel a zemědělců, využívání přírodních zdrojů k dalšímu energetickému využití.

Kvalita životního prostředí je na Hornácku a Ostrožsku rozdílná. V okolí větších sídel (Veselí nad Moravou, Kunovice) jsou imisní limity především z důvodu zvýšené dopravy a přítomnosti průmyslových podniků překračovány. Naproti tomu v oblasti Bílých Karpat obyvatelé dýchají čistý vzduch. V regionu panuje zvýšená citlivost k degradaci půd erozí. Čistota vody u větších toků dosahuje stupně 3 na pětibodové škále, přičemž 5 je nejspínavější voda. V okolí řeky Moravy, kde se nachází povodňová zóna je místo retenčních ploch hustá zástavba, což je velký hazard. Region ale často trápí spíše sucha.

2.2 NÁZORY AKTÉRŮ NA STAV ÚZEMÍ

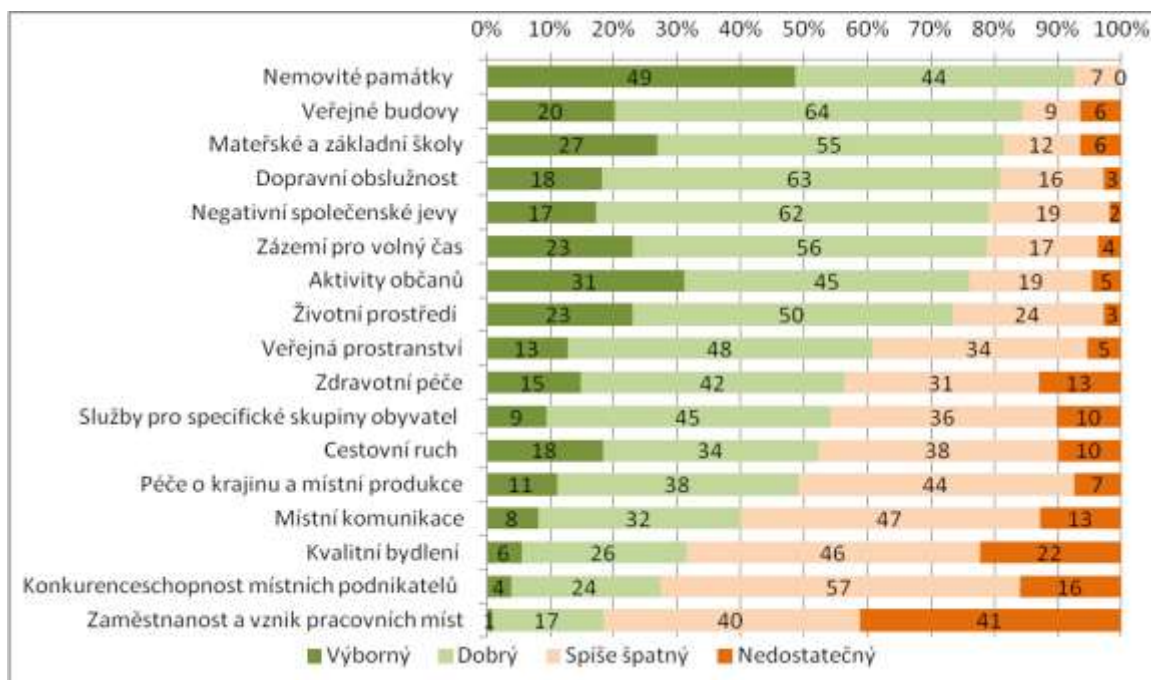
2.2.1 Názory obyvatel

Dotazníkového šetření obyvatel obcí MAS se zúčastnilo celkem 111 osob ze všech obcí MAS, nejvíce z Veselí nad Moravou (17), Hluku (16) a Uherského Ostrohu (11). V dalších obcích již byla návratnost dotazníků menší.

Do šetření se zapojila především skupina obyvatel ve věku 26-40 let (41 % respondentů) a 40-60 let (32 %). Málo se zapojovali dospívající (10-18 let; 6 %) a senioři (nad 60 let; 8 %). Většina respondentů byli zaměstnanci (59 %), další skupiny dle ekonomické aktivity se účastnily výrazně méně. Pro šetření však nebyl stanoven kvótní výběr respondentů, zapojení do šetření záviselo na jejich vlastní iniciativě.

Určité projekty realizované v rámci MAS zná 30 % respondentů. Tyto projekty se týkaly nejčastěji obnovy či budování budov a ploch v obci (10 respondentů), dalších činností již méně – výroba krojů (4), sportovní infrastruktura (3), oprava komunikací (2) atd.

Ze **stávající infrastruktury a kvality života** v obci hodnotí respondenti **nejpříznivěji stav nemovitých památek** (kostelů, kapiček apod.; jako výborný nebo dobrý jej označilo 93 % respondentů). Následuje **stav veřejných budov**, tj. škol, úřadů či veřejných zdravotnických zařízení (84 %); dále **dopravní obslužnost** zahrnující počty spojů, kvalitu cestování, cenu, umístění zastávek; **možnosti pro aktivity občanů**, tedy fungování spolků, neziskové organizace, pořádání kulturních a sportovních akcí atd. (shodně po 81 %). Nejméně jsou spokojeni se stavem zaměstnanosti a vznikem pracovních míst (pouze 18 %), s konkurenceschopností místních podnikatelů (28 %) a s kvalitou bydlení (32 %).

Obr. 16: Spokojenost se stavem infrastruktury a kvality života v MAS Hornácko a Ostrožsko

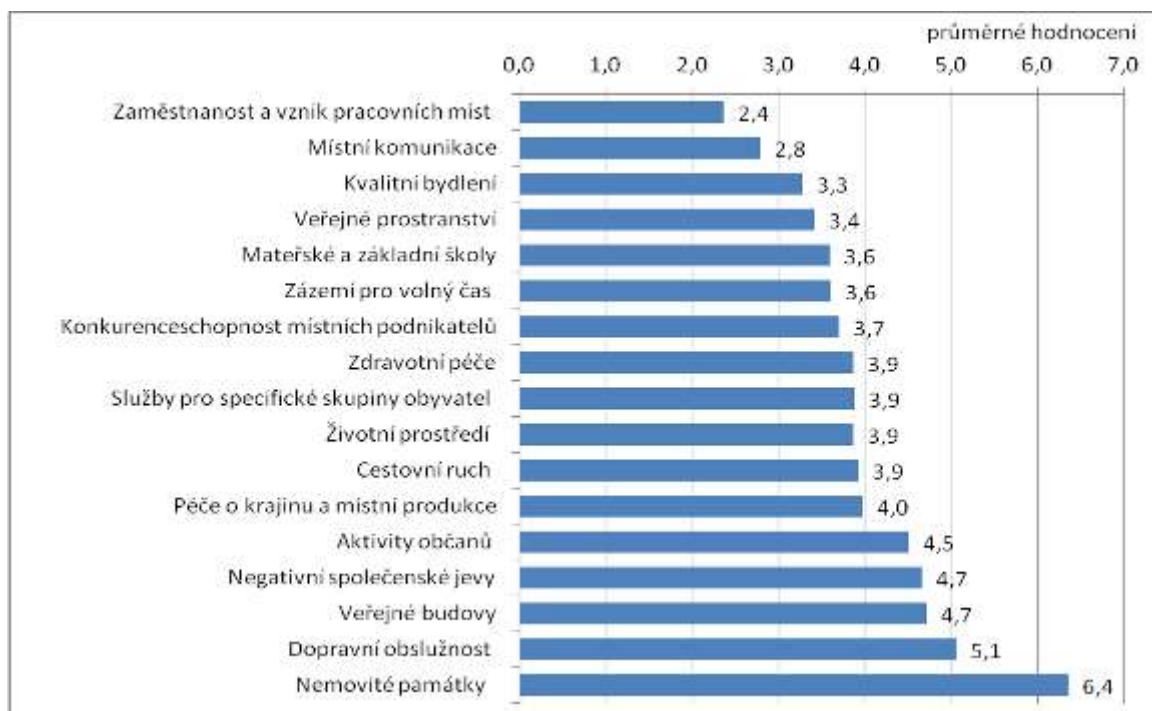
Pramen: Dotazníkové šetření obyvatel v obcích MAS Hornácko a Ostrožsko, 2014.

Tematické oblasti, do nichž by se podle názorů respondentů mělo **do budoucna nejvíce investovat** či věnovat pozornosti, přibližně odpovídají oblastem, s nimiž jsou respondenti nejvíce

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

nespokojeni. Řešit by se měla především **zaměstnanost a vznik pracovních míst** (hodnoceno na 10stupňové škále, kde 1=nejvíce a 10=nejméně; průměrné hodnocení 2,4). Dalšími významnými tématy jsou **místní komunikace** (2,8), **kvalitní bydlení** (3,3) a **veřejná prostranství** (3,4). Relativně nejméně respondenti uváděli dopravní obslužnost (5,1) a nemovité památky (6,4).

Z konkrétních žádoucích projektů v obcích byla nejčastěji uváděna oprava komunikací (17 respondentů) a oprava chodníků (12). Dále byla relativně často zmiňován i vzhled obcí, tj. rekonstrukce či budování volnočasové infrastruktury (hřišť, sportovních hal a areálů, dětských hřišť atd. – 9), opravy obecních budov (8) a opravy prostranství v obcích (6). Podporu podnikatelů a vznik nových pracovních míst uvedlo 7 respondentů. Taktéž 7 respondentů upozornilo na odpadové hospodářství (sběrné dvory, kompostárny). Další typy projektů byly uváděny spíše ojediněle.

Obr. 17: Prioritní témata pro řešení v budoucnu v MAS Hornácko a Ostrožsko

Pramen: Dotazníkové šetření obyvatel v obcích MAS Hornácko a Ostrožsko, 2014.

Zájem o dění v MAS je mezi obyvateli poměrně malý. Na přípravě strategie MAS pro období 2014–2020 by se chtělo podílet pouze 13 % dotázaných (14 osob, z nich však pouze 12 uvedlo kontaktní údaje).

2.2.2 Názory podnikatelů

Šetření podnikatelských subjektů se zúčastnilo celkem 32 respondentů. Zhruba třetina subjektů (10) se věnuje zemědělství, lesnictví a rybolovu, 28 % (9 subjektů) maloobchodu, 22 % (7) službám pro občany (kadeřnictví, cukrárna, pohostinství, lékárna atd.). Jiné typy činností byly již výrazně méně četné.

Dotázané subjekty mají průměrně cca 44 zaměstnanců, ale 28 % z nich tvoří podniky bez zaměstnanců. Dva podniky se řadí do kategorie 250 a více zaměstnanců, další dva podniky

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

jsou v kategorii 100–249 zaměstnanců, jeden podnik má 50 zaměstnanců; zbytek tvořily menší podniky (do 20 zaměstnanců).

Největší **překážkou rozvoje podniků** je podle názorů respondentů především **pokles poptávky** (47 %), **silná konkurence** (38 %), **nedostatek kvalifikovaných pracovníků** (31 %), obtížné získávání úvěrů, administrativní bariéry (shodně po 28 %), druhotná platební neschopnost (25 %), špatná dopravní infrastruktura (19 %). Další bariéry byly uváděny méně.

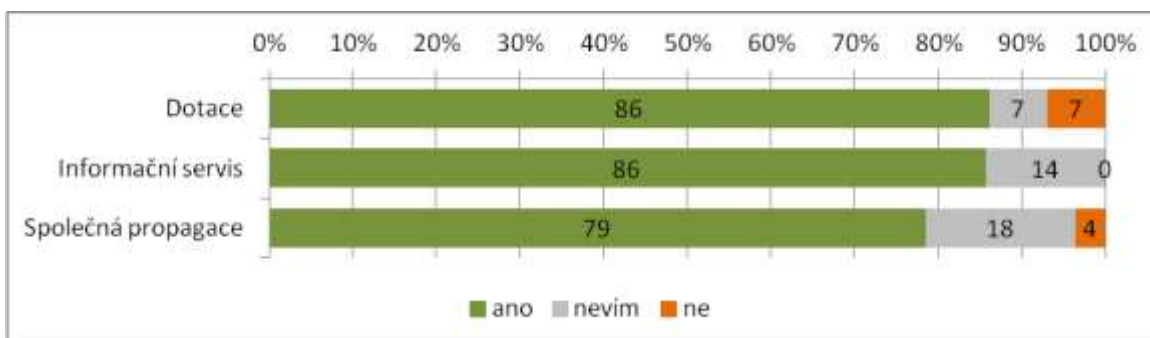

Obr. 18: Hlavní překážky rozvoje podniků v MAS Hornácko a Ostrožsko

Pramen: Dotazníkové šetření neziskových organizací v obcích MAS Hornácko a Ostrožsko, 2014.

V nejbližších 5 letech plánují respondenti zejména rozšířit výrobu/služby v rámci stávající činnosti (75 %), rekonstruovat současné objekty či zařízení (56 %), zahájit výstavbu nových objektů či zařízení (53 %), rozšířit výrobu/služby do jiné činnosti (50 %). Nejméně respondenti plánují omezit činnost na minimum nebo úplně, anebo přemístit firmu mimo region v rámci ČR (shodně po 3 %).

Rozvoji podnikání v regionu by podle názorů respondentů nejvíce pomohla **propagace regionu** (59 %), **vstřícnější postoj obcí a měst** (41 %), **informační servis** (38 %) a **zlepšení dopravní infrastruktury** (34 %). Již méně by ocenili více prostor pro podnikání (28 %) a zlepšení technické infrastruktury (19 %).

Obr. 19: Vhodné způsoby podpory podniků ze strany MAS Hornácko a Ostrožsko

Pramen: Dotazníkové šetření neziskových organizací v obcích MAS Hornácko a Ostrožsko, 2014.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Podnikání respondentů by MAS mohla podpořit různými typy činností – propagací, poskytováním informací i dotacemi. Dotace a informace byly uváděny v obdobné míře, o něco méně byla zmiňována společná propagace.

Dotace na rozvoj svého podniku v minulosti čerpalo 41 % podniků, 47 % je nečerpalo. Zdroje dotací byly různé, nejčastěji Státní zemědělský intervenční fond, Program rozvoje venkova a Ministerstvo pro místní rozvoj.

Dotací podporu z MAS v období 2014-2020 by využily téměř tři čtvrtiny respondentů, zejména na nákup vybavení či technologií a na výstavbu či rekonstrukci výrobních prostor.

Zájem o spolupráci s MAS má 81 % respondentů.

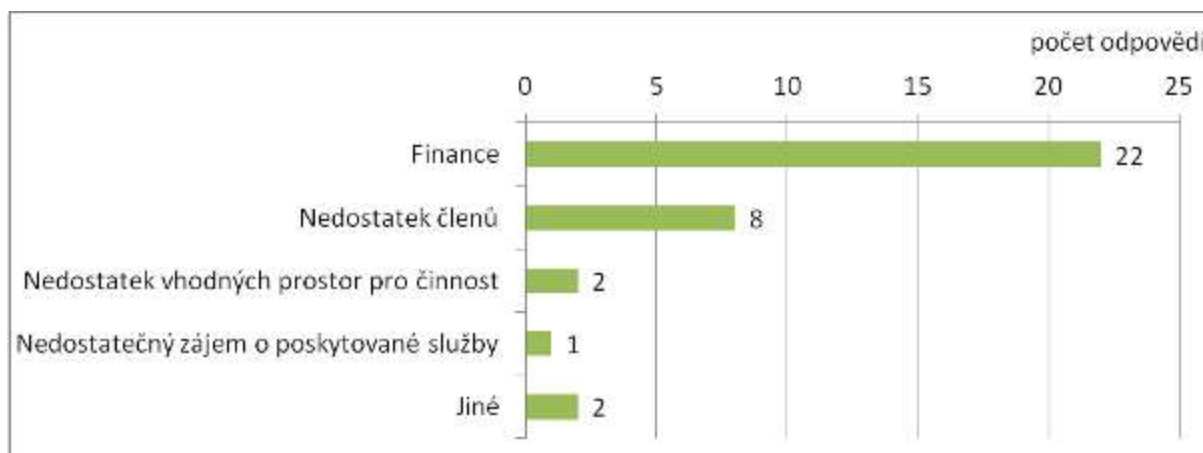
2.2.3 Názory neziskových organizací

Šetření neziskových organizací se zúčastnilo celkem 22 respondentů, 13 z Hornácka a 9 z Ostrožska. Jako svou hlavní činnost uvedli respondenti především sport (45 %) nebo jsou zájmovými spolky (hasiči, myslivci apod., 27 %). Jejich vedlejší činnost spočívá především v práci s dětmi a mládeží (55 %), vzdělávání (36 %), oblasti kultury, umění a památek (27 %).

Počtem členů jsou neziskové organizace, které se zúčastnily šetření, relativně velké – téměř všechny mají více než 10 členů, 45 % respondentů má dokonce více než 50 členů. Děti do 18 let tvoří průměrně třetinu členů, tři respondenti však nemají žádné členy do 18 let. U 45 % respondentů je počet členů stabilní (10 organizací), u 23 % roste (5), u dvou kolísá a pouze u jednoho klesá.

Hlavním **problémem**, s nímž se neziskové organizace potýkají, je **nedostatek financí** (tuto možnost uvedly všechny organizace, které se zapojily do šetření). Jiné problémy je trápí nepoměrně méně – např. nedostatek členů (41 %, tj. 9 organizací), nedostatečné prostory pro činnost (2 organizace), nedostatečný zájem o poskytované služby (1 organizace) atd.

MAS by mohla podle názorů respondentů **podpořit jejich činnost zejména formou dotací** (90 %, tj. 20 organizací). Výrazně méně byl uváděn informační servis (59 %, tj. 13) a vzdělávací aktivity (23 %, tj. 5). Dvě organizace uvedly vyšší míru spolupráce.

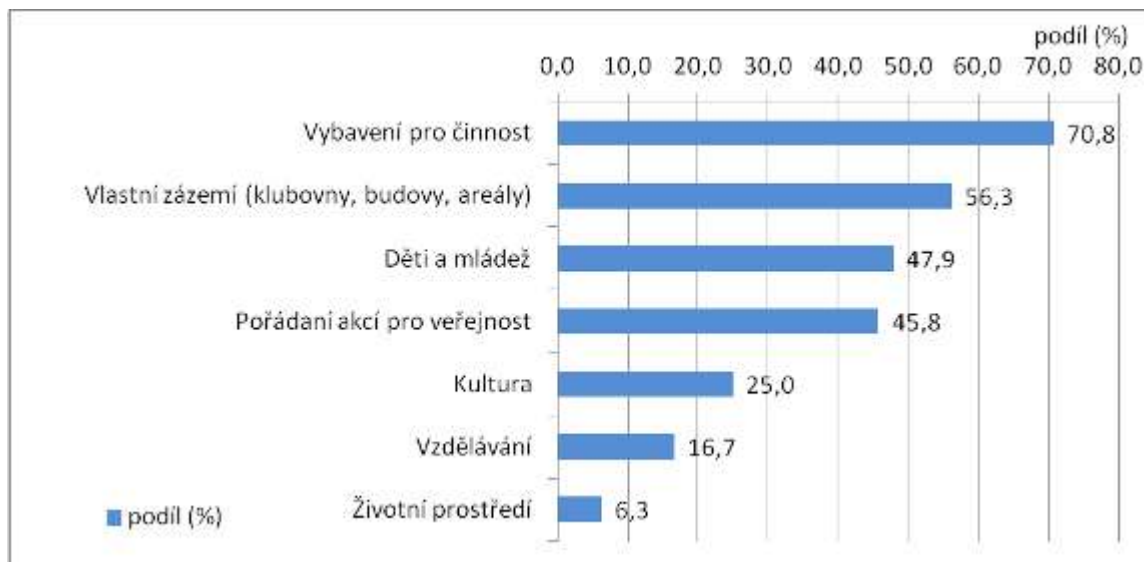

Obr. 20: Hlavní problémy neziskových organizací v MAS Hornácko a Ostrožsko

Pramen: Dotazníkové šetření neziskových organizací v obcích MAS Hornácko a Ostrožsko, 2014.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

V minulosti již čerpalo nějaké dotace 82 % respondentů (18 organizací). Nejčastěji se jednalo o krajské dotační programy (10 organizací) nebo programy různých ministerstev (9). Evropské fondy, příspěvky různých nadací nebo obecní zdroje byly využívány vždy jen v několika málo případech.

Obr. 21: Vhodné způsoby dotační podpory neziskových organizací ze strany MAS Hornácko a Ostrožsko

Pramen: Dotazníkové šetření neziskových organizací v obcích MAS Hornácko a Ostrožsko, 2014.

Prakticky všichni respondenti (až na tři organizace) by uvítali **dotační podporu** pro svou činnost. Ta by měla být **směřována zejména na pořádání různých akcí** (10 organizací), do **zkvalitnění zázemí** (tj. budov, kluboven, areálů – 7), do **zlepšení vybavení pro činnost** organizací (6). Již méně by respondenti podporu věnovali na oblast propagace, financování provozu apod. Je však pravděpodobné, že toto rozložení odpovědí souvisí s oblastmi činnosti, kterým se respondenti věnují, a neodráží tak objektivní názory na vhodné investice.

Zájem o spolupráci s MAS mají téměř všechny dotázané organizace kromě jedné.

2.3 ROZVOJOVÝ POTENCIÁL ÚZEMÍ

2.3.1 Koordinace a řízení rozvoje

Základním předpokladem pro další rozvoj území je do jisté míry i schopnost stanovit určité cíle, kterých chceme dosáhnout a rovněž jejich časový horizont. Pro tyto účely je zásadní tvorba nějakého rozvojového dokumentu. Téměř ½ obcí MAS nemá zpracovaný žádný rozvojový dokument. Rozvojové dokumenty s nejdelší dobou platnosti byly přijaty v Nové Lhotě (do roku 2020) a ve Veselí n./M. (platnost do roku 2023).

Tab. 22: Přehled rozvojových dokumentů obcí na území MAS Hornácko a Ostrožsko

Název obce	Rozvojový dokument	Název dokumentu (rok zpracování, doba platnosti)
Blatnice pod Sv. Ant.	ne	-
Blatnička	ano	Místní program obnovy venkova na období 2012–2015

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

<i>Název obce</i>	<i>Rozvojový dokument</i>	<i>Název dokumentu (rok zpracování, doba platnosti)</i>
Boršice u Blatnice	ne	-
Hluk	ano	Strategický plán rozvoje města 2008
Hrubá Vrbka	ano	-
Javorník	ne	-
Kunovice	ano	Program rozvoje města 2009 - 2014
Kuželov	ano	Rozvojový strategický dokument obce Kuželov, 2010 - 2014
Lipov	ne	-
Louka	ano	Územní plán obce Louka 2002
Malá Vrbka	ne	-
Nová Lhota	ano	Plán rozvoje obce (aktualizován 2010, platnost do 2020)
Ostrožská Lhota	ano	Program obnovy obce Ostrožská Lhota 2014
Ostrožská Nová Ves	ano	Program rozvoje obce OL (POV) 2014
Suchov	ne	-
Uherský ostroh	ne	-
Velká nad Veličkou	ne	-
Veselí nad Moravou	ano	Strategie rozvoje města 2013 - 2023

Pramen: Dotazníkové šetření v obcích MAS, 2014

Územní plán mají zpracovaný všechny obce na území MAS s jedinou výjimkou, a tou je obec Kuželov. V případě tří obcí se jedná o územní plán zpracovaný po roce 2010 a další tři obce již zpracovávají nový územní plán.

Tab. 23: Stav realizace komplexních pozemkových úprav v obcích MAS Hornácko a Ostrožsko

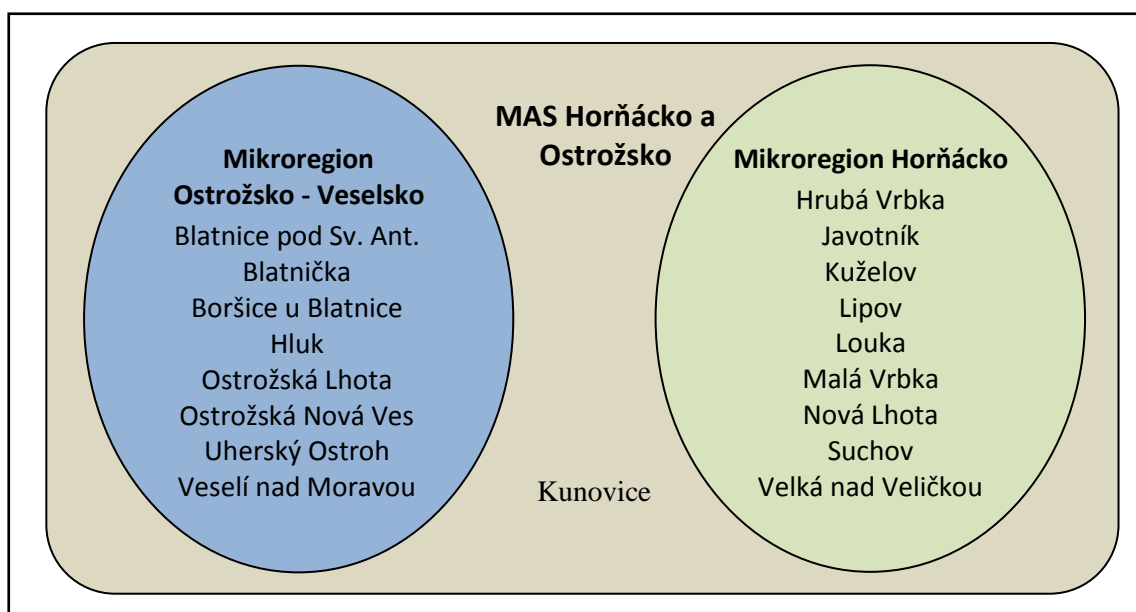
<i>Název obce</i>	<i>Stav komplexních pozemkových úprav (KPÚ)</i>
Blatnice pod Sv. Ant.	Plánují se v roce 2017
Blatnička	Realizovány
Boršice u Blatnice	Plánují se v letech 2015 - 2016
Hluk	Plánují se v roce 2017
Hrubá Vrbka	Plánují se 2014–2016
Javorník	Plánují se v roce 2015
Kunovice	Realizovány
Kuželov	Realizovány
Lipov	Realizovány
Louka	V realizaci
Malá Vrbka	V realizaci
Nová Lhota	V realizaci
Ostrožská Lhota	Realizovány
Ostrožská Nová Ves	Neplánují se
Suchov	Plánují se v roce 2015
Uherský Ostroh	Realizovány pouze k.ú. Ostrožské Předměstí, další se plánují od roku 2014
Velká nad Veličkou	Neplánují se
Veselí nad Moravou	Realizovány

Pramen: Dotazníkové šetření v obcích MAS, 2014

Dalším důležitým konceptem, který je přijímán na úrovni jednotlivých obcí, jsou tzv. komplexní pozemkové úpravy. Hlavním cílem tohoto nástroje je obnovení poničené krajiny, resp. snaha o zachování ekologické rovnováhy v přírodní krajině. Rovněž napomáhají v oblasti protierozních opatření a usilují o ochranu vody a bioty. V 11 obcích MAS již tyto úpravy proběhly nebo právě probíhají. Zbylé obce je plánují v nadcházejících letech a pouze obec Velká nad Veličkou zatím jejich realizaci neplánuje.

2.3.2 Spolupráce v rámci území a vnější vztahy

MAS Hornácko a Ostrožsko se územně skládá ze dvou mikroregionů. Prvním z nich je Hornácko (bez obce Tasov) a druhým je Ostrožsko - Veselsko. V rámci MAS působí navíc město Kunovice. Obce spadají pod správu dvou obcí s rozšířenou působností, a to SO ORP Veselí n./M. a SO ORP Uherské Hradiště. Obce MAS se nacházejí na území Jihomoravského i Zlínského kraje. Celé uskupení je tvořeno 18 obcemi, z nich největší je město Veselí nad Moravou, které patří do mikroregionu Ostrožsko.

Obr. 22: Svazky obcí působící na území MAS Hornácko a Ostrožsko

Za spádové město pro území MAS lze považovat Uherské Hradiště. Samotné město Uherské Hradiště má přibližně 25 tis. obyvatel, avšak se sousedním Starým Městem a Kunovicemi tvoří významnější městskou aglomeraci, která má téměř 40 tis. obyvatel. Území MAS Hornácko a Ostrožsko sousedí na východě s MAS Východní Slovácko a na západě se Strážnickem. Krátké hranice sdílí i s MAS Dolní Poolšaví a MAS Staroměstsko.

Obr. 23: MAS sousedící s MAS Horňácko a Ostrožsko

Pramen: NS MAS ČR

MAS má uzavřeno partnerství s 5 MAS, a to v ČR s MAS Horní Pomoraví, o. p. s., MAS Nížký Jeseník a se sousední MAS Strážnicko a na Slovensku s MAS mikroregionu Teplička a Kopaničiarský región – MAS; dále také partnerství s Hyjé Koně Zlínského kraje, o. p. s. MAS spolupracovala i s MAS Sdružení růže z Jihočeského kraje.

2.3.3 Rozvojová území

Z hlediska rozvojových území lze MAS Horňácko a Ostrožsko vymezit následovně:

Oblast se zvýšeným ekonomickým potenciálem

- Veselí nad Moravou – primární centrum MAS
- Kunovice – sekundární centrum MAS
- Obce podél nejdůležitějších dopravních tahů (I/55, I/71 či I/54)

Oblast se zvýšeným potenciálem pro cestovní ruch

- Obce nacházející se v CHKO Bílé Karpaty (Hrubá Vrbka, Javorník, Kuželov, Lipov, Malá Vrbka, Nová Lhota, Suchov, Velká nad Veličkou, Boršice u Blatnice)
- Obce při uměle vybudovaném vodním koridoru Baťův kanál a řece Moravě (Veselí nad Moravou, Uherský Ostroh, případně i Ostrožská Nová Ves)
- Obce s dominancí vinařské turistiky (Blatnička, Blatnice pod Svatým Antonínkem)

2.3.4 Rozvojové kapacity

Lidské zdroje

- Hlavní manažer MAS (ekonom/analytik Mikroregionu Ostrožsko - Veselsko, manažer SPL) – Jana Bujáková
- Projektový manažer MAS – Pavlína Bujáková
- Manažer strategie CLLD – Ing. Bronislava Hájková
- Účetní MAS – Iva Čechová

MAS má samozřejmě nastaven vnitřní systém vzdělávání, který organizačně zajišťují manažeři MAS. Doporučují členům MAS účast na důležitých seminářích zaměřených na oblast rozvoje venkova, průběžně informují členy o možnostech dalších dotačních zdrojů, pomáhají členům v orientaci široké škály nabídky operačních programů v rámci strukturálních fondů, národních dotačních titulů a grantů. Sami manažeři se účastní mnoha školeních a seminářů, aby si neustále rozšiřovali znalosti z této oblasti. Manažeři organizují vzájemné setkání okolních partnerských MAS a vzájemně se informují a předávají si zkušenosti. V této oblasti je rovněž velmi důležitá účast v Národní síti MAS ČR.

MAS je ke své činnosti velmi dobře vybavena jak z pohledu lidských zdrojů, tak i počítačově a softwarově. Všichni zaměstnanci mají k dispozici běžné kancelářské vybavení, svůj PC s připojením na internet včetně tiskárny, kopírku, telefon, mobilní telefon a fax.

K dispozici je i služební automobil, který umožňuje mobilitu při kontrole realizace projektů, lepší dostupnost na různá jednání, např. valné hromady apod.

Finanční hospodaření MAS

Předfinancování činnosti MAS bude zajišťováno zejména:

- příspěvky od obcí
- příspěvky od PO a FO
- dotacemi z Jihomoravského či Zlínského kraje
- úvěry od bank atd.

Zhodnocení aktivity NNO a podnikatelů při zapojení se do rozvojových aktivit MAS a při předkládání projektů do výzev MAS

Zájmové skupiny – MAS má vytvořeny pracovní skupiny na monitorování jednotlivých oblastí rozvoje v regionu. Pracovní skupina je složena z jednoho člena MAS (popřípadě významné neziskové organizace v regionu) a dvou dobrovolníků:

1. Pracovní skupina pro rozvoj cestovního ruchu
2. Pracovní skupina pro podporu podnikání
3. Pracovní skupina pro ochranu životního prostředí
4. Pracovní skupina pro vzdělávání a zaměstnanost

5. Pracovní skupina pro ochranu a rozvoj kulturního dědictví

6. Pracovní skupina pro spolupráci v neziskové a sociální oblasti

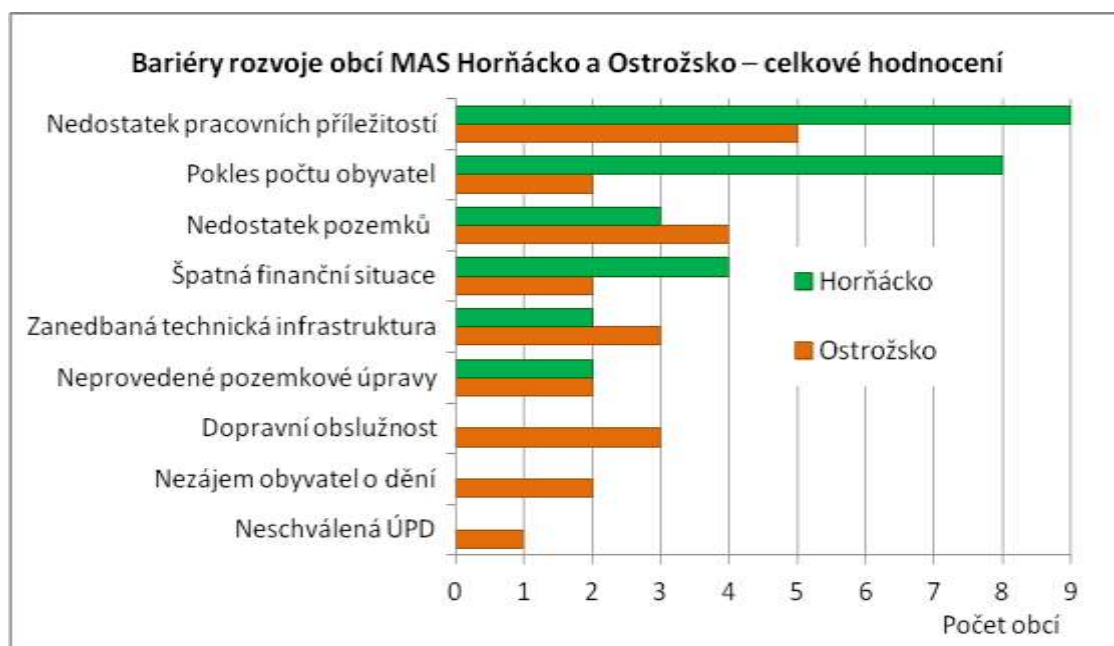
7. Pracovní skupina pro rozvoj obcí

Na rozhodovací úrovni nezastupuje ani veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin více než 49% hlasovacích práv.

2.4 ANALÝZA ROZVOJOVÝCH PROBLÉMŮ A POTŘEB

V analýze rozvojových problémů a potřeb jsou soustředěna témata, problémy i konkrétních potřeby, které je v území třeba řešit (i když to třeba MAS či místní aktéři nejsou schopni řešit, nechtějí řešit, nebo to není v jejich kompetenci). Vychází ze socioekonomické analýzy, z výsledků dotazníkových šetření obyvatel, podnikatelů i neziskových organizací, z diskuzí zástupců MAS a různých aktérů v území MAS.

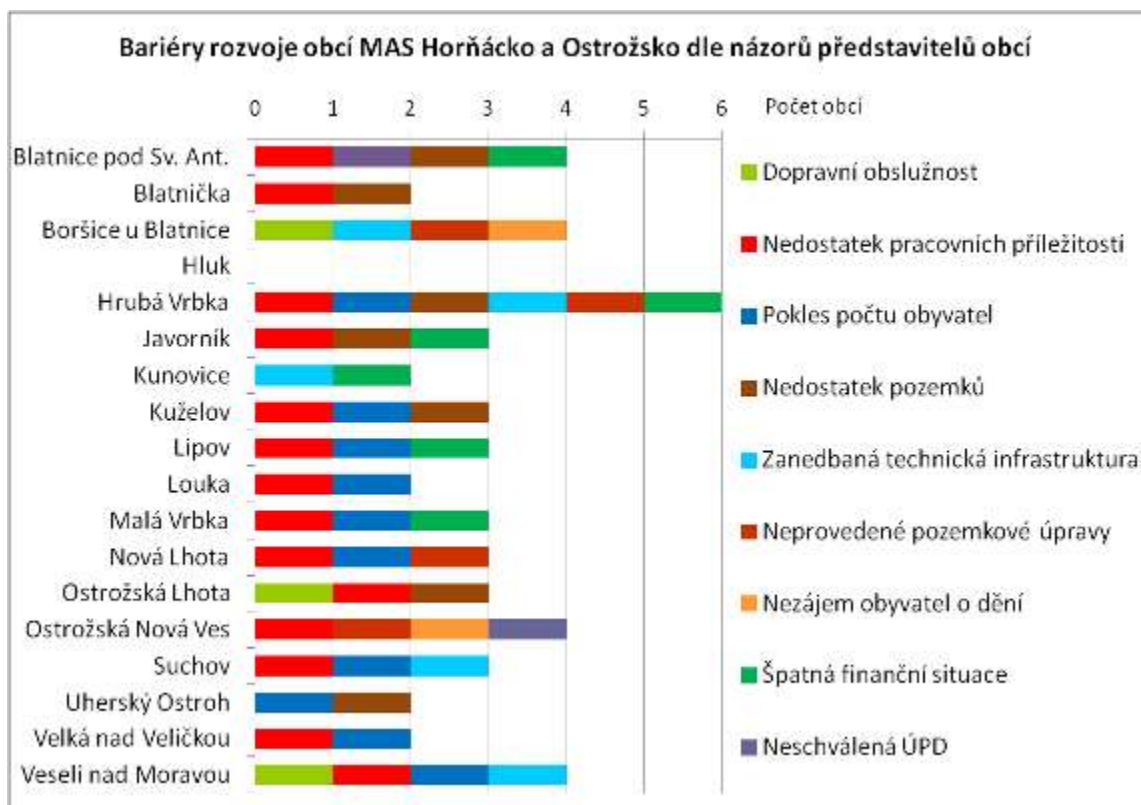
Analýza rozvojových potřeb je důležitým syntetickým podkladem pro strategickou část Strategická část z ní vychází a volí témata/problémy, které jsou subjekty z území MAS ochotny a schopny řešit v období 2014–2020.

Obr. 24: Celkové hodnocení bariér rozvoje obcí v MAS Hornácko a Ostrožsko

Pramen: Dotazníkové šetření v obcích, 2014.

Hlavními a spolu souvisejícími bariérami rozvoje jsou dle představitelů obcí nedostatek pracovních příležitostí a pokles počtu obyvatel. Oba tyto problémy významněji pociťují obce na Hornácku. Dalším důležitým problémem je nedostatek pozemků pro výstavbu a nedostatek finančních prostředků.

Obr. 25: Bariéry rozvoje v jednotlivých obcích MAS Hornácko a Ostrožsko

Pramen: Dotazníkové šetření v obcích, 2014.

Souhrnné vyhodnocení současného stavu území:

- Počet obyvatel v posledních 10 letech poklesl. Na Ostrožsku mírně, na Hornácku výrazněji.
- Vzdělanostní struktura je podprůměrná jak na Ostrožsku, tak na Hornácku.
- Tvář regionu dávají bohaté folklórní tradice, které zde mají hluboké kořeny.
- Kapacita mateřských a základních škol na Hornácku a Ostrožsku dostačuje.
- Ve větších centrech regionu jsou nabízeny vyšší služby v obcích chybí.
- Zájem o bytovou výstavbu je v téměř všech obcích, ale pouze 8 obcí má v územním plánu vymezeny vhodné plochy.
- Stav silnic II. a III. třídy není příliš dobrý. Výzvou je sladit návaznost spojů mezi Jihomoravským a Zlínským krajem.
- Trh práce je na Hornácku a Ostrožsku ve velmi špatném stavu.
- Region je silně zemědělský.
- Průmysl je v regionu zastoupen menším počtem větších firem.
- Služby a podnikatelská aktivita jsou v regionu podprůměrné.
- Volné objekty pro podnikání se nachází ve více než polovině obcí.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

- Území MAS Hornácka a Ostrožska disponuje velkým turistickým potenciálem.
- Existence CHKO a zapsané na seznamu biosférické rezervace UNESCO.
- Tanec verbuňk a jízda králů jsou na seznam Mistrovských děl ústního a nemotného dědictví lidstva UNESCO.
- Pro rozvoj místního cestovního ruchu je důležité scelit marketingovou propagací.
- Kvalita životního prostředí je na Hornácku a Ostrožsku rozdílná.

Hlavní potřeby vyplývající ze socioekonomické analýzy:

- Stabilizovat obyvatelstvo a zlepšit demografickou situaci obcí
- Vytvořit nová pracovní místa a snížit nezaměstnanost
- Snížit zatížení dopravou v severozápadní části MAS (výstavba R55)
- Zkvalitnit silnice II. a III. třídy (vlastnictví kraje)
- Zlepšit technický stav chodníků a místních komunikací v obcích
- Řešit větrnou a vodní erozi
- Vytvořit jednotný způsob propagace o území MAS
- Posílit strategické plánování obcí

Hlavní rozvojová témata (potřeby) dle názorů obyvatel:

- Řešení vysoké nezaměstnanosti, zvýšení uplatnění na trhu práce
- Zvyšování kvalifikace obyvatel a zajištění pracovních příležitostí
- Podpora podnikatelských příležitostí, podpora řemesel a služeb
- Obnova kulturního dědictví a využití rozvojového potenciálu
- Kvalitní bydlení a veřejná prostranství

Hlavní potřeby podnikatelů:

- Zvýšit konkurenceschopnost podniků a zemědělců
- Zkvalitnit vybavení a nemovitosti
- Zvýšit informovanost podnikatelů
- Posílit propagaci regionu a spolupráci v regionu
- Zlepšit vztahy podnikatelů a veřejné správy

Hlavní potřeby neziskových organizací:

- Zlepšit systém financování neziskových organizací
- Zvýšit kvalitu vybavení pro činnost neziskových organizací
- Zvýšit kvalitu zázemí pro činnost neziskových organizací (prostor, areálů apod.)
- Prohloubit spolupráci neziskových organizací a veřejné správy, zejména při pořádání různých akcí

2.5 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza identifikuje vnitřní silné a slabé stránky území a vnější příležitosti a hrozby. Návrh SWOT analýzy byl zpracován na základě poznatků socioekonomické analýzy a dotazníkových šetření mezi jednotlivými skupinami aktérů v regionu.

S – silné stránky
❖ Atraktivní kulturní krajina s výskytem biosférické rezervace UNESCO
❖ Bohatý kulturní a folklórní život
❖ Výskyt neziskových organizací s vysokým počtem aktivních členů se zájmem o spolupráci
❖ Území dobře pokryto dopravní sítí (silnice i železnice)
❖ Přítomnost větších městských center s širší nabídkou služeb
❖ Dostatečná občanská vybavenost a služby
❖ Dobré pokrytí sportovní a kulturní infrastrukturou
❖ Dobré pokrytí technickou infrastrukturou
❖ Významný vliv vinařství v primárním sektoru
❖ Tradiční průmyslové podniky v území
❖ Volné objekty pro podnikání ve většině obcí
❖ Výskyt řady turistických atraktivit
❖ Komplexní a bohatá nabídka turistických liniových tras (pěší, cyklo, běžkařské)
❖ Velké rozšíření úrodných černozemí a hnědozemí
❖ Většina obcí má realizovány nebo v nejbližší době plánuje realizovat komplexní pozemkové úpravy

W – slabé stránky
❖ Periferní poloha území
❖ Špatná demografická situace především na Hornácku (úbytek obyvatel, vysoký index stáří)
❖ Nízká vzdělanost obyvatel
❖ Nadprůměrná nezaměstnanost
❖ Vysoký podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob
❖ Zatížení území dopravou (I/50, I/54, I/55)
❖ Špatná dostupnost krajských měst veřejnou dopravou
❖ Špatný technický stav chodníků a místních komunikací v obcích
❖ Absence jednotného turistického informačního portálu o území MAS
❖ Nedostatečná nabídka gastronomie s důrazem na místní produkty, špatné propojení a značení cyklotras a cyklostezek v území
❖ Silná eroze půdy
❖ Zástavba v záplavovém území
❖ Znečištěné ovzduší vlivem silniční dopravy, zemědělství a průmyslu
❖ Neefektivní spolupráce mezi aktéry v území
❖ Špatná praxe obcí v oblasti strategického plánování a strategického řízení
❖ Neúčinná legislativa v sociální oblasti, chybějící služby a infrastruktura na venkově
❖ Chátrání kulturních památek a historických a zemědělských objektů tzv. brownfields
❖ Zlepšení efektivity třídění a likvidace komunálního odpadu
❖ Hrozba v udržení mateřských a základních škol na venkově
❖ Nedostatečná spolupráce v oblasti ochrany životního prostředí s CHKO Bílé Karpaty
❖ Nedostatečná podpora drobných podnikatelů, sociálního podnikání na venkově
❖ Nedostatečná podpora spolupráce v oblasti mimoškolního vzdělání - sport
❖ Nedostatečná spolupráce v oblasti cestovního ruchu, marketingu, chybějící podpora pro informační centra

O – příležitosti
❖ Posílení evropských financí na rozvoj venkova a rozvoj příhraničních oblastí prostřednictvím MAS, případně i DSO
❖ Vybudování rychlostní silnice R 55
❖ Přilákání investorů aktivní a efektivní propagací
❖ Využití nových celosvětových trendů v rozvoji cestovního ruchu (např. ekoturistika, SMART technologie apod.)

O – příležitosti
❖ Vytvoření jedné společné marketingové značky pro vymezený přeshraniční region včetně vytvoření společné marketingové strategie a rozvoj spolupráce
❖ Rozkvět folklórních tradic díky organizaci UNESCO
❖ Koordinace rozvoje se zapojením místních aktérů
❖ Zlepšení sociálních služeb a infrastruktury
❖ Zlepšení konkurence schopnosti drobných podnikatelů
❖ Aktivní spolupráce v oblasti vzdělávání obyvatel a podpoře zaměstnanosti
❖ Spolupráce v oblasti ochrany životního prostředí
❖ Zkvalitňování služeb a infrastruktury v cestovním ruchu
❖ Využívání obnovitelných zdrojů a úspor energie a vody
❖ Zkvalitňování odpadového hospodářství
❖ Zkvalitňování spolupráce v oblasti mimoškolních aktivit dětí a mládeže

T – hrozby
❖ Projevy další celosvětové ekonomické krize a jejich důsledků (např. změna „hodnotové orientace“ potencionálních návštěvníků)
❖ Zhoršení dopravní dostupnosti a kvality dopravní infrastruktury – zvyšující se perifernost regionu
❖ Pokračování stávajícího trendu růstu dlouhodobě nezaměstnaných osob a odchod lidí z regionu
❖ Útlum tradičních průmyslových podniků
❖ Utlumení rozvojových aktivit v regionu
❖ Snížení úrodnosti půd vlivem půdní degradace
❖ Stále hrozící povodně v zastavěných územích
❖ Neřešení problému s udržováním vody v krajině, problémy se suchem
❖ Zaostávající turistická infrastruktura, dopravní infrastruktura
❖ Negativní postoj obyvatelstva k ekologii
❖ Nedostatečná motivace obyvatel k dalšímu vzdělávání a spolupráci v sociální oblasti
❖ Nedostatečná podpora rodin, bydlení a mladých lidí

3. STRATEGICKÁ ČÁST

3.1 VIZE, MISE A STRATEGICKÉ CÍLE

Vize MAS

Region MAS Hornácko a Ostrožsko – Kunovice, Ostrožsko-Veselsko a Hornácko – je regionem s uchovanými jedinečnými kulturními a duchovními tradicemi. Akteři v regionu mají příležitost a podmínky rozvíjet potenciál k využití šetrného cestovního ruchu a ochraně přírody, ke vzdělávání, k rozvíjení drobného podnikání ve službách, zemědělské i nezemědělské činnosti.

Součástí této vize je přání, aby lidé v regionu viděli budoucnost pro své děti, aby se místním lidem v regionu dobře žilo, měli slušně placenou práci a neměli důvod opouštět své rodiště z ekonomických důvodů. Největší nadějí na naplnění naší vize jsou určitě samotní místní lidé, kteří jsou pracovití a pohostinní. Pokud se tito lidé dočkají pomoci, je nepochybné, že se situace ve zdejším regionu zlepší, což bude patrné především v oblasti vzdělanosti, ve službách a zlepšení situace v zaměstnanosti obyvatel.

Region MAS Hornácko a Ostrožsko chce být opět místem, na kterém se setkávají Češi, Moravané a Slováci. Moravské Slovácko bylo místem takového setkávání i v minulosti a je nepochybné, že s takovou vizí se lze dívat i do časů příštích.

Pro rozvoj regionu je důležitá podpora zaměstnanosti a mobility pracovních sil, investice do vzdělávání a sociální oblasti, ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů, zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků a podpora rozvoje venkova (doprava, cestovní ruch, veřejná infrastruktura a služby).

Aktivizačním prvkem pro naplňování všech oblastí rozvoje je spolupráce uvnitř regionu se všemi aktéry, spolupráce s regiony MAS na regionální, národní a mezinárodní úrovni.

Mise MAS

Místní akční skupina Hornácko a Ostrožsko bude vykonávat na svém území projektové řízení, vypracovávat nediskriminační a transparentní výběrová řízení v návaznosti na nastavená objektivní kritéria pro výběr projektů v souladu se strategií komunitně vedeného místního rozvoje. Bude plnit záměry a cíle strategie, sledovat realizaci a udržitelnost podpořených projektů, bude vykonávat evaluační činnosti související se strategií CLLD.

Účelem SCLLD je:

- sladit představy aktérů z území MAS o budoucím rozvoji území,
- stanovit nejvhodnější a nejpotřebnější rozvojové aktivity,
- zkoordinovat rozvojové činnosti jednotlivých aktérů,
- podpořit aktéry při přípravě a realizaci rozvojových projektů,

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

- zajistit financování rozvojových projektů z operačních programů s vyhrazenými prostředky pro MAS.

Strategický cíl

Strategickým cílem MAS je zlepšit kvalitu života na venkově a dosáhnout udržitelného rozvoje regionu.

Zejména:

- stabilizovat počet a strukturu obyvatel,
- zvýšit vzdělanost obyvatel a jejich uplatnitelnost na trhu práce,
- uchovat kulturní dědictví,
- posílit lokální ekonomiku a přínosy cestovního ruchu,
- zkvalitnit veřejné služby a veřejnou infrastrukturu,
- chránit životní prostředí a účelně využívat zdroje území.

Míra dosahování strategického cíle je pravidelně sledována pomocí indikátorů strategického cíle. Jde o indikátory dopadů, které reflektují nejen činnosti MAS a subjektů v rámci CLLD, ale i další rozvojové aktivity směřující ke zlepšení situace v území.

Indikátory strategického cíle a jejich kvantifikace

<i>Indikátory strategického cíle</i>	<i>Pramen</i>	<i>Výchozí hodnota (rok/období)</i>	<i>Cílová hodnota 2020</i>
Celkový počet obyvatel v regionu	ČSÚ	42 663 (2012)	min. 42 663
Počet obcí, v nichž se za posledních 10 let snížil počet obyvatel o více než 5 %	ČSÚ	8 (2002–2012)	4
Index stáří v regionu	ČSÚ	128,8(2012)	128,8
Počet obcí s indexem stáří nad 150	ČSÚ	3 (2012)	max. 1
Počet podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel	ČSÚ	213 (2013)	220
Podíl nezaměstnaných osob	Úřad práce ČR	9,9 % (3/2014)	8 %
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob	Úřad práce ČR	43,2 % (3/2014)	35 %
Koeficient ekologické stability ⁴	ČSÚ	0,680 (2012)	0,680

⁴ Koeficient ekologické stability odráží míru ohrožení nepříznivými přírodními procesy. Jde o poměr ekologicky příznivých ploch (chmelnice + vinice + zahrady + ovocné sady + trvalé travní porosty + lesní půda + vodní plochy) a ploch, které zatěžují životní prostředí (orná půda + zastavěné plochy + ostatní).

3.2 PRIORITY, SPECIFICKÉ CÍLE A OPATŘENÍ

Priority jsou hlavní **témata rozvoje**, tj. věcné oblasti, která chce MAS rozvíjet.

Specifické cíle následně podrobněji stanoví ve vazbě na vizi a strategický cíl, čeho konkrétně má být v jednotlivých oblastech dosaženo. Každý cíl má u svých opatření stanoveny monitorovací indikátory.

Opatření rozpracovávají způsob dosažení cílů a vycházejí ze znalosti území, jeho problémů a rozvojových předpokladů. S ohledem na roli SCLLD při uplatňování metody CLLD jsou rozlišovány dva typy opatření:

- **Opatření CLLD**, tj. opatření tematicky spadající pod nástroj CLLD a financovatelná z operačních programů pomocí CLLD.
- **Opatření ostatní**.

Obsahově je tedy strategická část (to, co je v regionu potřebné realizovat za rozvojové činnosti) širší než je okruh témat podporovaných pomocí CLLD. Opatření nespádající do CLLD budou realizována individuálními projekty MAS nebo individuálními projekty a dalšími aktivitami subjektů s území s různou měrou zapojení MAS v souladu s vizí MAS.

U opatření, kde je to relevantní, jsou vysvětleny/zdůrazněny integrační a inovativní prvky. Integračním prvkem se rozumí konkrétní uplatnění integrovaného přístupu, tj. věcné, územní či časovou provázanost vybraných opatření. Inovační prvky jsou nové nástroje, přístupy, metody apod. uplatněné při řešení opatření.

Priority MAS Hornácko a Ostrožsko jsou formulovány tak, aby přispěly k rozkvětu obou regionů za podmínek trvalé udržitelnosti. Strategická vize vyjadřuje názory a představy členů a zájmových skupin MAS o budoucí podobě regionu ve kterém se stále udržují tradice, ve kterém se zlepšují podmínky pro obyvatelé žijící na venkově.

Priority

- Priorita 1: Vzdělávání a podpora zaměstnanosti
- Priorita 2: Zkvalitnění veřejné infrastruktury a služeb
- Priorita 3: Ochrana a rozvoj kulturního dědictví
- Priorita 4: Rozvoj drobného podnikání a konkurenceschopnosti
- Priorita 5: Cestovní ruch a marketing
- Priorita 6: Ochrana životního prostředí a účinné využívání přírodních zdrojů
- Priorita 7: Zkvalitnění dopravní dostupnosti
- Priorita 8: Spolupráce a koordinace

Struktura cílů SCLLD MAS Horňácko a Ostrožsko

Vize

Region MAS Horňácko a Ostrožsko – Kunovice, Ostrožsko-Veselsko a Horňácko – je regionem s uchovanými jedinečnými kulturními a duchovními tradicemi. Aktéři v regionu mají příležitost a podmínky rozvíjet potenciál k využití šetrného cestovního ruchu a ochraně přírody, ke vzdělávání, k rozvíjení drobného podnikání ve službách, zemědělské i nezemědělské činnosti.

Strategický cíl

Zlepšit kvalitu života na venkově a dosáhnout udržitelného rozvoje regionu.

Priorita 1: Vzdělávání a podpora zaměstnanosti

- SC 1.1: Zvýšit uplatnitelnost obyvatel na trhu práce
- SC 1.2: Zlepšit přípravu žáků na uplatnění v praxi
- SC 1.3: Rozvinout celoživotní vzdělávání

Priorita 2: Zkvalitnění veřejné infrastruktury a služeb

- SC 2.1: Zlepšit dostupnost a kvalitu sociálních služeb a zařízení
- SC 2.2: Posílit dostupnost a kvalitu základních a mateřských škol
- SC 2.3: Zlepšit podmínky pro volnočasové aktivity

Priorita 3: Ochrana a rozvoj kulturního dědictví

- SC 3.1 : Obnovit a zachovat kulturní a jiné památky v regionu
- SC 3.2: Uchovat a rozvinout kulturní a duchovní tradice

Priorita 4: Rozvoj drobného podnikání a konkurenceschopnosti

- SC 4.1: Zvýšit konkurenceschopnost podnikatelských subjektů v regionu
- SC 4.2: Zlepšit podmínky pro podnikání

Priorita 5: Cestovní ruch a marketing

- SC 5.1: Zvýšit turistickou atraktivitu regionu
- SC 5.2: Zvýšit ekonomické efekty z cestovního ruchu

Priorita 6: Ochrana životního prostředí a účinné využívání přírodních zdrojů

- SC 6.1: Zlepšit ekologické charakteristiky krajiny a posílit péči o krajinu
- SC 6.2: Zlepšit využívání přírodních zdrojů
- SC 6.3: Omezit staré ekologické zátěže a brownfields

Priorita 7: Zkvalitnění dopravní dostupnosti

- SC 7.1: Zlepšit stav dopravní infrastruktury a dostupnosti
- SC 7.2: Zlepšit podmínky pro cestování obyvatel

Priorita 8: Spolupráce a koordinace

- SC 8.1: Posílit spolupráci a koordinaci uvnitř regionu
- SC 8.2: Rozvinout spolupráci s MAS a ostatními aktéry rozvoje venkova v ČR i v zahraničí

Priorita 1: Vzdělávání a podpora zaměstnanosti***Vzdělávání***

Vzdělanostní struktura obyvatelstva ve srovnání s ČR vykazuje především nižší počet vysokoškolsky vzdělaných osob na celkové populaci. Nejnižší vzdělanost je v obcích Nová Lhota a Suchov. Na území MAS se po připojení měst Kunovice a Veselí nad Moravou nachází i střední a vysoké školy.

Lze předpokládat, že v budoucnu bude počet obyvatel na území MAS i nadále klesat, depopulační tendence se projeví výrazněji v odlehlých obcích. Bude to dáno vystěhováním obyvatel, nízkou porodností a také tím, že do vysokého věku (70–80 let) se za cca 20–30 let dostanou relativně silné populační ročníky.

Vysoká míra nezaměstnanosti v obcích MAS je dána zejména nesouladem v nabídce a poptávce po práci. Zatímco **počet uchazečů o zaměstnání** dosahuje v součtu několika tisíc, **nabídka volných pracovních míst je velmi nízká**.

Současný stav rozvoje dalšího vzdělávání je poznamenán nedostatečným strategickým a koncepčním uchopením, nedostatkem monitorování kvalifikačních potřeb trhu práce a jejich předvídání a v neposlední řadě i neexistujícími nástroji, které by další vzdělávání podporovaly a stimulovaly. Chybí systémové zavedení prvků finanční podpory pro účast v dalším vzdělávání, informovanost občanů o přínosech a významu dalšího vzdělávání a o možnostech uplatnitelnosti na trhu práce je nízká, obdobně jako úroveň funkčního kariérového poradenství, které by zjišťovalo získané kompetence klientů a navrhovalo další cestu k získání či prohloubení jejich kvalifikace.

Podpora zaměstnanosti

Na území MAS lze jednoznačně vymezit obce, které lze označit jako póly růstu, které tvoří zázemí pro okolní obce MAS, které jsou na nich do značné míry závislé. Tyto obce také představují místa koncentrace pracovních příležitostí. Zároveň v regionu existují obce periferního charakteru s absencí pracovních příležitostí. Obyvatelé těchto obcí mají ztížený přístup na trh práce z důvodu omezených možností dopravy do zaměstnání. Z hlediska sektorového členění nepřevažuje na území MAS jedno dominantní odvětví. Z hlediska pracovních sil však převládá strojírenský průmysl, neboť velká část pracovní síly pracuje mimo území MAS právě ve strojírenství.

V této oblasti vidí MAS především možnosti uplatnění místních obyvatel v oblasti cestovního ruchu, sociálního podnikání, ve službách. Šance je zde především pro drobné podnikatele v oblasti služeb, regionálních produktů a obnovy a udržení místních řemesel, kterými se v současnosti již někteří zabývají, ale neprezentují své výrobky a umění dál. Rovněž co se týče možnosti nabídky ubytování a stravování jsou především na Hornácku značně nevyužité možnosti.

Dlouhodobě nezaměstnaní ztrácejí pracovní návyky a jejich šance na uplatnění na trhu práce proto dále klesají. Narůstá specifická skupina mladistvých a mladých lidí, kteří nepokračují ve studiu na středních školách, jsou po ukončení povinné školní docházky v evidenci Úřadu práce a pracovní návyky vůbec nezískají.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Ekonomická neaktivita jednoznačně přispívá k nárůstu materiální a sociální deprivace osob a ke zvýšení rizika jejich sociálního vyloučení; dlouhodobá nebo opakovaná nezaměstnanost ztěžuje možnost participace na sociálních vztazích, může vést k sociální izolaci, vyloučení ze sociálních vztahů, ztrátě podpory komunity a tím i k nedostatku příležitostí pro vzdělání a zaměstnání. Mezi nejvíce ohrožené z pohledu trhu práce, a tím vystavené vyššímu riziku sociálního vyloučení, patří osoby s nízkou kvalifikací, osoby starší 55 let, osoby se zdravotním postižením a matky s malými dětmi (častá jsou i násobná znevýhodnění, ale nejsou zatím sledována). Zároveň se u osob „vzdálených“ trhu práce zvyšuje podstatně riziko závislosti na sociálních transferech. Postavení cílové skupiny osob na trhu práce dále komplikuje diskriminace, zaměstnavatelé dostatečně nezajišťují rovné zacházení se zaměstnanci i zájemci o práci, osoby ohrožené sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučené dostatečně neznají svá práva a povinnosti.

Specifický cíl 1.1: Zvýšit uplatnitelnost obyvatel na trhu práce

Opatření CLLD 1.1.1: Vytvoření systému poradenství

Důraz na sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel.

Opatření bude financováno z OP Zaměstnanost (IP 2.3, SC 1).

Opatření CLLD 1.1.2: Vzdělávání ve vztahu k trhu práce

Koordinace vzdělávacích aktivit a vzdělávacích subjektů.

Opatření bude financováno z OP Zaměstnanost (IP 2.3, SC 1).

Opatření CLLD 1.1.3: Sociální podnikání

Opatření bude financováno z IROP a OP Zaměstnanost.

Specifický cíl 1.2: Zlepšit přípravu žáků na uplatnění v praxi

Opatření CLLD 1.2.1: Spolupráce škol a podnikatelů

Zlepšování vztahu mládeže k řemeslům, spolupráce malých podniků se základními školami, řemeslné stáže, motivace mladých lidí k podnikání...

Opatření bude financováno z OP Zaměstnanost (IP 2.3, SC 1).

Opatření 1.2.2: Mimoškolní vzdělávání dětí

Ve vztahu k budoucímu uplatnění v životě, např. využití kroužků, projektů, mimoškolních aktivit pro další profesní uplatnění. Dále také etická a společenská výchova v návaznosti na tradice a hodnoty nehmotného charakteru v regionu Spolupráce v oblasti

Specifický cíl 1.3: Rozvinout celoživotní vzdělávání

Opatření 1.3.1: Vybudování zázemí pro vzdělávací aktivity obyvatel

Přestavby / úprava učeben ZŠ.

Opatření 1.3.2 Tvorba vzdělávacích kurzů

Podpora vzdělávání pracovníků v neziskových organizacích

Ekologické vzdělávání, vzdělávání ve sportu a zdravém životním stylu.

Priorita 2: Zkvalitnění veřejné infrastruktury a služeb

Nedostatečné vybavení škol, absence základních škol, mateřských škol, lékařské péče, sociální infrastruktury, sociálních služeb, dětských hřišť, společenských center, kluboven pro mládež a jiných veřejných služeb vede ke snížení atraktivnosti obcí pro její obyvatele i migranty. Z důvodu špatné dostupnosti a nedostatečného vybavení veřejných služeb dochází k vyklidňování mladých lidí z obcí. Podpora trvalého udržitelného života a zvyšování kvality života je cesta k přilákání nových lidí, kteří sebou přinesou nové myšlenky a náměty na rozvoj celého území. Zapojováním mladých lidí na venkově do komunitního života v obci je dalším nástrojem jak posílit identitu mladých lidí s venkovem. Nabídka pracovních příležitostí a rozvoj služeb pro obyvatele, zlepšení vybavenosti obcí povede k udržení a zachování kvalitního životního prostředí a dědictví venkova pro další generace.

Vylidňování menších obcí spolu s nízkou porodností jsou příčinou klesajícího počtu žáků ve školách, to následně zapříčiňuje neefektivní využívání školních prostor a tím i ekonomicky neefektivní provoz těchto budov. Pokud dojde k poklesu počtu žáků ve třídě pod určitou hranici, dochází ke spojování tříd, v nejhorších případech k uzavření školy. Vylidňování obcí souvisí i s druhým problémem týkají se lékařské péče. V malých obcích je ekonomicky neudržitelné provozovat lékařské ordinace a lékárny. V souvislosti se zvyšující se náročností poskytování lékařské péče se tento problém bude ještě více prohlubovat.

Přestože v budoucích letech bude klesat počet narozených dětí, místní školy budou hrát stále významnou roli v životě obcí, protože stále roste zájem dětí a mládeže o mimoškolní aktivity, které se často odehrávají v budovách škol. Školy také slouží jako přirozená kulturní a společenská centra obcí.

Specifický cíl 2.1: Zlepšit dostupnost a kvalitu sociálních služeb a zařízení

Opatření CLLD 2.1.1: Rozvoj sociálních služeb

Posilování terénních služeb, budování stacionářů, budování domů s pečovatelskou službou, výstavba menších pobytových objektů pro seniory v obcích.

Opatření bude financováno z IROP, případně částečně i z OP Zaměstnanost (IP 2.3, SC 1).

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Opatření 2.1.2: Výstavba sociálních / startovacích bytů (pro seniory i pro mladé)

Vytvoření sociálního bytového fondu pro prevenci a řešení sociálního vyloučení obyvatel.

Specifický cíl 2.2: Posílit dostupnost a kvalitu základních a mateřských škol

Opatření CLLD 2.2.1: Rozvoj škol a školských zařízení

Dostavby a nástavby škol a školských zařízení, vybavení učeben, vhodné formy MŠ nebo ZŠ.

Opatření bude financováno z IROP.

Opatření CLLD 2.2.2: Prorodinné aktivity

Centra pro rodiny s dětmi, podpora vícedětných rodin

Opatření bude financováno z OP Zaměstnanost (IP 2.3, SC 1).

Specifický cíl 2.3: Zlepšit podmínky pro volnočasové aktivity

Opatření 2.3.1: Vybudování a rekonstrukce sportovních a kulturních zařízení

Budování / rekonstrukce hřišť, sportovních areálů, kulturních domů apod.

Opatření CLLD 2.3.2: Výstavba komunitních center

Opatření bude financováno z IROP.

Priorita 3: Ochrana a rozvoj kulturního dědictví

Region Hornácko a Ostrožsko s lázeňskou destinací se vyznačuje množstvím kulturních a církevních památek, přírodních krás v čele s CHKO Bílé Karpaty, které jsou „chloubou lokality“, na které jsou pyšní sami obyvatelé, a které mohou ukázat návštěvníkům, jež do našeho regionu zavítají. Kolorit tohoto kraje tak jako jinde na Slovácku dotváří množství hodnotných soch, Božích muk, kapliček a křížků, které se nacházejí u cest, na mostech nebo na návších. Další významnou památkou je také Bařův kanál, který region prochází od severu k jihu.

Hornácko je především synonymem pro památky lidové architektury. Téměř každá obec se tady může pochlubit souborem lidových památek, tři jsou dokonce chráněné státem. Jak vypadá zachovalá hornácká obec můžete vidět v Hrubé Vrbce v nedalekém Javorníku-Kopánkách nebo Nové Lhotě-Vápenkách. Významný je také kuželovský větrný mlýn nebo mlýny v údolí Veličky.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Z hlediska kultury představují Ostrožsko i Hornácko regiony se specifickou lidovou kulturou. Lidová kultura je významným prvkem utvářející územní identitu obyvatel tohoto regionu. Ochrana kulturního dědictví si vyžaduje systematickou a důkladnou péči. Jde nejenom údržbu památek a ochranu skvostů přírody, ale i o uchování místních historických a kulturních zajímavostí v regionu.

Specifický cíl 3.1 : Obnovit a zachovat kulturní a jiné památky v regionu

Opatření 3.1.1: Opravy památek a obnova tradiční architektury

Opravy památek a obnova architektury tradiční architektury

Opatření 3.1.2: Obnova a oživení veřejných prostranství a zlepšování vzhledu obcí

Opravy a rekonstrukce návší a parků, doplnění mobiliáře apod.

Specifický cíl 3.2: Uchovat a rozvinout kulturní a duchovní tradice

Opatření 3.2.1: Vzdělávání a osvěta

Podpora místních/regionálních časopisů, osvětové akce apod.

Opatření 3.2.2: Podpora kulturních akcí a činnosti spolků

Priorita 4: Rozvoj drobného podnikání a konkurenceschopnosti

Oblast podnikatelských aktivit je neodmyslitelně spjata s úrovní zaměstnanosti regionu, a tím také celkovou spokojeností obyvatel. Lokalita Hornácka a Ostrožska je historicky protnána zemědělskými aktivitami, zejména vinařstvím, které je spjata s bohatými oslavami, hody, poutěmi a slavnostmi. S tím také souvisí velká míra doposud zachovalých znalostí tradičních výrob místních produktů, uzenářských specialit, pekařských produktů - koláčků nebo velmi známé a jedinečné“ slivovice „. Tyto tradiční aktivity je však třeba podpořit „novými směry“, zlepšením zázemí a konkurenceschopnosti podnikatelů prodávající tradičních výpěstky či eko-produkty.

MAS se zaměřuje i na podporu konkurenceschopnosti zemědělských podniků, zachování zaměstnanosti v zemědělství na venkově. V regionu MAS se nachází zemědělci, kteří mají nedostatečné podmínky k podnikání, mají omezené příležitosti v čerpání dotací a minimální možnosti odbytu a distribuce vlastních produktů prvovýroby.

Ekologické zemědělství je jedním z nejpropracovanějších zemědělských a potravinářských systémů, pozitivně ovlivňující řadu složek životního prostředí, od tvorby a údržby krajiny přes podporu biodiverzity, zvyšování kvality půdy, prevence půdní eroze, zvyšování kvality a retence vody až po možný potenciál ve zmírňování změn klimatu.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

MAS se zaměřuje i na podporu drobných podnikatelů (tzn. mikropodniků, sociálních podniků) v oblasti nezemědělských aktivit, především tradičních řemesel a služeb. Cílem je - vytvoření příznivých podmínek pro podnikání v tradičních řemeslech a službách po kterých je znovu poptávka. Dalším cílem je zvýšit zaměstnanost v regionu a minimalizovat nejčastější překážky v podnikání a při podpoře začínajícím podnikatelům.

Chátrání hospodářských budov je způsobeno poklesem míry ekonomických aktivit v území. Tento pokles zapříčinil nadbytek nabídky prostor nad poptávkou. Tím, že dochází k degradaci nevyužitých objektů, klesá míra jejich využitelnosti pro jakékoliv aktivity.

Specifický cíl 4.1: Zvýšit konkurenceschopnost podnikatelských subjektů v regionu

Opatření CLLD 4.1.1: Zlepšení technologické vybavenosti podniků

Klíčový bude důraz na tvorbu pracovních míst díky zlepšení vybavenosti a inovační schopnosti podniků. Nákup strojů, vozového parku, inovativních technologií, modernizace provozoven, výstavba a rekonstrukce objektů pro podnikání, Podpora regionálních produktů, vytvoření sítě místních producentů, podpora regionálních produktů na trhu.

Opatření bude financováno z OP Zaměstnanost.

Opatření CLLD 4.1.2: Rozvoj zemědělské a lesnické činnosti

Investice, které zvyšují výkonnost a udržitelnost podniku, týkají se zpracování, uvádění na trh nebo vývoje produktů. Investice na založení a rozvoj nezemědělských činností. Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh.

Opatření bude financováno z PRV.

Specifický cíl 4.2: Zlepšit podmínky pro podnikání

Opatření 4.2.1 Poradenství pro podnikatele

Dotační poradenství, poradenské služby (např. mentoring, koučing, poradenská činnost pro mladé a začínající podnikatele...), informační servis, podpora odborného vzdělávání, setkávání s podnikateli, spolupráce na propagaci.

Opatření 4.2.2 Podpora zachování řemesel

Podpora v zachování znalostí a dalšího rozvoje tradičních řemesel, místních tradičních výrob, produktů, technologií a služeb

Priorita 5: Cestovní ruch a marketing

Význam cestovního ruchu pro území MAS trvale roste (pro Ostrožsko jsou typické vinařství, cyklotrasy a Bařův kanál, pro Hornácko typická ekoturistika, turistické trasy, udržované zvyky a tradice), zlepšuje se infrastruktura cestovního ruchu i jeho institucionální prostředí. Tyto změny jsou však, především v případě institucionálního prostředí, dílčí. Přetrvávající problémy tak brání maximalizovat benefity, které by z tohoto odvětví mohly pro region plynout. Venkovská turistika se může stát jedním ze zdrojů příjmů obyvatel

Absence destinačního managementu nejen jako propagátora lokality, ale také jako koordinátora aktivit s tímto ekonomickým sektorem, komplikuje další rozvíjení infrastruktury a služeb pro účastníky cestovního ruchu a komplikuje jeho plánování a regulaci v prostoru.

Specifický cíl 5.1: Zvýšit turistickou atraktivitu regionu

Opatření 5.1.1: Zvýšení kvality ubytovacích a stravovacích zařízení

Opatření 5.1.2: Zvýšení kvality a nabídky navazující infrastruktury cestovního ruchu

Opatření 5.1.3: Zatraktivnění přírodních a technických památek regionu

Specifický cíl 5.2: Zvýšit ekonomické efekty z cestovního ruchu

Opatření 5.2.1: Tvorba turistických produktů

Opatření 5.2.2 Propagace regionu a destinační management

Priorita 6: Ochrana životního prostředí a účinné využívání přírodních zdrojů

Území MAS disponuje kvalitním životním prostředím, přesto se v území vyskytují problémy, které negativně ovlivňují kvalitu prostředí a snižují kvalitu života obyvatel a návštěvníků regionu. Vlivem společenských, ekonomických a technologických změn vznikají nové a gradují staré ekologické problémy (snížení biodiverzity v krajině, eroze, kolísání průtoků vodních toků, neudržované pozemky podléhající spontánní sukcesi, znečištění ovzduší, povrchových a podzemních vod, půd apod.).

Zachovalé přírodní hodnoty jsou v mnohém unikátní (druhová pestrost luk, zachovalost lesních společenstev) a vytvářejí tak nejenom hodnotné prostředí pro život místních obyvatel, ale také potenciál využitelný pro další rozvoj regionu (protipovodňová a protierozní ochrana, turistický ruch). Je však potřeba uvědomit si vzácnost a nutnost ochrany tohoto

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

území a v souvislosti s tím rozvíjet v této oblasti šetrnou turistiku, díky níž by zůstal současný stav chráněného území zachován.

Specifický cíl 6.1: Zlepšit ekologické charakteristiky krajiny a posílit péči o krajinu

Opatření CLLD 6.1.1: Šetrné lesní a zemědělské hospodaření

Zlepšování přístupu k zemědělské a lesní půdě, předcházení poškozování lesů, investice ke zvýšení odolnosti a ekologické hodnoty lesních ekosystémů

Opatření bude financováno z PRV.

Opatření 6.1.2: Prevence poškozování krajiny

Realizace protierozních opatření, zadržování vody v krajině a protipovodňová opatření

Opatření 6.1.3 Výsadba / obnova zeleně v krajině a podpora zachování krajinného rázu

Liniová zeleň pro omezení větrné eroze: větrolamy, stromořadí kolem cest; zeleň v sídlech. Realizace komplexních pozemkových úprav

Specifický cíl 6.2: Zlepšit využívání přírodních zdrojů

Opatření 6.2.1: Energetické úspory

Realizace energetických úspor, podpora ekologického vytápění, zlepšování kvality ovzduší

Opatření 6.2.2: Zlepšení odpadového hospodářství

Optimalizace nakládání s odpady – vybudování sběrných dvorů, systémů pro separaci komunálního odpadu, odstraňování nepovolených skládek aj.

Specifický cíl 6.3: Omezit staré ekologické zátěže a brownfields

Opatření 6.3.1: Odstranění starých ekologických zátěží

Opatření 6.3.2: Revitalizace brownfields

Priorita 7: Zkvalitnění dopravní dostupnosti

Kvalita místních komunikací, přispěje k dopravní bezpečnosti a také se zlepší estetická úroveň jednotlivých obcí, která tak ovlivňuje nejen dojem návštěvníků, ale i celkovou spokojenost obyvatel. Umožněním zapojení místních obyvatel do obecně prospěšných aktivit a plánování vyžití a úprav vzhledu obce se zvýší i jejich zájem o život a rozvoj lokality a zároveň se posílí jejich kladný vztah k okolnímu regionu.

Vzhledem k nemožnosti lokalizovat některé služby do malých obcí, je otázka dostupnosti těchto služeb úzce spojena s často nedostatečnou dopravní dostupností těchto obcí. Absence lékáren a lékařských praxí je problematická především v těch obcích, kde chybí odpovídající možnost dojíždět za těmito službami individuální nebo veřejnou hromadnou dopravou do větších obcí. Absence dostupnosti škol, lékařské péče i jiných veřejných služeb vede ke snížení atraktivnosti obce pro její obyvatele i migranty. Může tak dojít k dalšímu poklesu počtu obyvatel a k dalšímu tlaku na redukci služeb v obci nebo v jejím okolí. Tyto efekty se tak proto do značné míry násobí.

Specifický cíl 7.1: Zlepšit stav dopravní infrastruktury a dostupnosti

Opatření 7.1.1: Urychlení napojení regionu na rychlostní komunikace

Opatření 7.1.2: Rekonstrukce silnic a místních komunikací

Opatření CLLD 7.1.3: Podpora bezpečnosti dopravy

Bezpečnostní prvky na nebezpečných místech, přechody pro chodce, bezbariérovost.

Opatření bude financováno z IROP.

Specifický cíl 7.2: Zlepšit podmínky pro cestování obyvatel

Opatření CLLD 7.2.1: Budování infrastruktury pro cyklo dopravu

Budování cyklostezek pro dopravu a rekreaci obyvatel a souvisejícího zázemí. Výsadba zeleně kolem cyklostezek.

Opatření bude financováno z IROP.

Opatření 7.2.2: Zkvalitnění cestování veřejnou hromadnou dopravou

Priorita 8: Spolupráce a koordinace

MAS Hornácko a Ostrožsko připravuje projekty regionální, národní a mezinárodní spolupráce. MAS Hornácko a Ostrožsko má uzavřeno partnerství s MAS Teplička – Slovensko a MAS Kopaničiarský region – Slovensko. Mezi těmito subjekty již funguje reálné partnerství, které je podloženo úzkou spoluprací na přeshraničních projektech, které byly úspěšně realizovány. MAS Hornácko a Ostrožsko dále zjišťuje předpoklady spolupráce s dalšími partnery na místní a národní úrovni. MAS je prostřednictvím svých manažerů aktivní v oblasti vytváření sítí jak na úrovni národní tak i mezinárodní spolupráce prostřednictvím členství v NS MAS ČR, členství v KS MAS ZK a také aktivní spolupráci s Celostátní sítí pro venkov zřízenou Ministerstvem zemědělství ČR a spoluprací s představiteli Zlínského kraje.

Místní akční skupina plánuje do budoucna spolupráci na regionální úrovni v oblasti životního prostředí, na území CHKO Bílé Karpaty a v sociální a vzdělávací oblasti.

Společné projekty přináší posílení místních aktivit. Místní akční skupina projektem realizuje výstupy, které přináší trvalou hodnotu obyvatelům či návštěvníkům území každému spolupracujícímu subjektu a zároveň tyto projekty vytváří přátelské vazby mezi samotnými aktéry i mezi obyvateli. Projekty spolupráce nespočívají pouze ve společné výměně informací, zkušeností, ale především ve spolupráci na řešení společných problémů, potřeb území nebo využití existujícího potenciálu území. Projekt zahrnuje návrh, realizaci i zajištění udržení podpořeného společného projektu.

Specifický cíl 8.1: Posílit spolupráci a koordinaci uvnitř regionu

Opatření 8.1.1 Setkávání a spolupráce

Zvyšování participace subjektů z regionu na jeho rozvoji, společná setkávání občanů, neziskových organizací a podnikatelských subjektů z regionu, koordinace aktivit

Opatření 8.1.2: Plánování a koordinace rozvoje

Tvorba koncepčních dokumentů obcí a svazků obcí (působících na území MAS), koordinace rozvojových činností na základě koncepčních dokumentů. Zefektivnění řešení společných otázek obcí regionu – setkávání zástupců obcí, svazků obcí.

Specifický cíl 8.2: Rozvinout spolupráci s MAS a ostatními aktéry rozvoje venkova v ČR i v zahraničí

Opatření 8.2.1: Spolupráce s ostatními MAS

Projekty spolupráce, výměna zkušeností (konkrétně zejména spolupráce v oblasti vzdělávání, cestovního ruchu, kulturního dědictví).

Opatření 8.2.2: Přeshraniční spolupráce

Výměna zkušeností, zavádění inovací, rozvoj spolupráce na mezinárodní úrovni.

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA 1: PŘEHLED ČLENŮ MAS

<i>Název organizace</i>	<i>Sektor</i>	<i>Obec</i>	<i>Počet zástupců</i>
Mikroregion Hornácko	veřejný	9 obcí	6
Mikroregion Ostrožsko - Veselsko	veřejný	8 obcí	4
město Kunovice	veřejný	Kunovice	1
město Veselí nad Moravou	veřejný	Veselí nad Moravou	1
Lesy Hornácko s.r.o.	podnikatelský	Kuželov	1
Sdružení vinařství Vyskočil	podnikatelský	Blatnice pod Sv. Ant.	1
Gastrovino s.r.o.	podnikatelský	Uherský Ostroh	1
Milan Švrček	podnikatelský	Suchov	1
Ostrožsko a.s.	podnikatelský	Ostrožská Lhota	1
Alena Cíchová	podnikatelský	Blatnice pod Sv. Ant.	1
Vladimír Švihel	podnikatelský	Velká nad Veličkou	1
Lenka Buráňová	podnikatelský	Uherský Ostroh	1
CA Bařův kanál	podnikatelský	Veselí nad Moravou	1
Radek Komárek	podnikatelský	Ostrožská Nová Ves	1
Zemědělské družstvo Veselan	podnikatelský	Veselí nad Moravou	1
Český svaz včelařů	neziskový	Uherský Ostroh	1
Český svaz včelařů	neziskový	Ostrožská Nová Ves	1
Koštýř o.s.	neziskový	Hluk	1
VIS Bílé Karpaty o.p.s.	neziskový	Veselí nad Moravou	1
Haštera, o.s.	neziskový	Uherský Ostroh	1
Mužský pěvecký sbor o.s.	neziskový	Boršice u Blatnice	1
Sportovně střelecký klub	neziskový	Uherský Ostroh	1
Fotbalový klub	neziskový	Ostrožská Nová Ves	1
Matice Svatoantonínská o.s.	neziskový	Blatnice pod Sv. Ant.	1
Snails Kunovice	neziskový	Kunovice	1

 Zdroj: <http://www.leader.ostrozscko.cz>, vlastní zpracování

PŘÍLOHA 2: DATA ZA JEDNOTLIVÉ OBCE NA ÚZEMÍ MAS

Přehled datových tabulek:

Tab. P.1: Věková struktura obyvatel MAS Horňácko a Ostrožsko v roce 2012

Tab. P.2: Vzdělanost obyvatel MAS Horňácko a Ostrožsko starších 15 let v roce 2011

Tab. P.3: Obyvatelstvo MAS Horňácko a Ostrožsko dle v roce 2011

Tab. P.4: Domovní fond obcí MAS Horňácko a Ostrožsko

Tab. P.5: Bytová výstavba v obcích MAS Horňácko a Ostrožsko v období 2004–2013

Tab. P.6: Struktura zaměstnanosti a vyjíždka za prací v MAS Horňácko a Ostrožsko v roce 2011

Tab. P.7: Míra nezaměstnanosti v obcích MAS Horňácko a Ostrožsko v letech 2007–2014

Tab. P.8: Zastoupení vybraných sportovních a rekreačních zařízení v jednotlivých obcích MAS Horňácka a Ostrožska v roce 2014

Tab. P.9: Přehled turistických informačních center na území MAS Horňácko a Ostrožsko v roce 2014

Tab. P.10: Přehled chráněných území MAS Horňácko a Ostrožsko

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Horňácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Tab. P.1: Věková struktura obyvatel MAS Horňácko a Ostrožsko v roce 2012

	Počet obyvatel			Podíl obyvatel (%)			Index stáří
	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+	
Blatnice pod Sv. Ant.	266	1 424	404	12,7	68,0	19,3	151,9
Blatnička	54	325	69	12,1	72,5	15,4	127,8
Boršice u Blatnice	119	578	128	14,4	70,1	15,5	107,6
Hluk	663	3 057	693	15,0	69,3	15,7	104,5
Hrubá Vrbka	84	446	113	13,1	69,4	17,6	134,5
Javorník	100	509	112	13,9	70,6	15,5	112,0
Kunovice	793	3 734	974	14,4	67,9	17,7	122,8
Kuželov	42	302	68	10,2	73,3	16,5	161,9
Lipov	200	1 045	250	13,4	69,9	16,7	125,0
Louka	137	664	198	13,7	66,5	19,8	144,5
Malá Vrbka	34	123	33	17,9	64,7	17,4	97,1
Nová Lhota	80	497	112	11,6	72,1	16,3	140,0
Ostrožská Lhota	203	1 085	249	13,2	70,6	16,2	122,7
Ostrožská N. V.	477	2 289	625	14,1	67,5	18,4	131,0
Suchov	53	348	108	10,4	68,4	21,2	203,8
Uherský Ostroh	590	2 935	859	13,5	66,9	19,6	145,6
Velká nad Veličkou	353	2 096	492	12,0	71,3	16,7	139,4
Veselí nad Moravou	1 507	8 039	1 925	13,1	70,1	16,8	127,7
Horňácko	1 083	6 030	1 486	12,6	70,1	17,3	137,2
Ostrožsko	4 672	23 466	5 926	13,7	68,9	17,4	126,8
MAS Horňácko a Ostrožsko	5 755	29 496	7 412	13,5	69,1	17,4	128,8
Jihomoravský kraj	170 460	796 449	201 741	14,6	68,2	17,3	118,4
Zlínský kraj	84 163	401 633	101 897	14,3	68,3	17,3	121,1
ČR	1 560 296	7 188 211	1 767 618	14,8	68,4	16,8	113,3

Pramen: ČSÚ, zpracování GaREP

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Tab. P.2: Vzdělanost obyvatel MAS Hornácko a Ostrožsko starších 15 let v roce 2011 (v %)

	<i>Základní včetně neukončeného</i>	<i>střední bez maturity</i>	<i>úplné střední s maturitou</i>	<i>vyšší odborné a nástavbové</i>	<i>vysokoškolské</i>
Blatnice pod Sv. Ant.	20,3	39,2	26,4	2,8	9,1
Blatnička	25,5	39,2	25,0	2,2	5,9
Boršice u Blatnice	28,5	38,7	21,1	3,0	6,6
Hluk	21,8	39,5	24,1	2,7	8,7
Hrubá Vrbka	22,7	35,3	25,6	4,4	7,9
Javorník	26,9	40,3	22,0	1,5	7,5
Kunovice	22,7	34,8	24,8	3,4	11,5
Kuželov	25,6	42,4	20,7	2,0	4,9
Lipov	21,4	38,8	25,3	3,6	9,1
Louka	23,5	39,9	24,8	3,1	6,2
Malá Vrbka	26,4	33,1	30,1	3,1	4,9
Nová Lhota	31,2	44,0	13,3	2,4	3,9
Ostrožská Lhota	25,1	41,8	22,0	2,1	7,1
Ostrožská N. V.	21,6	39,7	24,9	2,7	8,9
Suchov	33,4	41,3	16,7	2,8	2,1
Uherský Ostroh	21,4	39,9	25,1	3,3	8,4
Velká nad Veličkou	24,8	34,7	24,1	2,9	9,8
Veselí nad Mor.	20,3	35,0	27,6	3,8	9,8
Hornácko	25,2	38,0	23,0	3,0	7,7
Ostrožsko	21,6	37,3	25,6	3,3	9,4
MAS Hornácko a Ostrožsko	22,3	37,5	25,1	3,2	9,0
Jihomoravský kraj	18,0	32,3	26,9	4,0	14,7
Zlínský kraj	19,5	35,8	26,6	3,8	11,2
ČR	18,0	33,0	27,1	4,1	12,5

Pramen: SLDB 2011, ČSÚ

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Horňácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Tab. P.3: Obyvatelstvo MAS Horňácko a Ostrožsko dle víry (2011, v %)

	<i>Věřící, hlásící se k církvi</i>	<i>Věřící, nehlásící se k církvi</i>	<i>Bez víry</i>	<i>Neuvedeno</i>
Blatnice pod Sv. Ant.	55,7	5,4	9,0	29,9
Blatnička	52,1	7,2	9,8	30,8
Boršice u Blatnice	54,9	3,5	4,9	36,7
Hluk	38,3	7,3	12,6	41,8
Hrubá Vrbka	55,0	4,6	6,9	33,5
Javorník	51,6	4,3	13,0	31,0
Kunovice	34,8	8,9	19,1	37,3
Kuželov	42,7	2,3	3,8	51,3
Lipov	59,8	5,1	7,5	27,6
Louka	50,5	5,0	6,2	38,4
Malá Vrbka	49,0	5,0	9,0	37,0
Nová Lhota	47,7	5,0	5,4	42,0
Ostrožská Lhota	50,8	6,0	13,7	29,5
Ostrožská Nová Ves	33,4	7,7	17,3	41,6
Suchov	55,3	3,5	7,9	33,3
Uherský Ostroh	33,4	9,5	24,9	32,3
Velká nad Veličkou	40,2	6,6	10,1	43,0
Veselí nad Moravou	26,1	9,5	23,1	41,2
<i>Horňácko</i>	<i>48,7</i>	<i>5,3</i>	<i>8,4</i>	<i>37,7</i>
<i>Ostrožsko</i>	<i>34,7</i>	<i>8,4</i>	<i>18,9</i>	<i>38,1</i>
MAS Horňácko a Ostrožsko	37,5	7,8	16,8	38,0
Jihomoravský kraj	20,7	8,0	28,9	42,4
Zlínský kraj	29,3	7,8	22,5	40,4
ČR	14,0	6,8	34,5	44,7

Pramen: SLDB 2011, ČSÚ

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Tab. P.4: Domovní fond obcí MAS Hornácko a Ostrožsko

Obec	Počet domů	Počet rodinných domů	Neobydlené domy			
			počet	podíl (%)	z toho sloužící k rekreaci	
					počet	podíl (%)
Blatnice pod Sv. Ant.	800	786	161	20,1		
Blatnička	174	172	39	22,4	13	33,3
Boršice u Blatnice	314	312	76	24,2	64	84,2
Hluk	1 322	1 282	200	15,1	51	25,5
Hrubá Vrbka	248	242	57	23,0	-	-
Javorník	258	256	67	26,0	18	26,9
Kunovice	1 554	1 475	146	9,4	8	5,5
Kuželov	146	142	31	21,2	1	3,2
Lipov	512	506	103	20,1	22	21,4
Louka	353	351	79	22,4	-	-
Malá Vrbka	89	88	24	27,0	-	-
Nová Lhota	338	333	123	36,4	14	11,4
Ostrožská Lhota	504	498	70	13,9	4	5,7
Ostrožská Nová Ves	1 133	1 117	136	12,0	55	40,4
Suchov	227	223	68	30,0	27	39,7
Uherský ostroh	1 399	1 356	230	16,4	22	9,6
Velká nad Veličkou	827	781	137	16,6	5	3,6
Veselí nad Moravou	1 932	1 696	201	10,4	18	9,0
Hornácko	2 998	2 922	689	23,0	87	12,6
Ostrožsko	9 132	8 694	1 259	13,8	259	20,6
MAS Hornácko a Ostrožsko	12 130	11 616	1 948	16,1	346	17,8
Jihomoravský kraj	259 567	235 437	34 479	13,3	11 145	32,3
Zlínský kraj	141 852	131 896	21 346	15,0	6 932	32,5
Česká republika	2 158 119	1 901 126	356 933	16,5	168 723	47,3

Pramen: SLDB 2011

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Horňácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Tab. P.5: Bytová výstavba v obcích MAS Horňácko a Ostrožsko v období 2004–2013

	Počet dokončených bytů										Průměrné hodnoty za 2004–2013	
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	počet	na 1000 obyvatel
Blatnice pod Sv. Ant.	1	4	3	4	4	0	3	3	31	2	5,5	2,6
Blatnička	1	1				0	1	0	1	9	1,3	2,9
Boršice u Blatnice			1	2		0	4	3	4	4	1,8	2,2
Hluk	9	6	7	14	9	5	14	6	14	18	10,2	2,3
Hrubá Vrbka	2	1				0	0	0	0	0	0,3	0,5
Javorník	2	1	2	3	3	1	0	1	2	9	2,4	3,3
Kunovice	68	30	28	84	21	12	14	5	8	9	27,9	5,1
Kuželov		2		2		0	1	1	1	0	0,7	1,7
Lipov	5	3	1	3	5	6	4	1	1	2	3,1	2,1
Louka	3	2	4	2	2	2	0	1	1	0	1,7	1,7
Malá Vrbka						0	0	0	1	0	0,1	0,5
Nová Lhota	1		1	2		0	0	2	1	0	0,7	1,0
Ostrožská Lhota	4	1		2		2	0	0	1	1	1,1	0,7
Ostrožská Nová Ves	5	2	6	11	5	7	12	10	3	16	7,7	2,3
Suchov						1	1	1	0	0	0,3	0,6
Uherský Ostroh	6	3	5	34	11	3	17	12	6	8	10,5	2,4
Velká nad Veličkou	5	4	7	4	4	1	2	1	3	7	3,8	1,3
Veselí nad Moravou	14	8	4	11	7	2	14	6	6	17	8,9	0,8
Horňácko	18	13	15	16	14	11	8	8	10	18	13,1	1,5
Ostrožsko	108	55	54	162	57	31	79	45	74	84	74,9	2,2
MAS Horňácko a Ostrožsko	126	68	69	178	71	42	87	53	84	102	88	2,1
Jihomoravský kraj	3 883	3 816	3 985	6 013	4 553	4 928	4 455	3 608	3 770	3 516	4252,7	3,6
Zlínský kraj	1 494	1 706	1 138	1 661	1 326	1 894	1 403	1 090	1 137	792	1364,1	2,3
ČR	32268	32863	30190	41649	38380	38473	36442	28630	29467	25246	333601	3,2

Pramen: ČSÚ

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Horňácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Tab. P.6: Struktura zaměstnanosti a vyjízďka za prací v MAS Horňácko a Ostrožsko v roce 2011 (v %)

	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	Zaměstnaní v(e)			Vyjízďující za prací z pracujících
		zemědělství	průmyslu a stavebnictví	službách	
Blatnice pod Sv. Ant.	46,4	10,7	40,9	48,4	58,3
Blatnička	51,2	10,6	39,9	49,5	48,5
Boršice u Blatnice	49,1	6,0	52,0	42,0	49,9
Hluk	48,7	3,2	50,1	46,7	46,3
Hrubá Vrbka	47,4	5,5	40,5	54,0	53,5
Javorník	47,1	5,7	42,7	51,6	48,5
Kunovice	47,0	2,1	43,6	54,3	62,1
Kuželov	45,7	9,6	47,5	42,9	41,4
Lipov	47,7	8,6	53,6	37,8	66,8
Louka	45,0	5,4	51,3	43,2	43,3
Malá Vrbka	43,0	7,9	45,6	46,5	46,1
Nová Lhota	47,4	9,5	55,0	35,5	34,4
Ostrožská Lhota	49,0	6,0	57,7	36,3	71,6
Ostrožská Nová Ves	49,6	2,3	46,5	51,1	53,3
Suchov	46,2	8,9	47,2	43,9	46,1
Uherský Ostroh	46,3	2,7	49,6	47,7	64,8
Velká nad Veličkou	48,3	3,3	47,5	49,2	36,6
Veselí nad Moravou	48,9	1,8	42,4	55,8	47,6
Horňácko	47,2	6,0	47,5	46,5	45,9
Ostrožsko	48,2	3,1	45,8	51,1	54,3
MAS Horňácko a Ostrožsko	48,0	3,7	46,1	50,2	52,7
Jihomoravský kraj	49,2	2,8	31,9	65,3	47,9
Zlínský kraj	48,6	2,5	40,8	56,7	47,7
ČR	48,7	2,7	32,2	65,1	---

Pramen: SLDB 2011

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Tab. P.7: Míra nezaměstnanosti v obcích MAS Hornácko a Ostrožsko v letech 2007–2014 (v %)

	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010	12/2011	3/2014 ⁵
Blatnice pod Sv. Ant.	9,1	9,6	15,3	17,3	14,1	16,8
Blatnička	6,7	9,0	13,9	14,3	13,9	11,0
Boršice u Blatnice	5,5	5,5	12,9	11,7	11,2	26,5
Hluk	4,1	5,2	9,7	9,0	8,0	8,6
Hrubá Vrbka	12,6	13,2	16,7	16,1	15,0	20,9
Javorník	14,8	19,5	24,0	21,6	21,6	22,5
Kunovice	4,8	6,0	9,9	11,0	9,2	11,9
Kuželov	6,9	8,5	19,1	17,6	10,1	14,3
Lipov	8,1	10,1	13,9	14,4	13,4	15,6
Louka	8,4	9,4	12,6	13,2	10,8	17,5
Malá Vrbka	14,0	7,5	23,7	12,9	10,8	18,6
Nová Lhota	18,8	18,8	24,8	22,5	16,2	24,8
Ostrožská Lhota	5,0	4,3	9,7	11,9	10,2	10,4
Ostrožská Nová Ves	5,0	4,6	10,4	10,3	9,9	11,6
Suchov	13,7	13,3	20,7	17,8	15,2	22,9
Uherský Ostroh	5,7	6,1	9,7	11,4	8,5	11,0
Velká nad Veličkou	9,2	10,5	19,5	16,8	15,0	17,0
Veselí nad Moravou	9,6	8,9	14,6	15,0	13,1	17,0
Hornácko	10,6	11,9	18,4	16,7	14,6	18,4
Ostrožsko	6,9	7,0	12,1	12,7	10,9	13,6
MAS Hornácko a Ostrožsko	7,7	8,0	13,4	13,5	11,6	14,6
Jihomoravský kraj	6,9	6,8	10,6	10,9	9,8	12,8
Zlínský kraj	6	6,1	10,8	10,7	9,4	12,1
ČR	6	6	9,2	9,6	8,6	11,7

Pramen: ČSÚ, MPSV, zpracování GaREP

⁵ Pro srovnatelnost spočteno stejným způsobem jako u měř nezaměstnanosti v období 2007–2011, tj. míra nezaměstnanosti = počet uchazečů o zaměstnání / počet ekonomicky aktivních obyvatel * 100.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Tab. P.8: Zastoupení vybraných sportovních a rekreačních zařízení v jednotlivých obcích MAS Hornácko a Ostrožsko v roce 2014

Název obce	Kryté (vnitřní) koupaliště	Venkovní koupaliště	Volejbalové hřiště (plážový volejbal)	Sportovní hala	Fotbalové hřiště	Zimní stadion	Tenisové kurty	Ostatní
Blatnice pod Sv. Ant.		x						
Blatnička								
Boršice u Blatnice								minigolfové hřiště
Hluk		x	(x)	x	x		x	
Hrubá Vrbka								
Javorník								wellness, ski areál Filipov
Kunovice		x		x	x		x	
Kuželov								
Lipov		x	(x)		x			
Louka							x	
Malá Vrbka								
Nová Lhota								ski areál Nová Lhota
Ostrožská Lhota			x (x)	x	x		x	
Ostrožská Nová Ves				x			x	golfové hřiště, přírodní koupaliště, lázně
Suchov								
Uherský Ostroh				x		x	x	střelnice
Velká nad Veličkou				x				
Veselí nad Moravou		x			x		x	skatepark, lezecká stěna

Pramen: Katalog „Putování po Ostrožsku a Hornácku“, webové stránky jednotlivých obcí, <http://www.mapy.cz>

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Tab. P.9: Přehled turistických informačních center na území MAS Hornácko a Ostrožsko v roce 2014

Obec	Název	Otevírací doba	Webové stránky, kontakt	Certifikace (dle CzT)	Doplňkové služby
Veselí nad Moravou	Turistické centrum Veselska	od října do května: <i>po-pá (9:00 – 17:00)</i> ; od června do září: <i>po – so (9:00 – 18:00) ne (13:00 – 17:00)</i>	http://turisticke-centrum-veselska.cz/cz/ info@tic-veseli.cz	Ano	Cyklopoint Family point
	Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty	<i>út, čt 12:30 – 16:00</i>	http://www.bilekarpaty.cz/vis/ visbk@bilekarpaty.cz	Ne	výukové programy zaměřené na ekologii
	Informační centrum Baťova kanálu	Po-pá (8:00 – 16:00)	http://www.batacanal.cz/ ic@batacanal.cz	Ne	zajištění a rezervace plaveb
Hluk	Turistické informační centrum Hluk	Po-pá (9:00 – 16:00); červenec a srpen – otevřeno také v sobotu	http://www.mestohluk.cz/ icmhlak@seznam.cz	Ne	prohlídka muzea a tvrze
Kunovice	Městské informační centrum Kunovice	Po-čt 7:30 – 17:00, pá 7:30 – 15:00	http://www.mesto-kunovice.cz/ mic@mesto-kunovice.cz	Ne	ověřování listin a podpisů
Uherský Ostroh	IC Přízámčí Uherský Ostroh	od května do října: <i>út – ne (9:00 – 12:00 a 12:30–17:00) po (10:00 – 12:00 a 12:30–17:00)</i> ; od listopadu do dubna: <i>po-ne (13:00 – 17:00)</i>	http://www.ostrozsko.cz/ http://www.uhostroh.cz/ infocentrum@uhostroh.cz	Ano	půjčování jízdních kol

Pramen: <http://www.ostrozsko.cz/pruvodce/15975/>, <http://www.icm.cz/odkazy-na-turisticka-informacni-centra>, <http://www.kudyznudy.cz/>, <http://www.czechtourism.cz>

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornácko a Ostrožsko pro období 2014–2020

Tab. P.10: Přehled chráněných území MAS Hornácko a Ostrožsko

obec	Chráněné krajinné oblasti	Národní přírodní rezervace	Přírodní rezervace	Národní přírodní památky	Přírodní památky	Evropsky významné lokality	Ptačí oblasti
Blatnice pod Sv. Ant.					Střečkův kopec		
Blatnička			Kobylí hlava		Borky	Jasenová, Kobylí hlava, Milejovské louky	
Hrubá Vrbka	Bílé Karpaty	Čertoryje				Čertoryje	
Javorník	Bílé Karpaty	Jazevčí	Machová, Račí údolí			Bílé Karpaty, Rychlebské hory - Račí údolí	
Kuželov	Bílé Karpaty					Čertoryje	
Lipov	Bílé Karpaty				Háj u Lipova	Lipov - kostel	
Louka			Háj u Louky				
Malá Vrbka	Bílé Karpaty					Čertoryje	
Nová Lhota	Bílé Karpaty	Jazevčí, Porážky				Bílé Karpaty, Čertoryje	
Suchov	Bílé Karpaty	Porážky	Hloží	Búrová	Nad Vápenkou	Bílé Karpaty	
Velká nad Veličkou	Bílé Karpaty	Zahrady pod Hájem			Velický hliník	Bílé Karpaty, Javorník - hliník, Nad Vápenkou	
Veselí nad Moravou							Bzenecká Doubrava - Strážnické Pomoraví
Boršice u Blatnice	Bílé Karpaty				Nádavky	Babí hora, Bílé Karpaty	
Hluk			Kobylí hlava		Babí hora, Okluky, Pod Husí horou	Babí hora, Jasenová, Kobylí hlava	
Kunovice						Nedakonický les	
Ostrožská Lhota						Údolí Okluky	
Ostrožská Nová Ves					Lázeňský mokřad	Nedakonický les	
Uherský Ostroh			Kolébky			Nedakonický les, Údolí Okluky	

Pramen: AOPK ČR